

Ajokoiramies

58. VUOSIKERTA MAALISKUU 2 • 2021

- SAJ 2025 OHJELMA •
- ESITTELYSSÄ PLOTTINAJOKOIRA •

Puheenjohtajan mietteitä

Katsetta siirretään vähitellen koronan jälkeiseen aikaan

Vuosi 2020 näkyi tilastoissamme monilta osin myönteisenä ja kausi jatkui koetoiminnassa vilkkaana marraskuun loppuun saakka. Koko maahan toivottuna tullut talvi lumimassallaan ja pakkasillaan koronauhalla höystettynä pysäyttivät koetoiminnan minimiin kauden lopussa. Myönteistä on, että suomenajokoirien rekisteröinnit, koekäynnit ja kokeiden tulostaso kehittyivät edelliseen vuoteen nähden myönteisesti. Ajavien koirien tilastot kokonaisuudessaan olivat myönteisiä, jota vauhdittivat koirien säkäkorkeuden laskeminen hirvieläinten ajometsästyksessä, petokoirien yleistymisen johdosta ja ajavien koirien muunkin metsästyksen lisääntyminen. Riistatilannekin suosii ajavia koiria. Plottinajokoirat ovat rotuna esitellyssä tässä lehdessä.

Maaliskuun lehdessä julkaistaan myös Suomen Ajokoirajärjestö 2025 -ohjelma. Sitä on valmisteltu runsaan vuoden ajan ja hallituksen hyväksyttyä sen joulukuussa työvaliokunta päätti julkaista sen jo tässä vaiheessa. Yleinen kokous käsittelee aikanaan ohjelman virallisesti. Taustaksi ohjelmalle tehtiin syksyllä 2019 jäsenkysely, johon osallistui 250 kehittämisestä kiinnostunutta jäsentä. Toinen tuore ja kattava lähde työlle oli SKL:n jalostustieteellisen toimikunnan hyväksymä suomenajokoiran jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) 2020-2024. Mielestäni ohjelmaan sisältyviä tavoitteita tulee lähteä toteuttamaan määrätietoisesti. Toki koronan edellyttämät toimet tulee hoitaa viranomaisten vaatimusten mukaisesti, mutta elämä jatkuu ja meidän tulee tähdätä koronan jälkeiseen aikaan. Suosittelemme perehtymistä lehden normaalin annin lisäksi myös toimikuntien suurelta osin valmistelemaan ohjelman sisältöön.

Vuosikokoukseen liittyvät järjestelyt kerromme tarkemmin toukokuun lehdessä. Sääntöjen mukaisesti vuosikokousta emme voineet viranomaisten kokoontumista koskevien rajoitusten ja SKL:n suo-

Kuva Markku Sippari

situsten perusteella pitää. Valmiudet poikkeusoloissa etäkokouksen pitämiseen on hallituksen toimesta todettu puutteelliseksi ja erityisesti valtakirjalla edustavien toimintaa kokouksessa ei ole käytäntöä. Esimerkiksi vuonna 2019 vuosikokouksessa oli 257 jäsentä paikalla ja he edustivat lisäksi valtakirjalla 553 äänimäärää, joten ääniä oli kaikkiaan 810. Tämän vuoksi on tähdätty elokuun 7.-8. pidettävään yleiseen kokoukseen ja samalla ajokoiratoiminnan monipuoliseen viikonloppuun Sastamalassa. Tiukenevan koronatilanteen vuoksi odotamme viranomaisten päätöksiä kesää koskien. Sinänsä vuosikokouksen hallinnolliset valmistelut on jo tehty ja SAJ:n toiminta rullaa toimikuntien ja hallituksen johdolla vakiintuneesti. Ajokoiramies-lehden lisäksi kerromme kotisivuilla lähes reaaliaikaisesti tilanteen ja suunnitelman kesän osalta.

Metsästyskoirien harrastajien odotukset päättäjiltä kulminoituvat eduskunnan päätökseen susien kannanhoidollisesta metsästyksestä. Nyt odotetaan selkeää ja yksiselitteistä päätöstä maamme korkeimmalta hallinnolliselta elimeltä kannanhoidollisesta metsästyksestä ja realistisesta tavoiteltavasta

susimäärästä. Jos tämän lisäksi hallitus pystyy valmistelemaan asiaan liittyvää kansallista lainsäädäntöä, olisi koirien ja koiraharrastajan näkökulmasta vielä parempi. Toivotaan eduskunnasta tulleiden viestien toteutuvan ja johtavan jämäkkään päätökseen. Omalla työpöydälläni on kotiläksyä varten iso joukko sp-osoitteita vaikuttamiseksi. Hoidetaan itse kukin omaa leiviskäämme ja odotan kyllä SKL:n johdolta vankempaa tukea oman työryhmän asialle ja vaikuttamista jäsenistönsä edunvalvonnassa. Vieläkin ehtii toimia.

Eräharrastuksen kehityksen osalta olen saanut osallistua ja läheltä seurata kalastuskunnan sihteerinä ja kaupungin edustajana Kuusinkijoessa olevan Myllykosken voimalan alasajoon ja joen vapauttamiseen luonnontilaan tähtäävää työtä. Teimme aloitteen tästä kalastuskunnassamme kesäkuussa 2020 ja tärkeimmät rahoituspäätökset tälle 6 miljoonan hankkeelle on jo saatu voimayhtiön, valtion, kaupungin ja perustetun yhdistyksen toimesta 9 kk:n aikana. Venäjältä nousevalle taimenelle ollaan avaamassa reitti ylös taas 65 vuoden jälkeen ja koko Koutajoen vesistö palaisi luonnontilaan. Hankkeemme kiinnostaa laajalti erä- ja luontoharrastajia.

Metsästys- ja luontomuseon perustamiseen tähtäävässä valtakunnallisessa kilpailussa Kuusamo on mukana. Sinänsä hyvä hanke ja se pitää maassamme toteuttaa, mutta useita miljoonia tarvittaisiin toteuttavalta paikkakunnalta yhteistyökumppaneineen rahaa rakentamiseen ja jatkuvaan ylläpitoon. Tähän kilpalaulantaan harva kunta lopullisesti uskaltaa lähteä mukaan. Hyviä esityksiä eri puolilla maata on hankkeesta jätetty ja mielenkiinnolla ratkaisua seurataan.

Hyvät ystävät, nautitaan nyt talvesta ja talvisesta luonnosta, pysytään terveinä ja tehdään ohessa kauaskantoista kennehtymistä!

Kuusamossa 08.03.2021

Tuomo

Suomen Ajokoirajärjestö Finska Stövarklubben ry

Toimisto
avoinna ma-pe klo 10–14

Toimistosiihteri
Jaana Leppiaho
puh. 044 311 0330

Osoite: SAJ:n toimisto,
Uusikatu 57–59, 90120 Oulu
Sähköposti:
toimisto@ajokoirajarjesto.fi

**Huom! Koetallennus-
ohjelman käyttäjät!**
Kaikki sähköistä koetallennusta koskevat kysymykset suoraan Mika Elglandille sähköpostiosoitteella mika.elgland@netikka.fi

Internet-sivut:
www.ajokoirajarjesto.fi

Tili:
FI58 4600 2020 0009 09

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset ja tarviketilaukset toimistoon.

Hallituksen puheenjohtaja

Tuomo Hänninen
Patunantie 23
93600 Kuusamo
050 511 3195
040 757 7579
puheenjohtaja@ajokoirajarjesto.fi

Hallituksen varapuheenjohtaja

Viljo Pennanen
Suntiontie 8
73460 Muuruvesi
0400 272 311
viljo.pennanen@pp1.inet.fi

Kunniapuheenjohtaja

Antero Viitanen
Retkeilijäntie 9 E 44,
70200 Kuopio
puh. 0400 168 390
viitanen.antero@gmail.com

Toimikuntien puheenjohtajat:

Työvaliokunta
Tuomo Hänninen

Jalostustoimikunta
Jari Siltala
Mäki-ruutintie 9
66400 Laihia
050 522 6363
jari.siltala@netikka.fi

Koulutustoimikunta
AJOK Mika Elgland
Kangaskorventie 11
62375 Ylihärmä
050 567 4983
mika.elgland@netikka.fi

Koulutustoimikunta
KEAJ Jouni Vanhatalo
Rintteentie 2
38700 Kankaanpää
045 636 7746
jouni.vanhatalo@hotmail.com

Nuorisotoimikunta
Jokinen Janne
Kauppakuja 1
38420 Sastamala
janne.jokinen@nestehaijaa.fi
040 512 8664

Jäsenmaksut v. 2021

Vuosijäsen	33euroa
Perhejäsen	17 euroa
Jäsenseura	55 euroa

Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun järjestön jäsenmaksutilille FI58 4600 2020 0009 09, laita nimi ja osoite viestikenttään. Voit myös saada jäsenmaksukortin postissa, kun ilmoitat tietosi toimistoon puhelimitse, sähköpostilla tai postin kautta kirjallisesti. Liittymislahjana uudet jäsenet saavat kaikki liittymisvuoden Ajokoiramies-lehdet, 6 numeroa.

Voimassaolevien kokoontumisrajoitusten vuoksi vuosikokousta ei voitu järjestää suunnitellusti maaliskuussa

Kokousedustajien äänimäärät vaihtelevat jäsenten valtakirjojen perusteella, emmekä ole löytäneet ratkaisua, miten suljetun äänestyksen toteuttaminen sääntöjen määräämällä tavalla onnistuisi verkkokokouksessa. Vaihtoehdoksi jää siis kokouksen siirtäminen myöhempään ajankohtaan. Vuosikokouksutus julkaistaan toukokuun lehdessä.

Kokouksen siirtäminen ei ainakaan toistaiseksi aiheuta ongelmia käsiteltäväksi tulevan suomenajokoiran pevisa-ohjelman voimaansaattamiseksi. Se saadaan ajoissa Kennelliittoon käsiteltäväksi.

Hyvää kevättä!
Hallitus

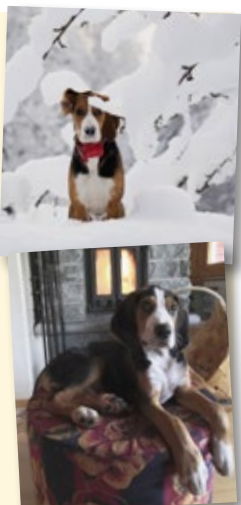

Julkaisutoimikunta

tarvitsee järjestön alaisista rodusta runsaasti kuvia eri vuodenaikoina erilaisista tilanteista.

- Pyri ottamaan kuvasi mahdollisimman suurena ja parhaalla kuvalaadulla. Lähetä vain omia kuvasi (joihin sinulla on tekijänoikeudet). Älä rajaa kuvaa, tarvittaessa voit kirjoittaa rajausohjeen tai liittää mallirajauksen mukaan. Netistä kopioidut kuvat eivät käy lehteen/painotuotteeseen.
- Lähetä kuvat jpg-tiedostona ja mielellään alkuperäisen kokoisena osoitteeseen: lehti@ajokoirajarjesto.fi
- Isoja kuvia/kuvamääriä voit helposti lähettää esim. WeTransfer'in avulla (<https://wetransfer.com>).

- Kuvatekstejä tai kuvassa olevan/olevien koirien nimiä ei tarvitse laittaa. Pelkkä kuvaajan nimi riittää. Kuvat käytetään mahdollisesti Ajokoiramies-lehden kuvitukseen ja seinäkalenteriin. Julkaistavissa kuvissa mainitaan aina kuvaajan nimi, jos kuvaaja on antanut siihen suostumuksensa eli mainitse kuvia lähettäessäsi, saako nimesi julkaista kuvan yhteydessä.

Ajokoiramies
58. vuosikerta
2/2021 Maaliskuu

Suomen Ajokoirajärjestö
puh. 044 311 0330
toimisto@ajokoirajarjesto.fi

Jäsenjulkaisu ISSN 0355-9718
Lehti ilmestyy kuusi (6) kertaa vuodessa.

Ilmestymispäivät ovat: 15.2., 29.3., 31.5., 31.8., 31.10. ja 20.12.

Aineiston on oltava toimituksessa ilmentymiskuukautta edeltävän kuukauden loppuun mennessä, paitsi helmikuun lehteen 15.1. ja joulukuun lehteen 20.11. mennessä.

Julkaisutoimikunta
Puheenjohtaja Liisa Miettinen
Tietäjänkuja 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335
lissu72@netti.fi

Aineistosihiteeri,
materiaalin vastaanotto:
Mari Ruha
Suvannontie 813, 98550 Suvanto
040 962 5806
lehti@ajokoirajarjesto.fi

Vastaava päätoimittaja
Tuomo Hänninen
Patunantie 23, 93600 Kuusamo
puh. 050 511 3195,
puheenjohtaja@ajokoirajarjesto.fi

Kirjeenvaihtajat
Pohjan lohko: Markku Sippari
Kvartsi 3 as 3, 90240 Oulu
puh. 044 239 0262
sipparimarkku@gmail.com

Etelän lohko: Liisa Miettinen
Tietäjänkuja 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335
lissu72@netti.fi

Lännen lohko: Olli Pirkkanen
Verkkokarintie 92, 27100 Eurajoki
puh. 044 3055 262
o.pirkkanen@gmail.com

Idän lohko: Maria Pölönen
Ruunajontie 149, 52200 Puumala
puh. 050 4901 668
maria.polonen@gmail.com

Taitto ja layout Anitta Kainulainen
puh. 040 590 1027 aineisto@yippee.fi

Painos 7000 kpl
Painopaikka Grano, Kuopio

Kannen kuva:
Tuula Kilpivaara

Tässä numerossa

Puheenjohtajan mietteitä	2
Hallitus tiedottaa.....	4
Toimistolta	6
Kutsu jalostustarkastukseen	7
Kettukuningas 2020 Feciarta Aatami	8
Ylituomarien (AJOK ja KEAJ) erikoistumiskurssi	9
Kettukoiraajalostuksen haasteet.....	10
Jalostusneuvojen esittely.....	12
Jalostustietojärjestelmän kertomaa kalenterivuodesta 2020.....	16
Kouluttautuminen turvaa harrastuksen tulevaisuutta.....	20
Epilepsiakoirien tutkimusta - näytteitä tarvitaan	29
Koiran omistajatiedot näkyviksi.....	30
Perusasioita koirien pidosta	32
Koiran hoito	34
Suomen Ajokoirajärjestö 2025 -ohjelma ja toimintakaavio.....	39
Keski-Savon Ajokoiramiehet ry.....	44
Pentti Malm taitaa ajokoetuomaroinnin.....	46
Korona ajan ketunajokoe.....	49
Ajokoiraharrastusta suoraan huipulle	50
Viiden kaksoisvalion pentue	52
Pitkän käyttöiän kaksoiskäyttövalio	56
Plottinajokoiria, plott hound, plotti	57
Vaikeuksien kautta voittoon karhujahdissa 2017	59
Kurtinvaaran outo kulkija	60
Kesäkausi kuluu leväten ja treenaten - Syksyksi kuntoon.....	62
Koira valokuvaus -Vinkkejä älypuhelimella kuvaamiseen	66
Oiva Nevalainen In Memoriam.....	68
Uudet valiot	70
Jalostusurosilmoitus	72
Kennel & kasvattajasivu.....	74
Tulevia pentueita.....	76
Tuoteshop.....	79

Terveystukea jatketaan vuonna 2021

SAJ tukee jäsenen omistamalle koiralle otettua ataksiageenitestiä tai lonkkanivel-, kyynärnivel-, patellaluksaatio-, sydänkuuntelu-, sydämen ultraääni-, silmä- tai selkätutkimuksia maksukuittia vastaan 20 eurolla/koira, yhden kerran koiran elinaikana. Tutkimustulosten ja testien tulee olla julkisia. Voimassa 1.1.2020 alkaen.

Tuki anotaan sähköpostilla os. toimisto@ajokoirajarjesto.fi

KORJAUS edelliseen numeroon

Ajokoiramies-lehden viime numerossa 2-2021 oli Kettukilpa jutussa 2. ja 3. sijoittuneiden koirien kuvat ja kuvatestit väärinpäin. Pahoittelemme virhettä. Oikeat kuvat ja kuvatestit vieressä-

2. Kettu-Pekon Ronja, Juho Mäki.

3. Aku, Leo Aho.

Seuraava lehti ilmestyy toukokuun lopussa. Toivomme jäsenistöltä juttuja ja kuvia.

Aineistot toukokuun Ajokoiramies-lehteen **30.4.2021 mennessä** lähettään mieluiten sähköpostilla: lehti@ajokoirajarjesto.fi tai osoitteella: Mari Ruha, Suvannontie 813, 98550 SUVANTO puh. 040 962 5806

Ilmoitushinnat 2021

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, ettei eräntyneitä laskuja ei ole maksamatta. Ilmoitukset laskutetaan lehden ilmestyttyä. Jäsenalennus seurajäsenille koiraharrastukseen kiinteästi liittyviin ilmoituksiin (esim. kokeet ja näyttelyt). Jäsenalennus ei koske varusteilmoituksia. Jos ilmoitus saapuu SAJ:n toimistoon määräpäivän jälkeen, SAJ ei takaa, että ilmoitus ehtii mukaan lehteen. Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

ILMOITUSHINNAT	SAJ:n jäsenille kennel- ja jalostusilmoitukset:	Yrityksille ja yhdistyksille:
1/1 kokosivu	150 €	535 €
1/2-sivua	80 €	295 €
1/4 -sivua	40 €	200 €
1/8-sivua	25 €	150 €
Rivi-ilmoitus (73x11 mm)	15 €	-
Uusi valio -ilmoitus	20 €	-
Kennelpalstailmoitus	30 €/vuosi	-
Musta-valkoilmoituksille sama hinta.		
Lehden sivukoko 172 x 250 mm. Kokonaan nelivärinen.		

KUTSU JALOSTUSTARKASTUKSEEN

Kutsumme jalostustarkastukseen vuonna 2016 syntyneen suomenajokoirien ikäluokan. Jalostustarkastus-tapahtuma on vuosikokouksen ja päänäyttelyn yhteydessä Sastamalassa 8.8.2021.

Jalostustarkastuksessa:

- Laaja rakenteen arviointi
- Käyttäytymisen arviointi käsittelytilanteissa
- Eläinlääkärintarkastus
 - Virallinen sydänkuuntelu
 - Virallinen polvilumpionluksaatio
 - Laaja terveystarkastus
- Laaja geenitestaus (sis. ataksia)
- Verinäytteenotto DNA-pankkiin

Ilmoitettavalle koiralle asetetut vaatimukset:

- Syntynyt vuonna 2016
- Uros tai narttu
- AJOK1-, KEAJ1- tai IAJOK1 -palkintotulos
- Lonkkakuvaustulos C/C tai parempi, kyynärkuvaustulos 1/1 tai parempi.
 - Lausuntojen tulee olla näkyvillä jalostustietojärjestelmässä ennen arviointi-tilaisuutta, ilmoittautumishetkellä koiran ei tarvitse vielä olla kuvattu.

Hinta 100 € /SAJ:n jäsen, 150 € /ei jäsen.

Hinta sisältää rakenteen ja käyttäytymisen arvioinnin, eläinlääkärin laajan tarkastuksen, geenitestauksen, koirien valokuvauksen, lounaan sekä aamu- ja iltapäiväkahvin.

Ilmoittautuminen 15.6.2021 mennessä: jalostustoimikunta@ajokoirajarjesto.fi
Tiedustelut: Jalostustoimikunnan pj. Jari Siltala 040 75 24 372

Majoitustiedustelut: Hotelli Ellivuori, 03-51922 www.ellivuoriresort.fi

Suomen Ajokoirajärjestö
Finska Stövarklubben ry

Kettukuningas 2020

Fecierta Aatami

Lapsuudessa ja nuorena aikuisena maalla asuessa melkein joka talossa oli ajavia koiria ja pääsääntöisesti niillä metsästettiin jänistä. Kipinä ajaviin koiriin jäi silloin kytemään. Seisovien kanakoirien kanssa olen touhunnut paljonkin ja Aatami on minun ensimmäisen aikuisiän ajava koira.

Kipinä ajaviin petokoiriin syttyi, kun olin usean vuoden ajan Kajaanin RHY:n ilvesjahdin yhteisluvan haltija. Oli mahtavaa nähdä se koiranohjaajien yhteishenki ja palo tehdä töitä koirien kanssa yhdessä. Tavoitteena saada kehitettyä koirien toimintaa ja ajokykyä toinen toistaan tukien ja mielipiteitä vaihtaen. Itse olen kokenut peto jahdit ajavilla koirilla haastavaksi jahti- muodoksi ja riistan elintapojen tunteminen korostuu merkittäväksi.

Vapaassa haussa korostuu koiran työskentely varmuus varsinkin sulanmaan

aikaan. Myös Aatamin alkuvuosina oli isoja haasteita vapaassa haussa sorkkaeläinten kanssa. Meillä täällä pohjoisessa Kainuun ja Lapin alueella ei niinkään kauris ja peura ole riesana vaan hirvet. Useaan otteeseen vapaassa haun jälkeen ajossa oli sorkka, kuten kävi ensimmäisessä kokeessa Puolangalla koiran ollessa 2-vuotias. Määrätietoisesti koira on otettu sorkan ajosta pois ja viety ketun jäljelle; tätä isäntä haluaa ajettavan. Myrskylän kettukilvassa 2020 ohjaajana pelkäsin vieläkin, että Aatami ottaa

jonkun alueella olevan kauriin tai peuran ajoon. Onneksi näin ei käynyt vaan vaikeista keli olosuhteista huolimatta molemmille päiville saatiin kohtuullinen kettuaajo.

Koiran alkaessa saada ajo varmuutta myös metsästyskaverit alkoivat puhua, että vie Aatami kettukokeisiin sekä ilveksen taippariin. Itse en aluksi innostunut asiasta; oli vaan mukava metsästää ja touhuta; viettää hyviä erähetkiä niin koiran kuin kavereiden kanssa kettu ja ilvesjahdeissa. Ilvestä koira on tykännyt ajaa koko elinkaarensa ajan. Ensimmäisen ilveskaato koiralle tuli koiran ollessa 2-vuotias Kajaanin yhteisluvan jahdissa ja helmikuussa pääsin kruunaamaan kauden ja kaatamaan Kajaanin 2/2 luvista toisen Aatamin ajoon. Ilves taipparissa 2018 Aatami ajoi 97 pisteen suorituksen ollessaan 4-vuotias.

Aatami on rakenteeltaan kohtuu lihaksikas. Ajonopeus vaihtelee keleistä riippuen, sillä Aatami on vahvasti nenäänsä käyttävä jälkitarkka koira. Tiestöllä työskentely saisi olla itsenäisempää ja tarkempaa. Tämä johtuu osittain omista virheistä. Tietä pitkin menneet / ylittäneet ns. näkö ketuille koira on ohjattu jäljille ja näin myös varmistettu koiran

turvallisuus tietyöskentelyssä.

Kotona Aatami on todella rauhallinen ja pidetty perheenjäsen, mutta kun isäntä ottaa pannan tai metsästysvarusteet niin koiraan tulee eloa. Koskaan ei koiran metsästysviettiä ole tarvinnut moitita.

Koiran kasvattaja on Mirella Mikkonen Pielavedeltä. Pentueesta kuulin aikoinaan tutuilta metsästäjiltä ja päätin ottaa pentueesta koiran. Onneksi näin tein sillä Aatamin kanssa on vietetty monta hyvää jahtipäivää ja hetkeä.

Hyviä ajoja kaikille ja elokuuta jo odotellessa.

Terveisin Aatami ja Ahti

Ylituomarien (AJOK ja KEAJ) erikoistumiskurssi järjestetään 31.7.-1.8.2021 Kuopiossa

Ilmoittautumiset 10.6.2021 mennessä Suomen Ajokoirajärjestön toimistoon, os Uusikatu 57-59, 90120 OULU
Tiedustelut 044 311 0330 toimisto@ajokoirajarjesto.fi tai Mika Elgland 050 567 4983.

Kurssille pääsyvaatimuksena on ylituomariperuskurssin suorittaminen ja koetoimitsijana toimiminen. Hakemukseen on liitettävä todistus ylituomariperuskurssin suorittamisesta. Kurssimaksu 150 euroa sisältää kurssipäivät ja majoituksen kahden hengen huoneessa ja ruokailut koko viikonlopulta.

Kurssipaikka Hotelli Iso Valkeinen Kuopio
puh. (017) 539 6100 tai reception@isovalkeinen.com
Varaustunnus: Suomen Ajokoirajärjestön ylituomarikoulutuspäivät

Kettukoirajalostuksen haasteet

Suomenajokoiria rekisteröidään Suomessa nykyään runsaat tuhat kappaletta vuosittain. Rekisteröintitilastoissa rotu keikkuu yhä kymmenen suosituimman rodun joukossa. Paljon on kuitenkin tultu alaspäin vuosikymmenten kuluessa. Moni saattaa vielä muistella aikoja, jolloin rotumme oli vuodesta ja jopa vuosikymmenestä toiseen suosituin koirarotu maassamme. Tämä antaa ehkä harhakuvitelman, että rotumme olisi yleinen ja sen jalostuspohja laaja.

Suomenajokoiria on levinnyt käytännössä pelkästään Suomeen ja muihin pohjoismaihin. Monen muuhun ”kansainväliseen” rotuun verrattuna, jalostuspohja rodussamme onkin varsin pieni. Jalostuspohjan kapeutta edelleen lisää takavuosisikymmenten matadorijalostus, joka sinänsä paransi rodun käyttöominaisuuksia, mutta samalla rodun perinnöllinen monimuotoisuus kaventui.

Miten tämä kaikki sitten liittyy kettua ajavien suomenajokoirien jalostukseen? Kuten tiedetään, suomenajokoiria ennen 1980-lukua jalostettiin pelkästään ajokokeiden perusteella, jolloin sallittu ajoeläin oli jänis. Käytännön metsämiehistäkin suurin osa karsasti ennen tutka-aikaa, kettua-ajavaa koiraa. Monen mielestä päivä oli pilalla, jos koiria repolaisen eteensä kaivoi. Toki kettua-ajavia koiria aina on ollut, mutta ainoastaan vihkiytyneimmät kettumiehet aiemmin niitä varta vasten pitivät. Seurantalaitteiden kehittyminen lisäsi kuitenkin nopeasti ketunmetsästyksen suosiota ja pian alkoi tarve löytää sukulinjoja ajokoiristamme, jotka kettua halusivat hakea ja ajaa.

Kun tarkastellaan nykyisten kettuväliöiden sukuja, huomataan että lähes kaikkien takaa löytyvät muutamat harvat urokset, jotka 1980-luvulla todettiin vahvasti ketunajoviettiä periyttävän. Alussa nartut toivat kantaan vierasta verta, mutta varsin pian myös narttulinjat vakiintuivat samoihin ketuverisiin sukuihin.

Miksi sitten näin kävi, eli miksi ei käytetty kettukoirajalostuksessa monipuolisemmin koko suo-

menajokoirakantaa? Jokainen, joka kettua on metsästännyt, varsinkin porukassa, tietää varmasti syyn. Mikään ei liene turhauttavampaa passimiehestä, kuin koiria, joka lasketaan kettua hakemaan, mutta alkaakin ajamaan jänistä. Tällaiselta koiralta passimiehet kaikkoavat varsin pian. Toisaalta pitää miettiä, vastaako nykyinen suomenajokoirakanta rotumääritelmää, jossa mainitaan, rotumme olevan kettua ja jänistä ajava, ei siis kettua tai jänistä ajava. Koesääntömme myös muokkaavat rotuamme tähän linjajakoon. Kummassakin koemuodossammehan vierastetaan muuta kuin varsinaista ajoeläintä, eli kettua tai jänistä. Monen muun rodun kohdallahan tilanne on aivan toinen. Mm. dreevereillä ja mäyräkoirilla hyväksytään ajoeläimeksi kaikki sallitut eläimet.

Samaan aikaan kun koko suomenajokoirajalostuksessa pitää vastustaa perinnöllisiä sairauksia ja pitää vaalia käyttöominaisuuksien säilymistä, niin monista eri syistä johtuen rotumme yksilömäärä pienenee väijäämättä. Ajaudummeko siis umpikujaan, tuleeko ennen pitkää pää vetävän käteen? Onko siis kettuveristen suomenajokoirien kanta pian niin kapea, että terveyden ja elinkelpoisuuden ylläpito tulee mahdottomaksi?

Käytämme nykyään vain pientä osaa kelpollisista kettukoiristamme jalostukseen. Kettua-ajavista koirista otetaan ylivoimaisesti suurin osa käytännön metsästyskäyttöön. Näissä ”reppukoirissa” tiedetään olevan paljon huippuja. Omistajat eivät kuitenkaan ole kiinnostuneita kokeista, eivätkä muusta kenneltoiminnasta, joten jalostuskäyttö näiden osalta jää olemattomaksi. Kasvattajien ja muiden asiasta kiinnostuneiden pitäisi saada näitä tunnettuja huippukoiria osallistumaan edes siihen yhteen ketunajokokeeseen, ilveskokeeseen tai karhutaipariin. Asiaan vihkiytymättömän metsämiehen kiinnostus lopahtaa usein viimeistään tuomareiden hankintaan. Tässäkin asiassa pitäisi kasvattajien aktivoitua ja tarjota apuaan.

Jalostuskoiran ei siis tarvitse olla aina valio, ol-

lakseen huippuperiyttäjä. Meillä on ajokoirissamme valtaisa määrä koiria, joilla on ykkönen tai ehkä pari ajettuna, kunnes omistajalla motivaatio kokeisiin on lopahtanut. Harvemmin nämä koirat kuitenkaan nartunomistajia kiinnostavat. Varsinkin jos tietää henkilökohtaisesti tuollaisen uroksen olevan hyvä, niin kannattaisi rohkeasti käyttää sitä myös jalostukseen.

Läntisissä naapurimaissamme on melko vahva suomenajokoirakanta. Varsinkin suurpetojen metsästys ajokoirilla, on siellä jopa suositumpaa kuin meillä Suomessa. Vaikka suomenajokoirien sukulinjat pitkälti ovatkin samoja kaikissa pohjoismaissa, löytyy naapurista myös koiria, joista tulisi vierasta verta myös meidän kettukoiriimme. Kannattaa siis rohkeasti katsoa myös naapuriin. Saj:n jalostusneuvonnasta löytyy apua, mikäli haluaa tiedustella kettukoiria länsinaapureistamme.

Suurin osa suomenajokoiristamme taitaa tätä nykyä olla enemmän tai vähemmän ns. seka-ajureita. Jos ne ovat sitä häiritsevässä määrin, niin niiden koekäyttö jää olemattomaksi, vaikka ne olisivat hyviäkin metsästyskoiria. Isolle osalle käytännön metsästäjistä ei ole suurta merkitystä sille, ajaako koiria seka-ajureita, että jänistä. Sitä saatetaan käyttää myös ilvesjahdeissa ja lisäksi sitä voidaan käyttää apuna supien, minkkien, näätien ym. pienpetojen metsästyksessä. Näitä koiria kuitenkin harvoin käytetään jalostukseen varsinkaan, jos niillä ei ole koemeriittejä.

Mikä olisi siis keino, millä näitä rotumääritelmän mukaisia koiria saataisiin nostettua esille? Pitäisikö ”kaksoiskäyttövalioiden” statusta saada

nostettua rotujärjestön toimesta? Olisiko mahdollisesti koesääntöihin tehtävä muutoksia, jotta ”väärrään” (pl. sorkkaeläimet) ajoeläimeen sekaantumisesta ei rangaistaisi, mikäli se ei häiritsisi kokeen kulkua merkittävästi?

Tiedän, että monia vannoutuneita kettukoiraihmiä vieroksuttaa ajatus käyttää jalostukseen urosta, joka ajaa myös jänistä. Kannattaa kuitenkin muistaa taas nuo kettukoiriemme suvut. Niiden kaikkien taustalta löytyy ne sen ajan legendaariset kettukoirat, jotka olivat pelkästään jäniskokeiden perusteella tehdyn jalostuksen ”tuotteita”. Näillä koirilla kuitenkin ilmeni ”geenivirhe” joka sai ne vihaamaan ja ajamaan petoja. Tämä sama ”geenivirhe” on myös kaikissa nykyisissä kettukoirissamme, myös niissä petoja vihaavissa seka-ajureissa.

Viime kädessä kasvattajat tekevät jalostusvalintansa. Innokkaat ajokokeissa kävijät luonnollisesti haluavat käyttää sujuva-ajaisia puhtaita jäniskoiria, vannoutuneet ketunpyytäjät ja kettukokeista kiinnostuneet käyttävät edelleen mahdollisimman puhtaita ketunajureita. Entä sitten se valtaosa suomenajokoirista. Pysyvätkö ne pois jalostuskäytöstä, vaikka iso osa metsästäjistä ne kavereikseen mieluusti kelpuuttaisivatkin? Ovatko ne vain niitä ”reppumiesten” koiria, joihin kukaan itseään kunioittava kennelmies ei halua sotkeutua? Onko meillä tulevaisuudessa erilliset markkinat rekisteröimättömille jahtikoirille?

Pekka Seppinen
jalostustoimikunnan jäsen
kettukoirien jalostusneuvoja

Kettukuva Myrskylän Jaakkolasta, kuvaaja Päivi Henriksson.

Jalostusneuvojen esittely

Toivottavasti jäsenistö on huomannut, että jalostustoimikunta on panostanut voimakkaasti jalostusneuvonnan kehittämiseen. Nyt jalostusneuvontaa on organisoitu uudelleen ja näin saadaan lisää voimaa. Joukkoon on tullut uutta voimaa Heikin ja Antin kautta. Nyt on perustettu neuvontajaos, jonka alaisuudessa neuvojat toimivat ja toteuttavat jalostustoimikunnan ohjaamana heille annettuja tehtäviä.

Neuvontajaoksen kokoonpano on seuraava:

Ari Ollikainen vetäjä, jäniskoirat
ari.ollikainen@dgk.fi
044-733 8519

Juha-Matti Paananen jäniskoirat
040-867 5799
jmpaananen@gmail.com

Heikki Jokinen jäniskoirat
040-484 0040
heikki.jokinen@nestehajaa.fi

Antti Haataja jäniskoirat
040-150 3435
antti.haataja@elcoline.fi

Pekka Seppinen kettu- ja petokoirat
044-303 2534
pekka.seppinen@kalajoki.fi

Jari Korpela kettu- ja petokoirat
Pohjoismaiden yhteyshenkilö /
nordisk kontaktperson
+358-50-301 4010, på svenska också
jarikorpela@netikka.fi

Olen **Ari Ollikainen**, Tuusniemeltä ja paljasjalainen savolainen. Aloitin SAJ:n jalostusneuvonajana 1.8.2019. Ikää minulle on kertynyt 57 vuotta. Ensimmäinen ajokoirani hankin 1979 Thuren Eskolta. Se oli uros nimeltään Riku, tämä oli ensimmäinen ja tähän mennessä viimeinen uros, mitä minulla on ollut. Kasvatustyötä olen tehnyt pienimuotoisesti vuodesta 1992 kennelnimellä Honkapuron. Suomenajokoiria 9 pentuetta, 62 pentua, 1 MVA ja 6 KVA (viimeisin pentue 2019, tätä ennen pitkä tauko, koska ei ollut sopivaa narttua jalostukseen). Jämtlanninpystykorvia 2 pentuetta, 19 pentua, 5 KVA. Labradorinnoutajia 2 pentuetta, 13 pentua. Nyt laumaan kuuluu 6 narttua: 2 suomenajokoiraa, 2 jämtlanninpystykorvaa ja 2 labradorinnoutajaa.

Ajokokeiden palkintotuomari olen ollut vuodesta 1986, koetoimitsija 2001 ja kehätoimitsija vuodesta 2004 alkaen. Omilla koirilla startannut kokeissa kymmeniä kertoja vuodesta 1991 alkaen. Kokeiden ja näyttelyiden järjestelytehtävissä olen ollut aktiivisesti mukana kaikissa mahdollisissa tehtävissä, kokin hommia lukuun ottamatta. Nyt olen monista tehtävistä jättäytynyt tarkoituksella "eläkkeelle" ja antanut aikaa enemmän koirille, sekä tähän jalostusneuvojan tehtävään.

Tieto on nykyisin saatavissa internetistä kaikkialla. Minulla on visiona kehittää SAJ:n jäsenistölle helpotusta tiedon etsimisen tuskasta ja helpottaa toisaalta sukupolven vaihdosta, joka on nyt vääjäämättä menossa harrastuksemme parissa.

Pyrin antamaan kykyjeni ja aikani rajoissa ATK-puolen kehittämiseen mahdollisimman paljon. Olen kiitollinen siitä, että olen saanut seurata, myös harrastuksemme kulta ajat aitiopaikoilta ja saanut monilta kokeneilta huippukasvatjilta tärkeää oppia jalostuksen vaikealle saralle. Jalostusneuvonnoissa pyrin ottamaan huomioon mahdollisimman hyvin nartun omistajan toiveet. Käyttöpuoli edellä mennään luonnollisesti, tervettä unohtamatta.

Ottakaa rohkeasti yhteyttä.
Ari Ollikainen
ari.ollikainen@dgk.fi
044-7338519

Olen **Juha-Matti Paananen** Kannonkoskelta, Keski-Suomesta. Ikää on kertynyt 34 vuotta. Kotoa löytyy vaimo, -18 vuonna syntynyt tyttö ja kesäkuussa pitäisi tulla perheenisästä lisää. Suomenajokoiria olen harrastanut ihan pienestä pojasta asti, harrastus on tullut minulle verenperintönä. Isällä on ollut suomenajokoiria 70-luvulta saakka. Tällä hetkellä tarhasta löytyy kaksi omaa suomenajokoiranarttua. Jos kaikki menisi käsikirjoituksen mukaan, niin syksyllä olisi myös suomenajokoiran urospentu tarhassa. Isäni kanssa puoliksi minulla on Kiihkovuoren kennel.

Itse olen kilpaillut koirillani noin 40 kertaa ja yhden käyttövalion omistanut. Palkintotuomarikortin jänispuolelle olen suorittanut vuonna 2002 ja kettupuolelle vuonna 2018. Jäniksen ajokokeiden ylituomari olen ollut vuodesta 2015. Kasvattajan

peruskurssin kävin 2011. Kennelliiton jalostusneuvojakurssin kävin vuonna 2016. Olen suomenajokoirajärjestön hallituksen varajäsen, Keski-Suomen Ajokoirayhdistyksen varapuheenjohtaja, Keski-Suomen kennelpiirin hallituksen jäsen, Saarijärvenseudun Kennelkerhon puheenjohtaja ja Vastinki-ajojen toimikunnan jäsen. Kokeita olen ollut järjestämässä useita kymmeniä. Muutama muukin virka löytyy vielä.

Jalostustoimikunnassa ja jalostusneuvojissa on ollut muutoksien vuodet käynnissä, paljon on jo tehty ja paljon on vielä tekemättä. Jalostusneuvonnoissa pyrin ensiksi katsomaan terveydelliset puolet, ja sen jälkeen tietenkin vahvimman vaikuttajan, eli käyttöpuolen. Kenttää kuuntelen avoimesti mielellään ja huhupuheet pyrin selvittämään. Monet uroksen omistajat ovat saattaneet saadakin suoran puhelun minulta ja tulevat saamaan jatkossakin.

Pidetään suomenajokoiraa terveenä ja metsästyksellisenä jatkossakin.

Olen **Heikki Jokinen** Satakunnan kennelpiiristä, Sastamalasta. Kosketuksen suomenajokoiraan olen saanut heti syntymästani lähtien ja näin ollen suomenajokoiraa on ollut elämässäni läsnä aina. Mieleen painuvin ja merkittävin kokemus koiraharrastuksessa toistaiseksi on ollut ajokuninkuuden voittaminen.

minen 2014. Jalostuksessa olen saanut enemmälti olla mukana paremminkin uroksien puolella sekä oman virallisen kasvatustyön olen päässyt aloittamaan astutuspennullani FI KVA FI MVA Kunkunplikalla, jonka toisen pentueen syntymähetkeen on tätä kirjoittaessa enään vajaa viikko. Tällä hetkellä omistuksessani olevat suomenajokoirat ovat ; FI KVA FI MVA Kunkunplikka, FI KVA FI MVA Alapörkän Paru, FI KVA Piernamäen Loikkari, FI KVA Koivulammen Luru, FI MVA Linnuskorven Loiri sekä oma nuori kasvattini Tiuhti. Lisäksi hirven- ja karhunmetsästyksen löytyy FI KVA FI MVA karjalankarhukoira sekä FI KVA jämtlanninpystykorvat. Toivon nuorisotoimikuntalaisena, että yritetään kukin harrastaja omalla toiminnallamme antaa harrastuksestamme positiivinen vaikutelma ja edistää tältä osin myös nuorien mukaan saamista hienoon harrastukseemme, ilman heitä, meillä ei ole tulevaisuutta. Jalostusneujana haluan olla mukana edistämässä Suomenajokoiran keskittämistä paremmaksi niin käyttöominaisuuksiltaan kuin terveydeltään. Kaikki tieto mitä koiristamme saamme, niin metsästyksellisesti kuin terveydellisesti, on askel eteenpäin. Metsästyksellinen, pitkän käyttöön omaava, kaunis suomenajokoira, siitä minä tykkään!

Olen **Antti Haataja**, 37-vuotias ajokoiraharrastaja Kainuusta ja asun Kajaanin Jormualla. Tällä hetkellä tarhassa on kolme suomenajokoira, kaksi hirvikoiraa ja suomenpystykorva. Suomenajokoiria on ollut 2000-luvun alusta alkaen, koetoiminnan aloitin vuonna 2006 Nappe nimisellä nartulla, josta tulikin kennelini kantanarttu. Kilpailut olen koirillani aktiivisesti, joista yhdeksästä tullut KVA, kahdesta Tähtivalio ja viisi edennyt SM-kokeeseen asti hirvikoirat mukaan luettuna. Toimin tällä hetkellä

Kainuun Ajokoirakerhon ja Kainuun Jänispiiskojen puheenjohtaja, metsästyseuran kenneljaoston vetäjänä ja hirviporukan johtajana.

Kasvatan pienimuotoisesti eri metsästyskoirarotuja kennelnimellä Eräjätkän. Suomenajokoira pentueita on ollut tähän mennessä 11 kpl pentuetta / 78 kasvattia joista 42 on käynyt kokeissa. Suomenajokoiran jalostuksessa pidän itse tärkeimpinä asioina terveyttä, kestäväää rakennetta, sulanmaan ajotaitoa.

Opitut taidot ei periydy, oppimistaito periytyy.

Olen **Pekka Seppinen** ja toiminut kevästä 2020 lähtien Suomen Ajokoirajärjestön jalostustoimikunnan jäsenenä ja kettukoiron jalostusneujana.

Ensimmäisen ajavan koiran (dreeverin) olen saanut syntymäpäivälahjaksi 5 vuotiaana. Isäni mukana aloin kulkea säännöllisesti metsällä 7-vuotiaasta lähtien. Suomenajokoiraan ja koetoimintaan sain kipinän enoltani, jonka kanssa meillä oli ensimmäinen yhteinen suomenajokoira vuodesta 1972. Näihin aikoihin suoritin myös ajokokeiden palkintotuomarikortin. Ajokokeissa kuljimme enoni kanssa ympäri Etelä-Suomea ja Pohjanmaata.

Metsästys on kuitenkin se, mikä on minut saanut pitämään ajokoiria ja muita metsästyskoiria. Jänisten metsästyksen tuli jossain vaiheessa elämäni kyllästymispiste, joka johtui ainakin osittain pyynnin helppoudesta. Toki jatkuvalla jäniksenlihan syömiselläkin lienee ollut syynsä siihen, että mielenkiintoni alkoi vähitellen suuntautua ketun ja supikoiran pyyntiin. Ketun ja supin nahkoista maksettiin noihin aikoihin vielä sellaista hintaakin, että sillä oli jopa kukkarolle merkitystä.

Ensimmäisen ”kettuverisen” ajokoirapentueeni kasvatin vuonna 1983 aikana, jolloin suomenajokoirapopulaatiosta vasta alettiin seuloa kettuaajavia yksilöitä ja sukuja. Katavkarin kennelnimi minulle on myönnetty vuonna 1987. Ketunajokokeiden palkintotuomarikortin suoritin vuonna 1985.

Kasvatustyöni on ollut lähinnä omiin tarpeisiin ja metsästykskäyttöön kasvattamista. Ajokoiran päätehtävänä pitää jatkossakin olla se, että se hakee ja ajaa tehokkaasti saaliseläimiä ammuttavaksi, tapahtuu se sitten metsästytilanteessa, tai koetilanteessa. Arvostan siis koiria, joilta saadaan helposti saalista ja joille on paljon kirjattu ampumatilanteita kokeissa.

Ulkomuodossa kiinnitän pelkästään huomiota kestävään rakenteeseen ja talvenkestävyyteen. Pitkä käyttöikä ja se, että koiralla pystytään metsästämään koko metsästyskausi, vaikeissakin nolosuhteissa, ovat varmin osoitus koiran terveydestä ja oikeasta rakenteesta.

Olen **Jari Korpela**, tänä vuonna 50 täyttävä koiraharrastaja Mustasaaren kunnasta.

Perheeseeni kuuluu vaimo ja kaksi kouluikäistä lasta.

Olen koko ikäni harrastanut ajokoirien kanssa, ensin isäni matkassa ja myöhemmin omalla kennelnimellä.

Veljeni kanssa meillä on Karika kennel ja kenneltoiminta pyörii kettulinjaisten suomenajokoirien ja jämtlanninpystykorvien kasvatuksen ja koulutuksen piirissä. Meillä on myös muutama sileäkarvainen kettuterrieri. Punaisena lankana

toiminnassamme on, että ennen pentueen suunnittelua on nartun oltava sen tasoinen ominaisuuksiltaan, terveydeltään ja luonteeltaan, että pentue voi viedä rotua hieman eteenpäin.

Tällä hetkellä tarhasta löytyy K-KVA&MVA Karika Hai ja narttu Stella, joka on myös omista linjoista.

Kokeissa ja näyttelyissä tulee käytyä aina kun on tarvetta ja välillä vähän muutenkin.

Olen ollut jalostusneujana nyt pian vuoden päivät kettu/peto koirille. Minulla on hyvät kontaktit Ruotsin kettukoira-harrastajiin ja minun roolini painottuu kansainväliseen yhteistyöhön.

Tämän lyhyen kokemuksen perusteella olen huomannut, että on usein varsin haastavaa löytää nartuille sopivia urosehdokkaita koska kettusuvut ovat varsin suppeat, toivoisinkin että varsinkin uroksen omistajat kävisivät aktiivisesti kokeissa ja tutkituttaisivat koiransa terveyden. Näin saataisiin lisää vaihtoehtoja ja leveyttä jalostustoimintaan.

Terveisiä länsirannikolta ja ottakaa yhteyttä jalostukseen liittyvissä asioissa.

Jalostustietojärjestelmän kertomaa kalenterivuodesta 2020, osa 2

Suomenajokoirien kalenterivuoden 2020 näyttely- ja koetilastot on kerätty Kennelliiton jalostustietojärjestelmän tietokannasta helmikuun lopussa, jolloin oletettavasti kaikki edellisvuoden koekäynnit ovat ennättäneet kirjautumaan tilastoihin mukaan.

Vuoden 2020 aikana Kennelliitto myönsi suomenajokoirille 92 kpl (vuonna 2019 66 kpl) Suomen käyttövalion (FI KVA) arvoa, 27 kpl (21 kpl) Suomen kettukäyttövalion (FI KVA-K) arvoa ja 15 kpl (33 kpl) Suomen Muotovalion (FI MVA) arvoa. Lisäksi koiramme saavuttivat 5 kpl (3 kpl) kansainvälisen muotovalion (C.I.B) ja yhden (1 kpl) kansainvälisen käyttövalion (C.I.T) arvon.

- 1. Taulukossa vuoden 2020 näyttelykäynnit tuloksittain. Näyttelykäyntien vähyyttä, kaikkiaan 516 käyntiä (2019 käyntejä oli 1799), selittää näyttelyiden peruuntuminen maaliskuusta alkaen Covid19-viruksen takia.
- 2. Vuoden 2020 koekäynnit eri koemuodoissa.
- 3. Taulukossa esitetty jäniksenajokokeiden (AJOK) kappalemäärät tuloksittain, jolloin yhteensä sarake kertoo vuosittaiset koekäynnit.
- 4. Taulukossa esitetty jäniksenajokokeissa (AJOK) käyneet koirat. Taulukossa huomioitu kunkin koiran paras tulos, jolloin yhteensä sarake kertoo kokeissa käyneiden eri koirien lukumäärän.
- 5. Taulukossa esitetty ketunajokokeiden (KEAJ)

kappalemäärät tuloksittain, jolloin yhteensä sarake kertoo vuosittaiset koekäynnit.

- 6. Taulukossa esitetty ketunajokokeissa (KEAJ) käyneet koirat. Taulukossa huomioitu kunkin koiran paras tulos, jolloin yhteensä sarake kertoo kokeissa käyneiden eri koirien lukumäärän.
- 7. Taulukossa esitetty vuosien 2011-20120 syntyneiden koirien AJOK-koekäynnit vuosilta 2011-2020 ikäluokittain. Taulukossa on huomioitu vain jokaisen koiran paras tulos, jolloin yhteensä sarake kertoo kokeissa käyneiden eri koirien lukumäärän ja %-sarake kokeissa käyneiden koirien %-osuuden koko ikäluokan koirakannasta.
- 8. Taulukossa esitetty vuosien 2011-20120 syntyneiden koirien KEAJ-koekäynnit vuosilta 2011-2020 ikäluokittain. Taulukossa on huomioitu vain jokaisen koiran paras tulos, jolloin yhteensä sarake kertoo kokeissa käyneiden eri koirien lukumäärän ja %-sarake kokeissa käyneiden koirien %-osuuden koko ikäluokan koirakannasta
- 9. Kalenterivuoden 2020 jäniksenajokokeiden (AJOK) TOP-20. Tuloksissa ei ole huomioitu kokokauden kokeissa saavutettuja tuloksia.
- 10. Kalenterivuoden 2020 ketunajokokeiden (KEAJ) TOP-20. Tuloksissa ei ole huomioitu kokokauden kokeissa saavutettuja tuloksia.
- 11. Kalenterivuoden 2020 ilveksenajokokeiden (IAJOK) TOP-8 tulokset. Koekäyntien suorittamista vaikeuttaa sääntö, että koealueella on oltava voimassa oleva ilveksen pyyntilupa.

Taulukko 1.

Vuoden 2020 näyttelykäynnit tuloksittain							
Luokka	ERI	EH	H	T	HYL	EVA	Yhteensä
Junioriluokka	29 tulosta	40 tulosta	15 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	85 tulosta
Nuorten luokka	33 tulosta	24 tulosta	8 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	66 tulosta
Avoim luokka	83 tulosta	72 tulosta	32 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	192 tulosta
Käyttöluokka	64 tulosta	45 tulosta	17 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	130 tulosta
Valioluokka	22 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	22 tulosta
Veteraaniluokka	17 tulosta	4 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	21 tulosta
Yhteensä	248 tulosta	185 tulosta	72 tulosta	4 tulosta	3 tulosta	4 tulosta	516 tulosta

Taulukko 2.

Vuoden 2020 koekäynnit eri koemuodoissa		
Lyhenne	Koemuoto	Tuloksia
AJOK	Ajokoe	2166
IAJOK	Ilveksen ajokoe	8
KEAJ	Ketunajokoe	385
LTE	Luonnetesti	1
MEJÄ	Metsästyskoirien jäljestämiskoe	3
RT	Rallytoko	1
	Yhteensä	2564

Taulukko 3.

AJOK-käyntimäärät 2016-2020 tuloksittain					
	2020	2019	2018	2017	2016
AJOK-1	639 tulosta	540 tulosta	545 tulosta	572 tulosta	802 tulosta
AJOK-2	382 tulosta	341 tulosta	386 tulosta	315 tulosta	441 tulosta
AJOK-3	295 tulosta	268 tulosta	323 tulosta	349 tulosta	409 tulosta
AJOK-0	812 tulosta	699 tulosta	910 tulosta	1161 tulosta	1104 tulosta
AJOK--	38 tulosta	116 tulosta	126 tulosta	101 tulosta	164 tulosta
Yhteensä	2166 tulosta	1964 tulosta	2290 tulosta	2498 tulosta	2920 tulosta

Taulukko 4.

AJOK-kokeissa käyneet eri koirat 2016-2020					
	2020	2019	2018	2017	2016
AJOK-1	405 koiraa	339 koiraa	354 koiraa	401 koiraa	524 koiraa
AJOK-2	136 koiraa	131 koiraa	156 koiraa	114 koiraa	158 koiraa
AJOK-3	77 koiraa	91 koiraa	89 koiraa	103 koiraa	111 koiraa
AJOK-0	160 koiraa	165 koiraa	229 koiraa	277 koiraa	248 koiraa
AJOK--	7 koiraa	28 koiraa	31 koiraa	25 koiraa	33 koiraa
Yhteensä	785 koiraa	754 koiraa	859 koiraa	920 koiraa	1074 koiraa

Taulukko 5.

KEAJ-käyntimäärät 2016-2020 tuloksittain					
	2020	2019	2018	2017	2016
KEAJ-1	180 tulosta	176 tulosta	182 tulosta	252 tulosta	259 tulosta
KEAJ-2	52 tulosta	53 tulosta	48 tulosta	36 tulosta	53 tulosta
KEAJ-3	18 tulosta	26 tulosta	13 tulosta	18 tulosta	32 tulosta
KEAJ-0	111 tulosta	117 tulosta	117 tulosta	125 tulosta	134 tulosta
KEAJ--	26 tulosta	27 tulosta	21 tulosta	27 tulosta	33 tulosta
Yhteensä	387 tulosta	399 tulosta	381 tulosta	458 tulosta	511 tulosta

Taulukko 6.

KEAJ-kokeissa käyneet eri koirat					
	2020	2019	2018	2017	2016
KEAJ-1	106 koiraa	111 koiraa	126 koiraa	151 koiraa	155 koiraa
KEAJ-2	25 koiraa	25 koiraa	20 koiraa	11 koiraa	21 koiraa
KEAJ-3	4 koiraa	11 koiraa	2 koiraa	9 koiraa	10 koiraa
KEAJ-0	37 koiraa	35 koiraa	34 koiraa	32 koiraa	46 koiraa
KEAJ--	9 koiraa	13 koiraa	8 koiraa	11 koiraa	9 koiraa
Yhteensä	181 koiraa	195 koiraa	190 koiraa	214 koiraa	241 koiraa

Taulukko 7.

Eri ikäluokissa AJOK-kokeissa käyneet koirat 2011-2020										
Syntymävuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Rekisteröinnit yhteensä	1096	1046	1151	1364	1584	1618	1409	1664	1475	1577
AJOK-1 ajaneet	4	23	69	84	119	165	152	229	172	209
AJOK-2 ajaneet	2	4	11	17	19	25	32	49	24	31
AJOK-3 ajaneet		7	4	11	22	15	16	20	11	21
AJOK-0 ajaneet	2	7	13	25	32	46	36	48	34	54
AJOK--				1	3	5	4	8	9	5
Yhteensä	8	41	97	138	195	256	240	354	250	320
% rekisteröidyistä koirista	0,73	3,92	8,43	10,12	12,31	15,82	17,03	21,27	16,95	20,29

Taulukko 8.

Eri ikäluokissa KEAJ-kokeissa käyneet koirat 2011-2020										
Syntymävuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Rekisteröinnit yhteensä	1096	1046	1151	1364	1584	1618	1409	1664	1475	1577
KEAJ-1	1	13	17	37	37	56	38	65	75	35
KEAJ-2		1	4	7	4	3		8	4	3
KEAJ-3		1		1	3	5	2	4		1
KEAJ-0		2	6	10	5	11	6	11	4	2
KEAJ--			3	2	2		2	2	2	4
Yhteensä	1	17	30	57	51	75	48	90	85	45
% rekisteröidyistä koirista	0,09	1,63	2,61	4,18	3,22	4,64	3,41	5,41	5,76	2,85

Taulukko 9.

2020 TOP-20 AJOK-tulokset				
FI28731/09	ALAPÖRKÄN ANKI	99,50	Lumi	Pyhäjoki 8.2.2020
FI34432/16	AJOTAITURIN PEETHOOVEN	99,00	Lumi	Pieksämäki, 1.2.2020
FI27329/13	ALAPÖRKÄN JANA	98,75	Lumi	Pyhäjoki 8.2.2020
FI32136/18	TAIKAVUOREN KÄPY	98,50	Lumi	Pihtipudas 5.12.2020
FI20574/18	JÄNIKSENHAUKUN WHISKY	98,50	Lumi	Kajaani, 18.1.2020
FI36178/12	PATOPOJAN ELLA	98,25	Paljas	Oulainen 3.10.2020
FI37967/17	PERÄMEREN SADE	98,00	Lumi	Viitasaari, 19.12.2020
FI22426/18	HUKATTOMAN HÄIJY-POJU	98,00	Paljas	Ylivieska, 30.10.2020
FI41430/15	SAHTIAJON RILA	98,00	Lumi	Oulu, 2.2.2020
FI25939/15	ARIALIN VEIKKA	98,00	Lumi	Kuusamo, 29.2.2020
FI32136/18	TAIKAVUOREN KÄPY	98,00	Paljas	Lapua 18.12.2020
FI39965/13	TUULIHAAN BETTY	98,00	Lumi	Sievi 8.2.2020
FI31710/12	MERIPOJAN KAMU	98,00	Paljas	Toholampi 7.11.2020
FI22286/12	NIITTYLÄN ROKKI	97,75	Paljas	Rahe 26.9.2020
FI26841/16	KOIVULAMMEN AURA	97,75	Paljas	Seinäjoki 18.1.2020
FI31710/12	MERIPOJAN KAMU	97,75	Lumi	Sastamala 1.2.2020
FI26320/15	TUOMAALAN TOPI	97,50	Paljas	Sastamala 11.1.2020
FI17679/14	ALAPÖRKÄN LUKI	97,50	Lumi	Pyhäjoki 8.2.2020
FI24715/16	LILLSAND BERTA	97,25	Paljas	Toholampi 8.11.2020
FI22510/16	ALAPÖRKÄN REEA	97,25	Lumi	Pyhäjoki 8.2.2020

Taulukko 10.

2020 TOP-20 KEAJ-tulokset				
FI50156/12	VIKKINEVA HUMU	98,50	Paljas	Seinäjoki 25.1.2020
FI47789/16	KETTU-PEKON PATU	98,00	Lumi	Parkano 28.12.2020
SE29312/2013	LOKE	97,50	Paljas	Kankaanpää 12.1.2020
FI40883/14	JALOVAINAAN SELMA	97,50	Paljas	Kauhava 18.1.2020
FI54978/17	AJOKETUN HUMU	97,00	Paljas	Myrskylä, 13.12.2020
FI47789/16	KETTU-PEKON PATU	97,00	Paljas	Parkano 4.1.2020
FI43118/15	KETTU-PEKON RONJA	97,00	Paljas	Aura 28.11.2020
FI35546/15	SILLANPIELEN SAKO	97,00	Paljas	Kankaanpää 12.1.2020
FI43119/15	KETTU-PEKON RONIA	96,00	Paljas	Seinäjoki, 22.11.2020
FI43119/15	KETTU-PEKON RONIA	96,00	Paljas	Parkano, 28.11.2020
FI34775/16	SARASTUKSEN EPPE	96,00	Paljas	Aura 28.11.2020
FI13292/15	JÄNISTÄJÄN ARVO	95,50	Paljas	Kauhava 18.1.2020
FI54978/17	AJOKETUN HUMU	95,00	Paljas	Kankaanpää 11.1.2020
FI38964/14	VOITTAJA PETO	95,00	Lumi	Taipalsaari, 8.2.2020
FI42529/13	SYSSAAMUN JUUSO	95,00	Paljas	Kurikka 11.1.2020
FI51788/12	ROCKY	95,00	Paljas	Uusikaarlepyy 12.1.2020
FI41671/12	KANERVAVUOREN MIÄS	95,00	Paljas	Kauhava 18.1.2020
FI49079/16	WOLFPPOWER LAIKKU	94,50	Lumi	Vaasa 21.11.2020
FI22441/17	SYDÄNMAALAMMEN LOLA	94,50	Paljas	Rääkkylä, 21.11.2020
FI42239/16	RUUNAJOEN MILLA MAKIA	94,44	Lumi	Rantasalmi, 6.1.2020

Taulukko11.

2020 TOP IAJOK-tulokset			
FI35166/16	ERÄSUVUN LUCIFER	96,00	Nurmijärvi 30.12.2020
FI10326/18	ROSA	93,00	Uurainen 29.1.2020
FI54978/17	AJOKETUN HUMU	87,00	Suonenjoki 28.1.2020
FI21365/17	VIIPYKETUN KELMI KETTUKOIRA	83,34	Pöytyä 6.2.2020
FI28102/16	MERIPOJAN ROKI	82,80	Mikkeli 16.12.2020
FI36462/16	VOITTAJA TIMANTTI	80,88	Lappeenranta 31.1.2020
FI22442/17	SYDÄNMAALAMMEN LIPPE	80,25	Rääkkylä 1.1.2020
FI26695/18	KIVENPIHLAJA MASA	72,50	Savonlinna 13.12.2020

Kouluttautuminen turvaa harrastuksen tulevaisuutta

Ajokoiraharrastus on myös muuta kuin koiran kanssa metsässä oloa. Harrastuksen jatkuvuus tarvitsee jalostustiedon keräystä. Koiriemme jalostustiedon kartuttamiseksi tarvitsemme kokeita ja näyttelyitä, jotka molemmat tarvitsevat koulutetut toimijansa. Ajokoiraharrastuksen jatkuvuuden eräs haaste onkin uusien aktiivisten toimijoiden saaminen ikääntyvien toimijoiden tilalle turvaamaan harrastuksemme tulevaisuutta.

Ajokokeissa punnitaan koiran käyttöominaisuudet. Jokaisessa koetoimikunnassa tulee olla pätevyity kyseisen koemuodon koetoimitsija kokeen valmistelutehtävissä sekä osaltaan varmistamassa kokeen kulua ja onnistumista. Koemaastoissa koiraa arvostelee kaksi tehtäväänsä koulutettua palkintotuomaria. Kokeen sääntöjen mukaisesta toteutuksesta vastaa ylituomari, joka samalla valvoo palkintotuomarien työskentelyä ja yhtenäistää koirien saamaa arvostelua.

Koiranäyttelyissä arvioidaan koiran rodunomaisuus. Näyttelytoimikunnassa tulee olla pätevyity kehätoimitsija, joka osaltaan vastaa näyttelyn asianmukaisesta järjestämisestä ja ulkomuototuomarien kutsumisesta. Tehtäväänsä koulutetut ulkomuototuomarit antavat näytteille asetetusta koirasta rotumääritelmään vertaavan arvostelun.

Jalostuksen turvaamiseksi tarvitsemme vastuullisia ja koiran jalostukseen perehtyneitä kasvattajia, jotka ovat sitoutuneita noudattamaan kasvatustyössään kullekin rodulle annettuja erityismääräyksiä.

Kaikki tämä tarvitsee lukuisia määriä koulutuspäiviä niin harrastajilta kuin kouluttajilta. Kouluttautuminen kannattaa. Se lisää tieto-taitoa ja tuo harrastamiseen uutta sisältöä. Tietoa eri koulutusten ajankohdista saat kattavimmin Kennelliiton Tapahtumakalenterista.

Palkintotuomarikoulutus AJOK/KEAJ/BEAJ

Palkintotuomareiden koulutus- ja pätevyisohjeet

Koulutuksen tarkoituksena on valmistaa päteviä ja vastuustaan tietoisia palkintotuomareita sekä arvostelutuomareita ja pyrkiä yhtenäistämään koe- ja kilpailuarvostelua sekä pitämään tuomareita kehityksen tasalla.

Palkintotuomarille asetettavat vaatimukset

- hänen on oltava luonteensa ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva
- omattava luontaisia taipumuksia ja riittävä fyysinen kunto kyseiseen tehtävään
- ryhmätuomarin on oltava täysi-ikäinen 18 vuotta täyttänyt henkilö ja palkintotuomarin vähintään 15-vuotias

- palkintotuomarina voi tarvittaessa toimia myös palkintotuomarikurssin suorittanut harjoittelija, ellei kyseisen kokeen järjestämissääntö toisin määrää
- oltava perehtynyt ennen tuomarikoulutuksen aloittamista ao. koemuodon rotujen käyttöön metsästyksessä
- lisäksi hänen on täytettävä mahdolliset koemuotokohtaiset lisävaatimukset
- suoritettava hyväksytysti virallinen koetuomarikurssi siihen sisältyvine harjoitusarvosteluineen ja loppukuulusteluineen
- suoritettava hyväksytysti vähintään kahta koetta koskeva ja kahdelle ylituomarille suoritettu käytännön harjoittelu koetuomarikokelaana kurssin jälkeen
- täytettävä Kennelliiton kulloinkin asettamat jäsenyysvaatimukset

Koulutus

- kursseja saavat järjestää kennelpiirit ja niiden jäsenyhdistykset, rotujärjestöt sekä liitot ja niiden jäsenyhdistykset
- useassa kennelpiirissä koulutuksia järjestetään non-stop periaatteella sekä joinakin ennalta määrättyinä päivinä Kurssien ohjelma ja koulutus
- kursseille osallistujien velvollisuus on tutustua etukäteen kurssimateriaaliin, jota saa järjestäjiltä
- ajokokeen palkintotuomarikurssin teoreettinen osan pituus on vähintään 6 tuntia
- kurssin yhteydessä on suoritettava lisäksi käytännön harjoittelua ainakin yhden koepäivän aikana
- käytännön harjoittelu saadaan suorittaa myös kokeen yhteydessä kurssin johtajan valvonnassa, mutta samassa kokeessa ei vielä saa suorittaa koke-lasharjoittelua
- teoreettisen osan päätteeksi on järjestettävä kirjallinen ja suullinen loppukuulustelu
- kurssin hyväksytysti suorittaneelle annetaan siitä todistus
- hyväksytysti suoritettua kurssin jälkeen tuomarikokelas suorittaa kokeiden yhteydessä ohjeissa määritellyn määrän kokelasharjoitteluja vähintään kahden ylituomarin hyväksymänä näissä kokelasharjoituksissa on koiraa pystyttävä arvostelemaan

kaikkien oleellisten ominaisuuksien / suoritusten osalta.

Tuomareiden pätevyinti

- anomuslomakkeena pätevoimiseksi käytetään tätä tarkoitusta varten laadittua kokelaskorttia
- anomuksen tulee sisältää kaikki siinä vaaditut tarpeelliset tiedot ratkaisua varten
- arvostelu- tai palkintotuomarikortin 15 vuotta täyttäneelle jäsenyhdistyksensä jäsenelle myöntää kennelpiiri.

Koetoimitsija koulutus

Koetoimitsija1 -kurssilla opitaan koetoimitsijan perustaidot. Kurssilla perehdytään kokeen järjestämiseen A:sta Ö:hön, eli miten koe anotaan, mitä asioita pitää ottaa huomioon, mitä käytännön toimia pitää tehdä ja mitä koepäivänä tulee tehdä, jotta koirien tulokset saadaan asianmukaisesti kirjoihin ja kansiin.

Koetoimitsija 1-kursseja järjestävät kennelpiirit. Alkavista kursseista kerrotaan kennelpiirien verkkosivuilla ja Koiramme-lehdessä sekä Kennelliiton tapahtumakalenterissa.

Koetoimitsijakurssille kannattaa hakeutua, jos on harrastanut jotain tiettyä koemuotoa ja on kiinnostunut.

tunut kehittämään omaa osaamistaan ja harrastusta. Kurssille hakevan on oltava Kennelliiton jäsen.

Koetoimitsija 1- kurssin suorittanut voi hakeutua lajikohtaiselle Koetoimitsija 2- kurssille, jonka suorittanut saa koetoimitsijan pätevyyden. Kennelpiiri myöntää koulutuksen suorittaneelle pätevyyden, jolloin hän saa kerrallaan viisi vuotta voimassa olevan koetoimitsija pätevyyden.

Koetoimitsijoiden koulutus- ja pätevimisohjeet

- koulutuksen tarkoituksena on koetoiminnan yhtenäistäminen.
- koetoimitsijoiden tiedon ja taidon kehittäminen sekä ylläpito.

Koetoimitsijalle asetettavat vaatimukset

- koetoimitsijakoulutukseen voivat osallistua kennelpiirin, rotujärjestöjen, liittojen ja kennelyhdistysten jäsenet
- koulutukseen hakeutuvan on omattava riittävä tietous omista koemuodoistaan
- koetoimitsijan on oltava täysikäinen = oikeustoimikelpoinen
- oltava Kennelliiton jäsen
- oltava toiminut aktiivisesti koemuodon harrastajana ja toimitsijatehtävissä tai muuten siihen hyvin perehtynyt.

Koulutuksen tarkoitus

- eri koemuotojen toimitsijoiden perus- ja kenneltietouden lisääminen ja yhtenäistäminen
- eri koemuotojen tuntemuksen laajentaminen
- koetoimitsijan vastuutietouden lisääminen
- kurssin päätyttyä tulee osallistujan hallita koeasiapapereiden täyttäminen ja menettely niiden kanssa sekä omattava valmius toimia omassa koemuodossaan vastuullisena koetoimitsijana ja / tai sihteerin tehtävissä
- kouluttaa riittävä määrä koetoimitsijoita kokeiden järjestäjien käyttöön, niin, että jokaisessa kokeessa ainakin yksi toimitsija on saanut ko. koulutuksen.

Koulutukseen hakeutuminen

- kirjallisesti tai koulutuksen järjestäjän ilmoittamalla tavalla Koulutuksen toteuttaminen Koulutus on jaettu kahteen osaan, jotka suoritetaan järjestyksessä:

OSA 1

- koemuodoille yhteisen tietouden antaminen
- kouluttajina toimivat ensisijaisesti aluekouluttajat
- voimassa 5 seuraavaa kalenterivuotta.

OSA 2

- koemuotoon liittyvä erikoiskoulutus
- koulutukseen pyrkivällä tulee olla Kennelliiton jäsenyhdistyksen suositus
- koulutuksen hoitavat ko. koemuodon ylituomarit sen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti.

Pätevöinti

- osallistujan on suoritettava molemmat jaksot hyväksytysti pätevytykseen
- kennelpiiri myöntää koetoimitsijakortin ja pitää rekisteriä pätevimistään koetoimitsijoista
- kortin voimassaoloaika on viisi vuotta ja se uusitaan jäsenyhdistyksen esityksestä.

Oikeudet, velvollisuudet ja vastuu

- koetoimitsija on velvollinen noudattamaan tehtävässään ko. koemuodon sääntöjä ja järjestämisohjetta
- hänen on noudatettava toiminnassaan yleisesti hyväksyttyjä tapoja tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti
- koetoimitsija vastaa muiden toimitsijoiden työskentelystä. Järjestää mm. heille riittävän valmennuksen ja seuraa heidän toimintaansa kokeen aikana (vastaavan koetoimitsijan osallistuminen kokeeseen tai kilpailuun ei ole suotavaa).
- opastaa ulkomaalaisen tuomarin Suomen koesäännöistä ja käytännöistä
- antaa tarvittaessa lausunnon, kokeen kulusta tai järjestelystä, mikäli kokeesta on tehty valitusmenettelyn mukainen valitus. (kokeen sääntöjen mukaisesti toteutumisesta vastaa kokeen ylituomari)
- toimitsijalle aiheutuneet kulut korvataan hänelle kulloinkin erikseen sovittavalla tavalla.

Ylituomarikoulutus

Kokeen ylituomari on oman koelajinsa asiantuntija ja auktoriteetti. Hänen näkemystään koiran työskentelystä arvostetaan ja sitä hyödynnetään muun muassa yksilön perittyjen käyttöominaisuuksien arviointiin jalostuksessa. Ylituomari on Kennelliiton arvostettu luottamushenkilö.

Ylituomarikurssille kannattaa hakeutua, jos on kokenut oman koemuotonsa harrastaja ja kiinnostunut kehittämään koemuotoaan. Ylituomarikurssille hakeutuvalla on oltava koetoimitsijapätevyys ja hänen on oltava Kennelliiton jäsen. Kennelliiton jäsenyhdistys esittää hakijaa kurssille, ja siihen tarvitaan myös hakijan vakituisen asuinpaikan kennelpiirin puolto.

Koulutus koostuu kahdesta osasta, peruskoulutuksesta ja lajikohtaisesta erikoistumiskoulutuksesta. Ylituomarikursseja järjestävät kennelpiirit. Tietoa alkavista kurssista saa kennelpiireistä ja Koiramme-lehdestä sekä Kennelliiton tapahtumakalenterista. Koulutus noudattaa lohkojakoa siten, että vuosittain järjestetään vähintään neljä kurssia.

Ylituomarien koulutus ja pätevimisohjeet

Ylituomarikoulutus, osa 1

Ylituomariksi aikovalle asetettavat yleiset vaatimukset

- oltava luonteensa ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva
- omattava luontaisia taipumuksia ja riittävät fyysiset ominaisuudet ylituomarin tehtävään
- oltava arvostettu ja kokenut koe- ja kilpailutuomari ja hyvin perehtynyt kyseessä olevaan koemuotoon ja siihen osallistuviin rotuihin
- on toiminut aktiivisesti harrastamansa koemuodon kouluttajana ja kouluttamallaan koiralla palkinnoille päässeenä koiranohjaajana
- pystyttävä kouluttamaan koetuomareita ja kokenkilöitä
- on suorittanut hyväksytysti koetoimitsijakoulutuksen ja osallistunut useasti kokeiden tai kilpailujen järjestelyvastuuseen
- täytettävä mahdolliset koemuotokohtaiset lisävaatimukset
- täytettävä Kennelliiton määrittelemät jäsenyysvaatimukset

Puollon hakeminen

- kokelas hankkii Kennelpiirin sihteeriltä Esitys ylituomarikoulutukseen -kortin
- kortti on esitettävä kaikilta osin huolellisesti
- kokelas laatii koiraharrastuksestaan CV:n, joka liitetään hakemuksen liitteeksi
- kokelas pyytää puollon koulutukseen osallistumisesta omalta Kennelliiton (Kennelpiirin) jäsenyhdistykseltään ja tarvittaessa rotujärjestötä
- kortti ja CV lähetetään Kennelpiirin sihteerille
- kennelpiirin rotujaosto antaa lausuntonsa ao. henkilön soveltuvuudesta ylituomari tehtävään
- piirihallitus tekee päätöksen koulutukseen hyväksymisestä

Ylituomarikoulutukseen hakeutuminen

- puollon saatuaan kokelas ilmoittautuu ylituomari 1-koulutukseen koulutuksen järjestäjälle
- ilmoittautuminen tehdään hyvissä ajoin ennen määräpäivää
- esitys ylituomarikoulutukseen -kortti ja todistus osallistumismaksusta lähetetään hyvissä ajoin ennen määräajan umpeutumista koulutuksen järjestäjälle

Muuta

- Ylituomari 1- koulutuksen suoritus on voimassa kaksi seuraavaa kalenterivuotta, minkä aikana on hakeuduttava ylituomari 2 kurssille

Ylituomarikoulutus, osa 2

- läpäistyään ylituomarikoulutus 1-osan hakeutuu kokelas erikoistumiskoulutuksen 2-osaan

- erikoiskoulutuksen järjestävät rotujärjestöt ja lajiliitot oman koulutusohjelmansa mukaisesti
- koulutuksen hoitavat rotujärjestöjen oman koemuodon ylituomarit sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti

Lausunto ylituomarikokelaan

Harjoitus- ja koearvosteluista

- kokelas esittää toivomuksen kennelpiirin hallitukselle kenelle ylituomarille hän suorittaa harjoitusarvostelunsa
- harjoitus- ja koearvostelujen lukumäärän määrää rotujärjestö

Pätevöinti

- käytyään koulutukset, anomuksen pätevöittämisestään tekee kokelas itse
- anomuksena käytetään Esitys ylituomarikoulutukseen -korttia, johon hankitaan rotujärjestön tai rotuliiton lausunto, rotujärjestöt tai lajiliitot lähettävät kortin suoraan Kennelliittoon
- henkilö katsotaan pätevöidyksi ylituomariksi, kun hän saa asiasta tiedon Kennelliitolta
- ylituomarilla on oltava voimassa oleva mahdollinen ko. koemuodon palkintotuomarikortti ja arvosteluoikeus.

Ylituomareiden jatkokoulutus

- ylituomarin tulee osallistua lajille suunnattuun jatkokoulutukseen vähintään joka toinen kerta
- hänen on toimittava tuomarin tai koetoimitsijan tehtävissä tai osallistuttava kokeisiin kilpailijana vähintään kerran kahden vuoden aikana.

Kehätoimitsijan koulutus

Koirat tarvitsevat jalostustiedon tueksi ja osallistukseen ajokokeeseen koiranäyttelyarvostelun. Koiranäyttelyn järjestäminen vaatii suuren joukon ihmisiä. Näyttelysihteeri on keskeinen henkilö näyttelyn järjestelytehtävissä. Näyttelysihteerin on oltava pätevyty kehätoimitsija. Kehätoimitsijoita tarvitaan myös jokaisessa näyttelykehässä kirjamaan ulkomuototuomarin antama laatuarvostelu tai pyörittämään kehää. Kehätoimitsijoita koulutetaan kennelpiirien piirikouluttajien johtamilla kehätoimitsijakursseilla. Kurssilla perehdytään näyttelyn järjestämisohjeisiin ja näyttelysääntöihin. Kurssikertoja on useita, ja kurssin päätyttyä on loppukoe, jonka kokelaan on läpäistävä hyväksytysti. Tämän jälkeen kehätoimitsijaharjoittelija harjoittelee näyttelykehässä viidessä eri koiranäyttelyssä. Tämä tapahtuu harjoittelijan omalla kustannuksella eikä niistä saa korvausta näyttelyn järjestäjältä. Jokaisesta harjoittelusta otetaan harjoittelulomakkeeseen kuittaus kehän kehätoimitsijalta ja harjoittelujen jälkeen lomake lähetetään kennelpiirin sihteerille, joka myöntää kehätoimitsijalle pätevyyden. Pätevyys on voimassa viisi vuotta ja sen ylläpitoon sisältyy velvoite vuosittaisesta kehätoimitsijana tai näyttelysihteerinä toimimisesta.

Kehätoimitsijakurssille pyrkivän tulee

- olla Kennelliiton jäsen
- olla käyttäytymisensä ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva henkilö
- olla fyysisiltä ja henkisiltä ominaisuuksiltaan ke-

hätötoimitsijatehtävään kykenevä

Pätevöityäkseen kehätoimitsijaharjoittelijan tulee olla iältään vähintään 16 vuotta ja suorittaa kurssin loppukoe tai muu opinnäyte sekä suorittaa vähintään viisi hyväksyttyä harjoittelukertaa virallisessa näyttelyssä.

Pätevyyden säilyttämisen edellytykset

- voimassa oleva Kennelliiton jäsenyyss
- jatkokoulutuksiin osallistuminen
- toimiminen kehätoimitsijana vähintään kerran vuodessa Kennelliiton hyväksymässä virallisessa koiranäyttelyssä

Kehätoimitsija on velvollinen pyydetessä esittämään dokumentit työskentelystään kennelpiirin toimihenkilölle. Näiden vaatimusten lisäksi kennelpiireillä voi olla lisävaatimuksia pätevyyden säilyttämiseksi.

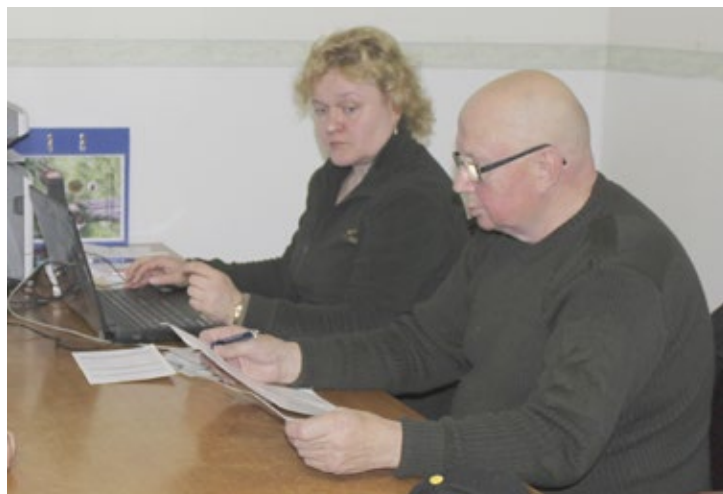
Ulkomuototuomari koulutus

Ulkomuototuomari

- toimii koiranäyttelyissä asiantuntijana ja arvioi, kuinka hyvin esitettyjen koirien ulkomuoto vastaa hyväksyttyä rotumääritelmaa
- huomioi koirissa esiintyviä silminnäkettäviä sairallisia piirteitä ja arvioi koirien rodunomaista käyttäytymistä
- on Suomen Kennelliiton edustaja, joka esittää arvostellessaan käsityksensä koirista puolueettomasti muistaen aina vastuunsa rodun jalostuksen ohjaamisessa. Ulkomuototuomarin tulee kaikissa tilanteissa toimia hyvän kenneltavan mukaisesti sekä noudattaa Kennelliiton ja Federation Cynological Internationalin (jäljempänä FCI) sääntöjä ja ohjeita.

Ulkomuototuomarin yleiset vaatimukset

- Ulkomuototuomarin tulee olla hyvämaineinen henkilö, jota ei ole rangaistu eläinsuojelurikkomuksesta. Hänen tulee olla koirien arvosteleminen kaikilta ominaisuuksiltaan soveltuva, laajan kynologisen kokemuksen omaava henkilö, jolla on tarpeelliset tiedot ja taidot.
- Ulkomuototuomarin tulee
 - olla käyttäytymisensä ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva henkilö
 - olla fyysisiltä ja henkisiltä ominaisuuksiltaan

tuomari tehtävään kykenevä

- olla Kennelliiton jäsen ja osoittaa jatkuvaa har-
rastusta kynologiseen toimintaan.
Edellä kuvatut yleiset vaatimukset koskevat sekä
ulkomuototuomaria että ulkomuototuomariksi
aikovaa henkilöä.

Ulkomuototuomarikoulutukseen valmistautuminen

Valmistavaan koulutukseen hakeutuvan tulee olla
Kennelliiton ja sen rotujärjestön jäsen, jonka alai-
sen rodun tuomariksi hän on hakeutumassa. Lisäk-
si ulkomuototuomariksi aikovan tulee
- omata luontaisia taipumuksia tähän tehtävään
- olla iältään peruskurssille pyrkiessään vähintään
25 vuotta ja enintään 50 vuotta
- olla koiranomistaja ja mikäli mahdollista, koi-
rankasvattaja
- olla toiminut vähintään 10 vuoden ajan aktii-
visesti harrastamansa rodun/rotujen hyväksi ja
osoittanut hallitsevansa riittävät perustiedot
- olla ollut yhtäjaksoisesti oman rotuyhdistyksensä

jäsenenä vähintään 10 vuotta

- olla pätevä kehätoimitsija ja toiminut vähin-
tään 5 kertaa päteväitynä kehätoimitsijana
- täyttää kotimaisten rotujen osalta ao. rotujärjes-
tön asettamat lisävaatimukset
- eikä hänellä saa olla kurinpidollisia voimassa
olevia rangaistuksia.

Itseopiskelu

Ulkomuototuomariksi aikovan tulee hankkia
ennakkovalmennusta itseopiskelulla, minkä tar-
koituksena on tiedon ja kokemuksen saaminen.
Ennakkovalmennus voi tapahtua opiskellen, käyt-
tämällä hyväksi alan kirjallisuutta, lehtiä ja muita
tietolähteitä sekä keräämällä tietoutta ja kokemusta
olemalla aktiivisesti mukana kenneltoiminnassa.
Kotimaisiin rotuihin ja niiden historiaan pereh-
tymistä pidetään tärkeänä riippumatta siitä, mitä
rotua itse harrastaa. Tuomariksi aikovan on myös
tutustuttava Kennelliiton historiaan ja organisaat-
ioon.

Kurssit

Tuomarikoulutukseen aikovalla tulee olla hyväk-
sytysti suoritettuna seuraavat kurssit ennen perus-
koulutukseen pyrkimistä:
Kennelpiirien järjestämät:
- kehätoimitsijakurssi
- kasvattajan perus- ja jatkokurssi.

Kennelliiton järjestämät alkeiskurssit, joilla käsitellään

- koiran rakenteellis-toiminnallinen tyyppi; raken-
ne ja liikunta
- arvosteluperusteet ja tuomarietiikka.

Ulkomuototuomarin peruskoulutus

Ulkomuototuomareiden koulutuksen tarkoitukse-
na on valmistaa päteviä ja vastuustaan tietoisia ul-
komuototuomareita. Peruskoulutuksen tarkoituk-
sena on edellytyksien luominen koirien arvostelulle
näyttelyissä, avartaa ulkomuototuomariksi aikovan
kynologista näkemystä ja kartuttaa niitä tietoja, joi-
ta ulkomuototuomarina tarvitaan. Tieto järjestettä-
västä ulkomuototuomareiden peruskoulutuksesta
on julkaistava vähintään kuusi kuukautta ennen
sen järjestämistä Koiramme-Vära Hundar- lehdes-
sä. Ilmoituksessa tulee olla ulkomuototuomariksi
aikovalle asetetut yleiset vaatimukset.

Kurssille pyrkiminen

Ulkomuototuomareiden peruskurssille hakijoiden
on täytettävä yleiset vaatimukset sekä olla hyväk-
sytysti suorittanut mainitut kurssit. Peruskurssille
pyrkivien tulee tehdä vapaamuotoinen, Kennelli-
tolle osoitettu hakemus, josta tulee käydä ilmi ha-
kijan henkilötiedot sekä tieto omasta rodusta. Liit-
teinä tulee olla:

- todistus suoritetuista kursseista ja vaaditusta
toiminnasta
- todistus näkökyvystä (minimi AB-ajokortin
vaatimus) ja normaali värinäkö.

Rotujärjestöiltä ja kennelpiireiltä pyydetään
lausunnot peruskoulutukseen pyrkivistä hen-
kilöistä. Mahdollinen kielteinen lausunto tulee
olla selvästi perusteltu. Kotimaisten rotujen har-
rastajat hakeutuvat koulutukseen oman rotujär-
jestönsä kautta. Kennelliitto valitsee hakijoiden
joukosta soveltuvuustesteihin osallistujat. Valinta
tapahtuu vähintään kaksi (2) kuukautta ennen so-
veltuvuustestejä.

Soveltuvuustestit

Ulkomuototuomarin tehtävään soveltuminen tes-
tataan soveltuvuustestillä, mikä järjestetään en-
nen peruskoulutuksen alkamista kokeilaille, jotka
Kennelliitto on hyväksynyt ja jotka täyttävät kaik-
ki edellä esitetyt vaatimukset. Kokeilaiden taitoja
kuvata koirien mittasuhteita, muotoja, rakennetta
ja liikuntaa sekä rotutuntemusta selvitetään kir-
jallisella ”koirasilmätestillä”. Koirasilmätestin hy-
väksyttävästi suorittaneille kokeilaille järjestetään
haastattelu, jolla pyritään selvittämään kokelaan
motivoituminen ja sopivuus ulkomuototuomarik-
si. Peruskurssin ohjelma lähetetään hyväksytyille
vähintään kaksi (2) kuukautta ennen peruskurssin
alkamista.

Peruskurssi

Peruskurssilla käsitellään seuraavia asioita:

- koiran rakenteellis-toiminnallinen tyyppi; raken-
ne ja liikunta
- arvosteluperusteet
- arvosteluteknikka käyttäen elävää koira-
materiaalia
- kotimaiset rodut
- tuomarietiikka
- tuomareita koskevat kansalliset ja kansainväliset
säännöt ja ohjeet.

Kurssin päätteeksi järjestetään kirjallinen koe sekä
koirien arvostelukoe.

Peruskurssin loppukoe: kirjallinen koe

Kirjallinen koe peruskurssilla käsitellyistä asioista.

Peruskurssin loppukoe: arvostelukoe

Jokainen kokelas arvostelee kirjallisesti vähintään
kymmenen (10) koiraa, joista viiden (5) tulee olla
kaikille samaa rotua. Peruskurssin aikana kokeilail-
le annetaan arvostelukokeeseen tulevien rotujen
rotumääritelmät sekä mahdolliset arvosteluohjeet.
Rodut tulee arvostella rotumääritelmän mukaises-
ti. Kokeilaille ilmoitetaan kokeiden tuloksista kirjal-
lisesti. Kennelliitto ilmoittaa ao. rotujärjestöille pe-
ruskoulutuksen suorittaneiden henkilöiden nimet.

Kokelaasta ulkomuototuomariksi

Kokelas rinnastetaan ulkomuototuomariin, kun
hän on läpäissyt peruskurssin. Häntä koskevat
kaikki ulkomuototuomariin liittyvät ohjeet, määrä-
ykset ja velvollisuudet. Ulkomuototuomarin tulee

ensin pätevöityä peruskurssille haun yhteydessä ilmoittamansa oman rotunsa ulkomuototuomariksi.

Kasvattajakoulutus

Kasvattajan peruskurssi

Kasvattajan peruskurssin tavoitteena on lisätä yleistä koiratietoutta. Kurssi on avoin kaikille, mutta paikallinen kennelnimen saamiseksi. Kurssille voivat osallistua viimeistään kurssivuonna 15 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat.

Kurssin tavoite

- yleisen koiratietouden lisääminen mm. koiran terveydestä, perinnöllisyydestä sekä jalostuksen perusteista
- perustiedon jakaminen aloittelevalle koirankasvattajalle
- koirankasvatukseen liittyvän tiedon antaminen myös urosten omistajille ja muille asiasta kiinnostuneille
- kennelnimen anomisen mahdollistaminen
- valmiuksien antaminen kasvattajan jatkokurssille osallistumiseen

Kurssiohjelman painopisteet

- koiran luonne, rakenne ja terveys sekä näiden merkitys kasvatuksessa
- perinnöllisyyden perusteet ja merkitys kasvatus-toiminnassa
- synnytys ja pentueen hoito
- kasvatukseen liittyvät säännöt ja määräykset

Ilmoittautuminen

Kursseista ilmoitetaan Koiramme-lehdessä ja kennelpiirien nettisivuilla, sekä Kennelliiton tapahtumakalenterissa. Kurssin toteutuksesta vastaa kennelpiirin aluekouluttaja. Osallistujat valitaan kurssille ilmoittautumisjärjestyksessä, mikäli osallistujamäärä on rajoitettu.

Lisätietoa kurssista

Osallistujille toimitetaan sähköpostitse kurssiaikataulu noin viikkoa ennen tapahtumaa. Kurssimateriaali on ladattavissa ja tulostettavissa Kennelliiton nettisivuilla. Jos haluat, voit tilata valmiiksi tulostetun materiaalin Showlinkin verkkokaupasta. Kasvattajan käsikirja jaetaan kurssipaikalla.

Kasvattajan peruskurssilla on lopputentti, jonka läpäisseille lähetetään kurssitodistus. Jos kurssitodistus on kadonnut, kysy ensin sen piirin aluekouluttajalta todistusta, missä olet alkuperäisen kurssin käynyt. Jos kurssin käymisestä on aikaa yli vuosi, ota yhteyttä suoraan Kennelliittoon.

Kasvattajan jatkokurssi

Kasvattajan jatkokurssille voi osallistua suorittuaan kasvattajan peruskurssin hyväksytysti. Parhaimman hyödyn kurssista saa, jos osallistujalla on jo kokemusta koirien kasvatukseen liittyvistä asioista. Kasvattajan jatkokurssi on pääsyvaatimus ulkomuototuomarikoulutukseen pyrkiville.

Kasvattajan jatkokurssin tavoite

- lisätä koirankasvatuksen vastuullisuutta ja tavoitteellisuutta
- syventää kasvattajan tietämystä perinnöllisyydestä ja jalostuksen periaatteista
- perehdyttää kasvattaja koiran luonteen arviointiin ja tuoda esille sen merkitystä koiranjalostuksessa
- antaa tietoa kennelin perustamiseen liittyvistä asioista
- tuoda esille koiranjalostuksen ajankohtaisia aiheita
- kurssin suorittaminen on yksi ulkomuototuomarikurssille pääsyn edellytyksistä

Kurssiohjelman painopisteet

- eläinsuojelulaki
- kennelin perustaminen, kirjanpito ja arvonnalisävero
- kennelin toiminnan suunnittelu
- koiran jalostus ja koiran luonne jalostuksessa
- jalostuksen tavoiteohjelma

Jatkokurssille voi osallistua suorittuaan kasvattajan peruskurssin hyväksytysti. Kurssiin kuuluu kirjallinen tehtävä, jonka hyväksytysti suorittaneet saavat todistuksen.

Epilepsiakeuhkien hivenaine- ja raskasmetallitutkimukseen tarvitaan karvanäytteitä

Tutkimukseen voivat osallistua 1-8 vuotta vanhat koirat, jotka ovat saaneet diagnoosiksi idiopaattinen epilepsia.

Ihmistutkimuksissa on osoitettu mahdollinen yhteys hivenaineiden, raskasmetallien ja epilepsian välillä. Koirilla tutkimusta ei ole vielä paljon, mutta vuonna 2019 julkaistussa tutkimuksessa osoitettiin, että idiopaattiseen epilepsiaan sairastuvilla koirilla oli merkittäviä muutoksia veren hivenainetasoissa. Tiedetään myös, että raskasmetallit voivat aiheuttaa koirilla kohtauksia, mutta tutkimusta raskasmetallien roolista idiopaattisessa epilepsiassa ei ole. Karvojen hivenaineanalyysi on helppo ja kivuton menetelmä hivenaineiden ja raskasmetallien arvioimiseksi. Verrattuna verinäytteisiin, jotka antavat lyhyen aikavälin arvioinnin hivenaine- ja raskasmetallitasoista, karva-analyyseista saadaan tietoa pitkäaikaisista tasoista. Tutkimuksen tavoite on selvittää hivenaineiden ja raskasmetallien roolia koirien idiopaattisessa epilepsiassa. Tutkimuksesta vastaa Helsingin Yliopiston DogRisk-tutkimusryhmä.

JOS HALUATTE OSALLISTUA TUTKIMUKSEEN, TOIMIKAA NÄIN:

1. Täyttäkää nettikyselylomake:
<https://elomake.helsinki.fi/lomakkeet/106196/lomake.html>
2. Lähetämme sen jälkeen teille kotiin kirjekuoren mistä löytyy ohjeet ja tarvikkeet karvanäytteenottoon, tutkimuksen tiedote- ja suostumuslomake, sekä valmiiksi maksettu vastauskirjekuori. Saatte myös sähköpostitse videon siitä miten karvanäyte otetaan.
3. Palauttakaa meille vastauskirjekuoressa karvanäyte ja allekirjoitettu suostumuslomake.

Jos on kysyttävää, ottakaa yhteyttä tutkimuksen johtajaan:

Sarah Rosendahl, ELL, väitöskirjatutkija

+358440224323

sarah.rosendahl@helsinki.fi

Kiitos kaikille osallistujille etukäteen!

VINK VINK !!
Epilepsiasta enemmän
AKM 1/20 s. 16.

Koiran omistajatiedot näkyviksi

Hankkiessasi koiranpennun tai koiran omistajan muuttuessa on ensiarvoisen tärkeää, että koiran uusi omistaja ilmoittaa itsensä koiran omistajaksi Kennelliiton omistajarekisteriin. Omistajailmoitus on hyvä tehdä heti, ettei se unohdu. Omistajailmoituksen tekemisestä ja omistajatiedon löytymisestä on suurta apua, mikäli koirasi katoaa, varastetaan tai se on joutunut liikenneonnettomuuteen. Kunnallisilla löytö-eläinsuojilla ja viranomaisilla on oikeus saada omistajan yhteystiedot Kennelliitosta tunnistusmerkinnän, eli sirunumeron, perusteella. Koiranomistajan luvalla voidaan omistajatiedot (nimi ja paikkakunta) julkais- ta myös Kennelliiton Koiranet-järjestelmässä. Koiran löytäjä voi siten saada yhteyden omistajaan ja koiraa palautuu omistajalleen mahdollisimman nopeasti.

Pennun ostajan omistajailmoitus

Kasvattaja huolehtii pentujen tunnistusmerkitsemisestä, jolloin uuden omistajan vastuulle jää ainoastaan omistajailmoituksen tekeminen. Kasvattaja ei voi tehdä omistajailmoitusta uuden pennun omistajan puolesta, vaan omistajan tulee tehdä se aina itse. Pennun ostaja on yleensä koiran ensimmäinen omistaja. Ensimmäinen omistaja tekee maksuttoman omistajailmoituksen Kennelliittoon. Ilmoituksen voi tehdä, kun pennunomistaja saa pennun rekisteritodistuksen.

Jos pennun omistaja on Kennelliiton jäsen, voi omistajailmoituksen tehdä Kennelliiton Omakoira-palvelun kautta. Jos sinulla ei ole tunnuksia Omakoira-palveluun, saat tunnuksen rekisteröitymällä Omakoira-palvelun käyttäjäksi. Tarvitset rekisteröitymiseen henkilökohtaiset pankkitunnuksesi. Omakoira-tunnukset saatuaasi kirjaudut palveluun omilla tunnuksillasi ja valitset Koirat-välilehden, jonka jälkeen valitset vasemmasta palkista ”Omistajailmoitus”. Tämän jälkeen syötät näytölle tulleet kenttään omistajailmoituksen kohteena olevan koiran rekisterinumeron ja rekisteritodistuksen ilmoitusosasta löy-

Omistajailmoitus tai -muutos-lomakkeessa on rastitus omistajan tietosuojasta. Rastittamalla kohdat ”Lupa luovuttaa tietoja rotujärjestölle” ja ”Nimeni ja postitoimipaikkani voi näyttää jalostustietojärjestelmässä” omistajan tiedot näkyvät jalostustietojärjestelmässä ja vuosikirjassa.

tyvän valtuutusavaimen (12-kirjaiminen kertakäyttöinen koodi). Valtuutusavain on kertakäyttöinen ja se vaihtuu, kun omistaja vaihtuu.

Jos pennun omistaja ei ole Kennelliiton jäsen tai jäsen ei halua tehdä omistajailmoitusta Omakoiran kautta, voi pennun omistajailmoituksen tehdä myös kirjallisesti täyttämällä rekisteritodistuksen omistajailmoitusosan ja toimittamalla sen joko postitse osoitteella:

Suomen Kennelliitto - Showlink Oy
Omistajailmoitukset

PL 20

79101 Leppävirta

tai skannattuna tai valokuvattuna sähköpostin liitteeksi osoitteeseen: rekisterointi@kennelliitto.fi

Jos et ole Kennelliiton jäsen, voit saada käyttöosi Omakoira-palvelun rajatun näkymän. Tunnusten tilaamiseen tarvittavat henkilökohtaiset pankkitunnuksia. Tunnukset saatuaasi voit tehdä omistajailmoituksen Omakoira-palvelun kautta.

Jos pennulle tulee useampi omistaja, voi ensimmäinen omistaja valita Omakoira-palvelussa lukumäärän, kuinka monta omistajaa koiralle tulee. Koiralle voidaan merkitä korkeintaan kolme omistajaa omistajarekisteriin. Jokainen omistaja tekee ilmoituksen omalta osaltaan omilla Omakoira-sivuillaan,

käyttäen samaa valtuutusavainta kuin ensimmäinenkin omistaja käytti.

Jos kaikki omistajat eivät ole Kennelliiton jäseniä, omistajailmoitus voidaan myös tehdä Omakoira-palvelussa Kennelliiton jäsenten osalta ja ei-jäsenet tekevät sen kirjallisesti rekisteritodistuksen omistajailmoitusosalla tai Kennelliiton nettisivulta löytyvällä omistajailmoitus-lomakkeella. Omistajatoistus lähetetään vain koiran ensimmäiselle omistajalle. Muut koiran omistajat pääsevät katsomaan omistajatietoja Omakoira-palvelusta.

Koiran omistajan muutos

Omistajamuutos tehdään, kun koiraa vaihtaa omistajaa esimerkiksi aikuisena.

Kennelliiton jäsen voi tehdä Omakoira-palvelussa omistajamuutoksen. Kuten omistajailmoituksenkin, muutoksen tekemiseen Omakoira-palvelussa tarvitaan valtuutusavain. Avaimen saa entiseltä omistajalta, joka löytää sen Omakoira-palvelusta Koirat-välilehdeltä kyseisen koiran tiedoista. Jos hallussasi ei ole valtuutusavainta, omistajailmoituksen voi tehdä omistajailmoitus tai -muutos kaavakkeella kirjallisena.

Ei Kennelliiton jäsen tai jos jäsen ei halua käyttää Omakoira-palvelua, omistajamuutoksen voi tehdä myös omistajamuutuskortin tai luovuttajan/luovuttajien allekirjoittaman omistajamuutosilmoituslomakkeen. Omistajamuutosilmoituslomakkeen liitteenä tulee lähettää myös kopio kauppakirjasta tai muusta omistusoikeuden kiistattomasti osoittavasta asiakirjasta postitse.

Useamman omistajan koiran omistajamuutoksessa on koiran kaikkien omistajien allekirjoitettava omistajamuutosilmoitus. Omakoira-palvelussa tehtävään omistajanmuutosilmoitukseen syötetään aikaisemman omistajan valtuutusavain tai aikaisempien omistajien valtuutusavaimet. Jos kaikki omistajat eivät ole Kennelliiton jäseniä, omistajamuutos voidaan myös tehdä Omakoira-palvelussa tai kirjallisesti erillisellä omistajanmuutoslomakkeella, jossa tulee olla mainittuna kaikki uudet omistajat.

Koiran omistajatiedon näkyminen Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä

Jalostustietojärjestelmässä ei automaattisesti näytetä koirien omistajatietoja. Koiran omistajatieto julkaistaan Kennelliiton jalostusjärjestelmässä, jos

koiranomistaja antaa siihen luvan. Mikäli Omistajakentässä lukee nimesi sijaan ”Ei lupaa näyttää omistajatietoja” et ole antanut lupaa julkaista nimeäsi jalostustietojärjestelmässä. Omistajatietojen puuttuminen hankaloittaa myös tulevien siitosyhdistelmien suunnittelua. Tiedon puuttuminen saattaa jopa jättää uroksen pois jalostuskäytöstä, jos koiran omistajan tietoja ei ole vaivattomasti saatavilla.

Suomenajokoirien vuosikirjaan tulevat koiran omistajatiedot saadaan Kennelliitosta, joten niiden oikeellisuus ja ajantasaisuus ovat omistajan vastuulla. Jotta koiran omistajatieto näkyy vuosikirjassa, täytyy omistajailmoitusta tehdessä rastittaa kohta ”lupa antaa tiedot rotujärjestölle”. Jos tätä ei ole rastitettu, ei omistajatietoja saada ja vuosikirjaan tulee merkintä ”henkilöllä tietosuoja”. Myös kokeiden järjestäjälle on koiran omistajatietojen näkymisestä hyötyä koe- ja koirakohtaisten pöytäkirjojen valmistelussa.

Koiran omistajatiedon saa näkymään

- jos olet Kennelliiton jäsen, laita Omakoira-palvelusasi Henkilötiedot-välilehdellä ruksi kohtaan ”Nimeni ja postitoimipaikkani voi näyttää jalostustietojärjestelmässä (omistajatiedot, kasvattajatiedot)”
- jos et ole Kennelliiton jäsen, lähetä sähköpostia osoitteeseen omakoira@kennelliitto.fi ja pyydä että nimesi näytetään koiran omistajana. Jos et käytä sähköpostia, voit lähettää pyynnön myös postitse.

Omakoiran Henkilötiedot-välilehdellä voi antaa luvan omistajan nimen ja postitoimipaikan näkymiseen rastittamalla Tietosuoja-laatikosta kohdat ”Lupa luovuttaa tietoja rotujärjestölle” ja ”Nimeni ja postitoimipaikkani voi näyttää jalostustietojärjestelmässä”

Perusasioita koirien pidosta

**Koiran pitoa, hoitoa, kohtelua ja käsitte-
lyä säätelevät eläinsuojelulaki, eläinsuo-
jeluasetus, eläinkuljetuslaki ja eläinkul-
jetusasetus. Koiran pidolle asetettavista
eläinsuojeluvaatimuksista säädetään
lisäksi valtioneuvoston asetuksella seura-
ja harrastuseläinten suojelusta. Asetuk-
sessa määritellään muun muassa yksi-
tyiskohtaisia pitopaikkojen kokoa sekä
eläinten hoitoa, kohtelua ja käsittelyä
koskevia vaatimuksia.**

Eläinsuojelulain merkitys

Eläinsuojelulainsäädäntö asettaa koiran omista-
jalle ja haltijalle pitopaikkaan, hoitoon, kohteluun
ja käsittelyyn liittyviä vaatimuksia. Eläinsuoje-
lulain tarkoituksena on suojella eläimiä parhaal-
la mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja
tuskalta. Lain avulla pyritään myös edistämään
eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua sekä kiel-
letään aiheuttamasta niille tarpeetonta kärsimystä.
Eläintenpidossa on edistettävä eläinten terveyden
ylläpitämistä sekä otettava huomioon niiden fysio-
logiset- ja käyttäytymistarpeet. Koiran omistajan
tulee perehtyä rodun tarpeisiin sekä järjestää sille

asianmukaiset tilat ja muut edellytykset jo hyvissä
ajoin ennen koiran hankkimista.

Eläinsuojeluvalvonta

Koirien hyvinvointiin liittyvissä ongelmatilanteis-
sa, tai jos on aihetta epäillä, että niitä pidetään tai
hoidetaan eläinsuojelusäädösten vastaisesti, voi
yksityinen henkilö ottaa yhteyttä paikallisiin eläin-
suojeluviranomaisiin. Eläinsuojeluvalvontaa pai-
kallistasolla hoitavat kunnaneläinlääkäri, kunnan
terveydensuojeluvalvontaa hoitavat viranhaltijat
(terveystarkastajat) sekä poliisi. Aluehallintovirasto
ja erityisesti siellä työskentelevä läänineläinlääkäri
ohjaa ja valvoo eläinsuojelusäädösten noudatta-
mista toimialueellaan.

Elintarviketurvallisuusvirasto Ruokavirasto oh-
jaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena eläin-
suojelusäädösten täytäntöönpanoa ja noudattamis-
ta. Ministeriötasolla eläinsuojelusäädösten valmis-
telu ja niiden täytäntöönpanon valvonta kuuluu
maa- ja metsätalousministeriölle. Viranomaisten
lisäksi eläinsuojelutarkastuksia tekevät aluehal-
lintovirastojen valtuuttamat eläinsuojeluvalvojat,
jotka voivat tehdä tarkastuksia muualla paitsi ko-
tirauhan piirissä. Kotirauhan piiriin kohdistuvassa
tarkastuksessa eläinsuojeluvalvoja voi kuitenkin
tarkastusoikeutensa rajoissa tarvittaessa avustaa
viranomaista. Eläinsuojeluvalvoja voi tarkastuksen
yhteydessä antaa eläimen omistajalle tai haltijalle
neuvoja ja ohjeita, sen sijaan kieltoja ja määräyksiä
voivat antaa vain viranomaiset. Mikäli eläinsuo-
jeluvalvoja havaitsee tarkastuksessa sellaisia epä-
kohtia, jotka edellyttävät kieltojen tai määräysten
antamista, on hänen ilmoitettava asiasta eläinsuo-
jeluviranomaiselle.

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva koirien pito

Mikäli koirien pito on ammattimaista tai muutoin
laajamittaista, on toiminnasta tehtävä kirjallinen
ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka alueella
toimintaa harjoitetaan. Ilmoitus on tehtävä vii-
meistään 30 vuorokautta ennen uuden toiminnan
aloittamista, viimeistään 14 vuorokautta ennen
toiminnan lopettamista tai toiminnan oleellisesti
muuttuessa.

Koirien pitoa, joista ilmoitus on tehtävä, on:

- koirien säännöllinen kauppaaminen tai välittä-
minen

- kun koirien omistajalla tai haltijalla on kasvatet-
tavanaan vähintään kuusi siitosnarttua, jotka ovat
penikoineet ainakin yhden kerran
- koirien hoitoon, säilytykseen tai koulutukseen
ottaminen, jos samanaikaisesti ja säännöllisesti
otetaan hoidettavaksi, säilytettäväksi tai koulu-
tettavaksi vähintään kuusi yli viiden kuukauden
ikäistä koiraa
- muu vastaava ammattimainen tai laajamittainen
koirien pito.

Aluehallintovirastolle tehtävän ilmoituksen tu-
lee sisältää:

- toiminnanharjoittajan nimen, osoitteen, kotipai-
kan
- jäljennöksen yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä
sekä rekisteriotteen, jos toiminnanharjoittaja on
yhtiö, osuuskunta tai muu yhteisö taikka säätiö
- toiminnassa mahdollisesti käytettävä toiminimi
- selvitys eläinten hoidosta vastaavan henkilön
koulutuksesta ja muusta toiminnassa tarvittavasta
kokemuksesta
- missä ja minkälaista toimintaa aiotaan harjoittaa
sekä milloin toiminta on tarkoitus aloittaa
- tiedot eläinlajeista ja -määristä, joita toiminta
koskee tai tulee koskemaan
- selvitys toiminnassa käytettävistä tiloista ja käy-
tettäviksi aiotuista laitteista
- selvitys siitä, miten eläinten hoito on tarkoitus
järjestää.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä luetteloa
toiminnan kohteena olevista eläimistä. Lisätietoja
ja ohjeita ilmoituksen tekemisestä saa tarvittaessa
läänineläinlääkäriltä.

Koiran pitopaikka

Yleiset vaatimukset

Koiran pitopaikalla tarkoitetaan sitä tilaa, jossa
eläintä pidetään. Kotioloissa pidettävien koirien
pääasiallinen pitopaikka on yleensä asuinhuoneis-
to. Muita koirien pitopaikkoja ovat esimerkiksi tar-
ha, aitaus tai eläinten pitoon soveltuva häkki.

Pitopaikassaan koiran on pystyttävä toteutta-
maan mahdollisimman hyvin sille luontaisia tar-
peita. Pitopaikan on oltava riittävän tilava, suoja-
va, valoisa, puhdas ja turvallinen, ja lisäksi siinä on
oltava lajille sopiva sisustus ja muu varustus. Pai-

Tässä koiratalossa makuusijoina ovat filmivanerista tehdyt laatikot, joissa on eristeenä 50 cm styrokseleitä lämmön varmistajina. Pääle on vielä laitettu filmivaneri sekä karva-alusta mukavuutta lisäämään.

kan tulee tarjota riittävä suoja epäsuotuisia sääoloja sekä liiallista kylmyyttä, lämpöä, vetoa ja kosteutta vastaan. Lisäksi eläimet on voitava hoitaa ja tarkastaa vaikeuksista.

Eläinsuojelullisiin näkökohtiin tulee kiinnittää huomiota jo pitopaikan suunnitteluvaiheessa. Paikan sekä sen rakenteet ja laitteet on suunniteltava, rakennettava ja huollettava siten, että se on asujalleen turvallinen ja että karkaamisvaara on mahdollisimman vähäinen. Paikan on oltava sellainen, että koira ei voi jäädä kiinni sen rakenteisiin tai muutoin vahingoittua, eikä siinä saa olla sellaisia teräviä kulmia ja ulokkeita, jotka voivat vahingoittaa koira. Koiran on voitava liikkua, seistä ja levätä luonnollisessa asennossa. Samassa paikassa pidettävien koirien tulee voida asettua yhtä aikaa makuulle. Lisäksi tilojen on oltava sellaisia, että koiralla on kuulo- ja näköyhteys paikassa tai sen ympäristössä tapahtuvaan toimintaan sekä mahdollisuus sosiaalisuuteen kanssakäymiseen. Pitopaikan valaistuksen, ilmanlaadun, lämpötilan ja ilman suhteellisen kosteuden on oltava koiralle sopivat eikä koira saa olla jatkuvasti alttiina ympäristön melulle, joka ylittää 65 desibeliä (dB(A)). Ilmanvaihto ei saa aiheuttaa haitallista vetoa.

Koiraa saadaan pitää sen kuljetukseen tarkoitettussa laatikossa tai häkissä taikka muussa vastavassa pienikokoisessa säilytystilassa vain, jos sen kuljettaminen, sairaus tai muu tilapäinen ja hyväksyttävä syy sitä vaatii.

Puhtaana- ja kunnossapito

Koiran pitopaikka ja sen rakenteet, varusteet ja laitteet on pidettävä puhtaina ja hyvässä kunnossa siten, että ne eivät vahingoita tai vaaranna koiran terveyttä ja hyvinvointia. Paikka ja sellaiset laitteet, jotka vaikuttavat koiran terveyteen ja hyvinvointiin, on tarkastettava vähintään kerran päivässä. Terveyttä ja hyvinvointia vaarantavat viat on korjattava välittömästi tai, jollei se ole mahdollista, koiran terveyden ja hyvinvoinnin turvaamisesta on huolehdittava muilla keinoin.

Laitteet ja välineet

Jos koiran hoitoon, käsittelyyn, kiinniottamiseen, kuljettamiseen tai lopettamiseen tarkoitettujen välineiden, laitteiden ja aineiden käyttö ilmeisesti aiheuttaa eläimelle tarpeetonta kipua tai tuskaa, ei niitä saa valmistaa, maahantuoda, myydä, luovuttaa eikä käyttää. Tällainen väline on muun muassa piikkipanta.

Koiran pitoon ja hoitoon tarkoitettujen varusteiden ja laitteiden on pidettävä puhtaina ja hyvässä kunnossa. Ruokintaan ja juottamiseen tarkoitettujen astioiden ja laitteiden on sijoitettava siten, että koira voi syödä ja juoda vaikeuksista. Koiraa vahingoittavat laitteet on suojattava tai sijoitettava siten, että ne ovat koiran ulottumattomissa.

Ulkotarha

Ulkotarhalla tarkoitetaan tässä ulkoilutarhaa tai muuta sitä vastaavaa ulkoiluun tarkoitettua aiauttua tai muulla tavalla selvästi rajattua aluetta. Ulkotarhan on oltava riittävän tilava ottaen huomioon rotu, koko ja aktiivisuus sekä koirien lukumäärä. Ympäristön on oltava riittävän rauhallinen ja meluton. Ulkotarhan maaston, kasvillisuuden ja maapohjan on oltava tarkoitukseen sopiva. Tarhan pohja on voitava pitää helposti kuivana. Tarvittaessa maapohjan on oltava salaojitettu tai viemäroitu eikä se saa olla niin liukas, että siitä aiheutuu koiralle vahingoittumisen vaaraa.

Ulkotarhan ja sinne johtavien kulkuteiden on oltava turvallisissa. Tarhan aitauksen on oltava rakenteiltaan ja materiaaleiltaan sopiva ja sellainen, että se estää koiraa karkaamasta. Jos aita on verkkoaitaa, verkon silmäkoon on oltava sellainen, että koira ei voi jäädä siihen kiinni. Ulkotarhan aitaamiseen ei saa käyttää piikkilankaa.

Koiran hoito

Hyvinvoinnista huolehtiminen

Koiraa ei saa jättää hoidotta eikä hylätä, ja sen on saatava riittävästi sopivaa ravintoa, juotavaa ja muuta sen tarvitsemaa hoitoa. Koiran terveydentila ja hyvinvointi on tarkastettava vähintään kerran päivässä. Terveysten ja hyvinvointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota lisääntymisaikana ja silloin, kun hoito-olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Jos havaitaan jotain poikkeavaa, on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin tilanteen selvittämiseksi ja korjaamiseksi.

Koiran lajinomaisen liikunnantarpeen tyydyttämisestä on huolehdittava riittävästi. Täysikasvuista koira on ulkoilutettava päivittäin riittävän usein. Koirien välisten sosiaalisten arvojärjestysten muuttuessa uudelleen ilmenee usein aggressiivista käyttäytymistä. Jos koiraryhmiä yhdistetään tai uusia koiria tuodaan ryhmään, tästä mahdollisesti aiheutuviin käyttäytymisongelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Vihamielisesti toisiinsa suhtautuvat koirat tai jotka saattavat muutoin vahingoittaa toisiaan, on pidettävä erillään.

Juotto ja ruokinta

Ruokinnassa on otettava huomioon kunkin yksilön tarpeet ja varmistettava, että jokainen saa riittävästi ravintoa. Koiralle annettavan ruuan on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa kivennäisillä ja vitamiineilla täydennettyä. Ruokinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota lajinomaisiin ravintovaatimuksiin ja ravinnon koostumukseen.

Tässä koiratalossa sisäseinät sekä lattiat on kaakeloitu. Koiratalon toisessa päässä on lattialämmitys koiranpentuja varten, muuten lämmön lähteenä on öljytäytteiset patterit. Tilaa on runsaasti, jolloin myös koiran pakaste- ja kuivaruokien säilytys ja valmiiksi saattaminen onnistuu saman katon alla.

Koiran ruokintaan ja juottoon tarkoitettujen astioiden ja laitteiden on pidettävä puhtaina. Virtsa ja ulosteet eivät saa pilata ruokaa tai juomavettä.

Kohtelu ja käsittely

Koiraa on kohdeltava rauhallisesti ja sen käsittelyssä on pyrittävä käyttämään hyväksi sen lajinomaisista käyttäytymistä. Sitä ei saa vahingoittaa eikä käsitellä väkivaltaisesti eikä tarpeettomasti pelotella tai kiihdyttää. Koiraa ei saa rasittaa liikaa, eikä pakottaa yrittämään luonnollisten kykyjensä tai voimien ylittämistä. Eläintä ei saa myöskään kurittaa eikä kouluttaa kohtuuttoman ankarasti.

Pentujen vieroitus

Pentuja ei saa vieroittaa emostaan liian varhain. Vieroituksen on tapahduttava sellaisena ajankohtana, joka on sekä pentujen että emon hyvinvoinnin kannalta edullisin. Vieroitukseen valmistauduttaessa emolla on tarvittaessa oltava mahdollisuus päästä omaan erilliseen tilaan, jonne pennut eivät pääse.

Koiralle suoritettavat toimenpiteet

Leikkaus tai muu siihen verrattava kipua aiheuttava toimenpide saadaan suorittaa koiralle vain, jos se on sairauden tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi tarpeellista, ja sen saa pääsääntöisesti suorittaa vain eläinlääkäri. Jos toimenpiteestä aiheutuva kipu on kuitenkin lievää ja hetkellistä tai toimenpide ei siedä viivytystä, saa sen kuitenkin tehdä myös muu henkilö kuin eläinlääkäri. Toimenpiteisiin käytettävien välineiden ja laitteiden

tulee olla tarkoitukseensa sopivia, puhtaita ja toimintakuntoisia. Pätevä henkilö saa myös asettaa mikrosirun koiralle. Pätevällä henkilöllä tarkoitetaan sellaista henkilöä, jolla on riittävä tieto ja taito toimenpiteen suorittamiseksi. Koiran hännän tai korvien typistys ulkonäön vuoksi on kielletty. Koira, jolle on suoritettu kielletty toimenpide, ei saa osallistua kilpailuihin eikä sitä saa pitää näytteillä.

Koiran lopettaminen

Koiran lopettaminen on suoritettava mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti. Lopetuksen saa suorittaa vain henkilö, jolla on riittävät tiedot koirien lopetusmenetelmästä ja -tekniikasta sekä riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi. Jos koiraa ei lopeteta eläinlääkärin toimesta asianmukaisella nukutus- tai lopetusaineella, voi sen vaihtoehtoisesti lopettaa ainoastaan ampumalla aivoihin tai käyttämällä kaasua, joka aiheuttaa välittömän tajunnan menetyksen ja kuoleman. Jos lopettamiseen käytetään hiilimonoksidia (häkää), kaasun tulee olla asianmukaisesti jäähdytetty ja suodatettu, eikä siinä saa olla ärsyttäviä aineita.

Koiranpentu saadaan kuitenkin lopettaa alle kolmen päivän ikäisenä lyömällä eläintä päähän niin voimakkaasti, että se menettää henkensä välittömästi. Eläimen lopettavan henkilön on varmistettava, että eläin on kuollut ennen kuin se hävitetään tai ryhdytään muihin toimenpiteisiin. Tajuihinsa olevan koiran lopettaminen hukuttamalla tai tukehduttamalla on kielletty. Tarvittaessa lisää neuvoja ja ohjeita eläinten lopettamisesta saa eläinlääkäriltä.

Jalostus

Koiran jalostuksessa on huomioitava eläinsuojelliset näkökohdat sekä terveys. Sellainen koiran jalostus tai jalostusmenetelmien käyttäminen, josta voi aiheutua kärsimystä tai merkittävää haittaa sen terveydelle tai hyvinvoinnille, on kielletty. Myös geenitekniikan käyttö koiran tuotannon määrälliseksi tai laadulliseksi muuttamiseksi on kielletty, jos se voi vaikuttaa haitallisesti koiran terveyteen tai hyvinvointiin.

Kilpailut

Jos koira voi kilpailuissa joutua alttiiksi kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle, kilpailu-

Itse koiratalo on perinteisesti piiruttamalla rakennettu, eristeenä villa ja kulkuaukoissa luukkuina Pro koiranluukut, jotka estävät täysin vedon. Ulkotarhoissa on reilusti liikkumatilaa ja osa niistä on katettu.

jen järjestäjän on omalla kustannuksellaan kutsuttava kilpailutilaisuuteen eläinlääkäri. Koiran suorituskyvyn keinotekoinen kohottaminen, alentaminen tai ylläpitäminen lääkkeillä tai muilla vastaavilla aineilla tai valmisteilla on kielletty.

Tietulle paikalle kytkettynä pidettävä koira

Alle vuoden ikäistä koiraa saa pitää tietulle paikalle kytkettynä ainoastaan tilapäisesti. Aikuista koiraa saa pitää kytkettynä tietulle paikalle muuten kuin tilapäisesti vain asutun rakennuksen välittömässä läheisyydessä. Sisällä koiran saa kytkeä vain tilapäisesti, lyhytaikaisesti ja hyväksyttävästä syystä.

Ulkona muutoin kuin tilapäisesti tietulle paikalle kytkettynä pidettävällä koiralla on oltava liikkumatilaa vähintään 40 m². Koiran kytkin ei saa päästä kiertymään puun, tolpan eikä muun vastaavan esteen ympärille, ja koiran kaulapannan on oltava riittävän leveä ja ympärysmitaltaan säädettävissä. Kaulapanta ei saa olla metallinen eikä kuristava. Koiralla on oltava mahdollisuus päästä asianmukaiseen koppiin tai muuhun tarkoituksenmukaiseen lepopaikkaan, jossa sillä on riittävä suoja sääoloja vastaan.

Koiran ulkotarha

Ulkona saa ympärivuotisesti pitää vain sellaisia koirarotuja, jotka soveltuvat jatkuvaan ulkona olemiseen. Ulkotarhassa pidettävällä koiralla on oltava mahdollisuus päästä asianmukaiseen kop-

piin tai muuhun tarkoituksenmukaiseen lepopaikkaan, jossa sillä on riittävä suoja sääoloja vastaan. Koiratarhan koossa on otettava huomioon koiran tai koirien rotu, koko ja lukumäärä.

Koiran ulkotarhassa on oltava tilaa vähintään:

Koiran ulkotarhan koko, tilaa vähintään. Pinta-ala (m ²)						
Koiran (koirien) keskimääräinen paino						
Koirien lukumäärä	enintään 5 kg	10 kg	20 kg	30 kg	40 kg	50 kg tai yli
1	2,0	2,0	2,5	3,5	4,5	5,5
2	2,0	2,5	3,5	4,5	6,0	7,5
3	2,0	3,5	4,5	6,0	7,5	10,0
4	2,5	4,0	5,5			
5	3,0	5,0	6,5			
6	4,0	5,5				
7	4,5	6,0				

Jos ulkotarhassa pidetään useampaa kuin kuutta koiraa, tarhan pinta-alaa on lisättävä sopivassa suhteessa yllä olevaa taulukkoa soveltaen.

Koirankoppi tai muu sitä vastaava säänsuoja

Koirankoppia koskevia säännöksiä sovelletaan soveltuvien osien myötä muuhun sitä vastaavaan säänsuojaan. Koirankopin on oltava kooltaan, rakenteiltaan ja varustukseltaan koiralle sopiva. Kopin seinien, katon ja lattian on oltava tiiviitä ja tarvittaessa lämpöeristettyjä. Kopin pohjan on oltava irti maanpinnasta. Kopin lämpötilan ja ilmanlaadun on oltava siellä olevalle koiralle sopivia. Koirankopin kulkuaukon on oltava sellainen, että koiralle ei aiheudu vahingoittumisen vaaraa. Kulkuaukko on tarvittaessa varustettava sopivalla läpällä. Kopin lattia on pidettävä puhtaana ja kuivana. Koiralla on oltava käytössään makuualusta.

Koiran pitoon tarkoitettu häkki

Koiran pitoon tarkoitettua häkkiä tai muun vastaavan tilan korkeuden on oltava vähintään häkissä pidettävän koiran pituus rintalastasta hännän juureen kerrottuna luvulla kaksi. Jos samassa häkissä tai muussa vastaavassa tilassa pidetään useampaa kuin yhtä koiraa, korkeus määräytyy suurimman siinä pidettävän koiran pituuden mukaan. Lattian on oltava kiinteäpohjainen. Jos koiraa pidetään häkissä tai muussa vastaavassa tilassa muutoin kuin tilapäisesti, siinä on oltava tilaa vähintään:

Koiran pitoon tarkoitettu häkki tmv. tila. Pinta-ala (m ²).						
Koiran (koirien) keskimääräinen paino						
Koirien lukumäärä	enintään 5 kg	10 kg	20 kg	30 kg	40 kg	50 kg tai yli
1	2,0	2,0	2,5	3,5	4,5	5,5
2	2,0	2,5	3,5	4,5	6,0	7,5
3	2,0	3,5	4,5	6,0	7,5	10,0
4	2,5	4,0	5,5			
5	3,0	5,0	6,5			
6	4,0	5,5				
7	4,5	6,0				

Synnytytys

Nartulle on annettava mahdollisuus synnyttää rauhalliseen, mukavaan paikkaan, joka on sille etukäteen tuttu tai johon sen on annettu tutustua riittävän varhain ennen synnytystä. Nartulle, joka valmistautuu synnytykseen tai jolla on imelettäviä pentuja, on annettava mahdollisuus olla rauhassa. Synnyttäneellä nartulla on tarvittaessa oltava mahdollisuus poistua vapaasti pentujensa luota. Siitokseen käytettävän nartun pidossa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, ettei nartulla teetetä pentuja liian usein.

Jos vieroitettuja 8-16 viikon ikäisiä pentuja pidetään häkissä tai muussa sitä vastaavassa tilassa, siinä on oltava tilaa vähintään:

Pentujen keskimääräinen paino yhteensä (kg)	Pinta-ala (m ²)
10	2,0
20	2,5
30	3,5
40	4,0
50	5,0
60	5,5
70	6,0

Lähteet:

- Koira ja kissa - eläinsuojelulainsäädäntöä koottuna -oppaan lähteinä käytetyt säädöstekstit ovat kokonaisuudessaan luettavissa maa- ja metsätalousministeriön internetsivuilla osoitteessa www.mmm.fi, ja <https://www.evira.fi/globalassets/tietoa-evirasta/julkaisut/esitteet/elaimet/koira-ja-kissa-elainsuojelulainsaadantoa-koottuna.pdf>.
- Valtioneuvoston asetus koirien, kissojen ja muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten suojelusta www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100674#Pdp446208096

Suomen Ajokoirajärjestö 2025 -ohjelma ja toimintakaavio

1. Johdanto

Vuonna 1902 Suomen Kennelklubin Ajokoirajärjestö -nimellä perustetun yhdistyksen katsotaan käynnistäneen ajokoiratoiminnan maassamme. Vuonna 1960 nimi muutettiin Suomen Ajokoirajärjestöksi (SAJ), joten vuonna 2022 vietetään SAJ:n, joka edelleen on yksi maamme suurimmista rotujärjestöistä, 120-vuotisjuhlia.

Vuoden 2019 Laukaassa pidetyssä vuosikokouksessa päätettiin, että Suomen Ajokoirajärjestön strategia päivitetään ja ohjelmatyösuunnitelma valmistellaan vuoteen 2025 asti sekä ohjelman pääkohdista laaditaan strategiakaavio. Ohjelmatyötä koordinoi hallitus, ja käytännön toimista vastaavat työvaliokunta ja muut toimikunnat.

Vuoden 2019 lopussa järjestöön kuului 6592 jäsentä. Jäsenmäärä on laskenut selvästi 2000-luvun alun huippuvuosista. SAJ:n alaisia rotuja on kaikkiaan 41 kpl. Näistä suomenajokoiraa on ylivoimaisesti yleisin. Onnistuneen jalostustyön seurauksena pidämme suomenajokoiraa maailman parhaana ajokoirana, ja sen metsästysominaisuuksia arvostetaan laajalti myös maamme ulkopuolella.

Ohjelmatyön tausta-aineistona on käytetty syksyllä 2019 toteutettua jäsenkyselyä, johon vastasi 248 jäsentä. Toisena ohjelmatyön suunnittelun lähteenä on käytetty SAJ:n vuosikokouksen ja SKL:n jalostustieteellisen toimikunnan vuonna 2019 hyväksymä suomenajokoiran jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) 2020-2024.

2. SAJ:n tärkeimmät sidosryhmät

- Suomen Kennelliitto ja kennelpiirit
- Muut metsästyskoirajärjestöt
- Suomen Metsästäjäliitto
- Metsästysseurat
- Maanomistajat
- Viranomaiset (MMM, Luke, Riistanhoitoyhdistykset)
- Maakunnalliset ajokoirayhdistykset
- Jäsenet

3. Tulevaisuuden näkymät eli nelikenttäanalyysi

Vahvuudet - Järjestössä on osaavia ihmisiä. - Järjestö on iso, vahva ja taloudellisesti vakaa. - Tasa-arvoisuuteen pyrkivä - Aktiivinen, perinteinen ja kotimainen - Pohjoismainen yhteistyö on toimivaa - Suurin rotu on kotimainen ja käyttötarkoitukseen sopiva. - Vuosittainen laaja koulutustoiminta kentällä - Metsästyskoirien suosio on kasvussa.	Heikkoudet - Jäsenistö vähenee ja ikääntyy. - Riistakannat ja metsästysmuodot ovat muuttumassa. - Ilmastomuutos - Koiraharrastuksen kustannusten kehitys - Harrastuksen aloittamisen kynnys kustannusten vuoksi korkea
Mahdollisuudet - Laaja ja monipuolinen rotukirjo järjestössä - Petopyynti koirien avulla kasvaa - Metsästys tapahtuu jatkossakin koiria apuna käyttäen - Naisten voimakas mukaantulo harrastukseen - Koira- ja luontoharrastus on suosittua nuorten keskuudessa.	Uhkakuvat - Pedot, erityisesti susi - Kaupungistuminen ja yhteiskunta rakenteen muutos - Tiukat petojen suojele vaatimukset - Korkeat kustannukset harrastusta aloitettaessa, erityisesti nuorilla

3. SAJ:n tärkeimmät arvot

SAJ:n rotujen, erityisesti suomenajokoiran, käyttöominaisuuksien, luonteen ja terveyden vaaliminen. Kasvattajien työn tukeminen tarjoamalla monipuolisesti tutkittua tietoa. Toiminnan ja harrastuksen kehittäminen, yksilönä ja/tai yhdessä toimien, jäsenistön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

4. Suomen Ajokoirajärjestön toiminta-ajatus

Yhdistyksen tarkoituksena on Suomen Kennelliitto ry:n alaisena valtakunnallisena rotujärjestönä edistää ajavien koirien, erityisesti suomenajokoiran, jalostusta ja kasvatamista, sekä niiden käyttöominaisuuksien ja rotumääritelmien mukaisen ulkomuodon kehittämistä. Suomenajokoiran kohdalla tavoitteena on terve, metsästysintoinen, erinomaisen ajotaidon omaava, huippuhaukkuinen, kaunis ja hyväluonteinen ajokoiraa. Järjestö tukee kaikkien SAJ:n alaisten rotujen harrastusta.

Järjestö tukee jäsenistöä julkaisemalla Ajokoiramies-lehteä, vuosikirjaa ja ylläpitämällä koiratietokantaa. Koko maan kattava toiminta on luontainen tavoite monipuolisessa ajokoiratoiminnassa.

Järjestö kehittää ja valvoo ajokoetoimintaa sekä suomenajokoirien ulkomuodon arvos-
telua. Järjestö johtaa, kehittää ja valvoo ajokokeiden palkintotuomareiden koulutusta
sekä järjestää ajokokeiden ylituomareiden ja ajokoirien ulkomuototuomareiden perus-
ja jatkokoulutusta. Vuosittain järjestö kerää ja julkaisee ajokoirien ajokoe- ja näytte-
lytulokset sekä harjoittaa muutakin ajokoiraharrastusta kehittävää julkaisutoimintaa.
SAJ järjestää näyttelyitä, ajokokeita, kilpailuja, jalostus- ja koulutustilaisuuksia. Tärkeää
on myös huolehtia yhteydenpidosta Kennelliittoon, kennelpiireihin, muihin rotujärjes-
töihin, ajokoirayhdistyksiin ja muihin sidosryhmiin. Vuosittain järjestö palkitsee ansioi-
tuneita jäseniään.

5. Toiminnan painopisteet

5.1 Yleistä

SAJ:n korkein päättävä elin on vuosikokous, joka koostuu yhdistyksen jäsenistä. Vuosi-
kokous päättää yhdistyksen toiminnasta ja taloudesta, sekä valitsee järjestön puheen-
johtajan ja erovuorossa olevat hallituksen jäsenet sääntöjen mukaisesti.

Suomen Ajokoirajärjestön käytännön asioiden hoidosta vastaa hallitus. Hallitus muo-
dostuu vuosikokouksissa valituista kennelpiirien edustajista. Hallituksen alaisena ovat
eri toimikunnat, joilla kullakin on oma tehtävänsä. Kaikkien kennelpiirien edustajista
muodostuva hallitus sekä hallituksen muodostamat toimikunnat huolehtivat, että toi-
minta kattaa koko maan.

Maakunnallisten, kennelpiireittäin muodostuneiden ajokoirayhdistysten edustajista
koostuva hallitus ja nimettävät toimikunnat huolehtivat kattavasta toiminnasta koko
maassa.

Suomen Ajokoirajärjestön työvaliokunta valmistelee asiat hallitukselle. Työvaliokunnan
muodostavat järjestön puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja toimikuntien puheenjoh-
tajat.

Toimikuntien ja hallituksen apuna niin päivittäisten kuin pitkäjänteisten asioiden hoi-
dossa on järjestön toimisto, joka sijaitsee Oulussa. Toimiston tehtäviin kuuluu jäseniä

koskevien asioiden hoito, kokoussihteerin tehtävät, kirjanpito, tilinpäätöksen teko ja
rahastonhoitajan tehtävät. Lisäksi kotisivujen ylläpito, toimiston tiedotusten hoitami-
nen jäsenlehteen, puhelinpalvelu sekä muut käytännön asiat koskien järjestön toimin-
taa kuuluvat toimiston tehtäviin. Järjestön talouden turvaamiseksi yhdistyksen varojen
sijoitustoiminta vaatii jatkuvaa seurantaa ja määrääjoin asiantuntijoiden kuulemista
asiassa.

Korona-pandemian yhteydessä yleistyi etätyöskentelyn välineenä Teams-järjestelmän
käyttö niin julkisessa hallinnossa kuin yksityisellä sektorilla ja yhdistyksissä. SAJ:n osalta
tekniikkaa on hyödynnetty jo työvaliokunnan sekä muiden toimikuntien etäkokouk-
sissa. Näillä näkymin Teams tulee pysyväksi käytännöksi toimintaamme ja sillä voidaan
tehostaa hallintoa ja säästää merkittävästi kustannuksia.

5.2 Julkaisutoiminta

Ajokoiramies-lehteä julkaistaan kuusi numeroa vuodessa painettuna lehtenä. Edellisen
vuoden ja sitä vanhemmat lehdet löytyvät järjestön kotisivuilta digitaalisessa muodossa.
Vuosikirja julkaistaan keväällä sisältäen SAJ:n rotujen edellisen vuoden näyttelytulokset
ja edellisen kauden koetulokset. Kotisivuja ylläpidetään, päivitetään ja uudistetaan jat-
kuvasti tarpeen mukaan. Järjestön Facebook-ryhmää ylläpidetään ja valvotaan aktiivi-
sesti. Julkaisutoimikunta pystyttää järjestön osaston sekä kutsuu jäsenistöstä esittelijät
Koiramessujen rotutorille. Julkaisutoimikunta vastaa osastosta esittelypäivien ajan.

Julkaisutoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja, aineistosihteerit, neljä lohkokirjeenvaihta-
jaa, vastaava päätoimittaja, taittaja ja toimiston edustaja. Lehteä julkaistaan monipuo-
lisena, laadukkaana ja lukijoiden palautteet huomioon ottavana. Toimikunta tarjoaa
medialle järjestön toiminnan esittelyä ja mahdollisuuksien mukaan käytännön tilan-
teissa ajokoiran työskentelyä. Resurssien mukaan osallistutaan erilaisiin metsästys- ja
koiratapahtumiin sekä julkaisumateriaalin hankintaan mm. haastattelemalla kasvatta-
jia ja harrastajia.

5.3 Koulutus

Koulutustoimikunta huolehtii koetoiminnan asianmukaisuudesta, ylituomareiden ja
palkintotuomareiden perus- ja jatkokoulutuksesta ja koesääntöjen kehittämisestä. Koe-
tallennusohjelman kehitystyötä jatketaan, jotta puutteelliset tai virheelliset pöytäkirjat
eivät pääse tietokantaan. Jatketaan aktiivista koulutusta arvostelun yhdenmukaistami-
seksi koko Suomessa ja lisätään koetietokannan käyttöä koulutus- ja jalostustoiminnan
tukena. Kouluttajille ja ylituomareille annetaan enemmän palautetta vuosittaisten
tilastojen avulla alueen koe-arvosteluista. Koulutustoimikunta selvittää mahdollisuutta
käyttää verkkokursseja perus- ja jatkokoulutusten suorittamiseksi. Toimikunta laatii
nykyistä havainnollisempaa opetus- ja esittelymateriaalia käytettäväksi koetoiminnan
esittelyissä ja koulutustilaisuuksissa.

5.4 Jalostus

Jalostustoimikunta seuraa rodun ominaisuuksien kehittymistä koirien näyttely- ja koe-
tulosten pohjalta niin käyttöpuolen kuin ulkomuodon suhteenkin. Toimikunta asettaa
jalostustoiminnalle päämäärät ja antaa kasvattajille jalostusneuvontaa. Ansioituneet

kasvattajat palkitaan vuosittain vuosikokouksessa. Jalostustoimikunta seuraa suomen ajokoiran terveystilannetta ja pyrkii käytössä olevien menetelmien avulla vähentämään suomenajokoiralla esiintyviä perinnöllisiä vikoja ja sairauksia sekä pyrkii säilyttämään rodun tehollisen kannan ja geenipohjan riittävän laajana. Toimikunta valitsee jalostusneuvojat ja kehittää jalostusneuvontaa jänis-, kettu- ja petokoirilla. Toimikunta järjestää vuosittain jäsenistölle ajokoir- ja kettukoirapäivät sekä jalostustarkastuksen, joita kehitetään jatkuvasti. Rotukohtaisia kasvattajakursseja järjestetään tarvittaessa. Koira-tietokantaa kehitetään yhteistyössä koulutustoimikunnan kanssa.

5.5 Nuorisotoiminta

Nuorisotoiminnan tavoitteena on kannustaa nuoria ajokoiraharrastuksen pariin. Nuorisotoimikunta koostuu puheenjohtajasta, sihteeristä ja eri lohkoilta olevista jäsenistä. Toimikunta osallistuu leireihin ja erilaisiin tapahtumiin tuoden harrastusta esille nuorten keskuudessa. Toimikunta on mukana Nuorten kilvan järjestelyissä. Nuorisotoimikunta tiedottaa toiminnastaan muun muassa Ajokoiramies-lehdessä.

5.6 Muu toiminta ja kehittäminen

Ohjelmatyötä tehtäessä oli pohdittavana kehittyvän tekniikan hyödyntämiseen ja toiminnan uudistamiseen liittyvät asiat. Hallituksen päätöksellä uuden tulevaisuustoimikunnan käynnistämistä ei pidetty tarpeellisena. Hallitus katsoi, että olemassa olevien hallintoelinten ohella erilliset, nimetyt työryhmät voivat tehdä tarvittaessa valmistelutyötä uusille asioille. Hallinnon paisuttaminen ei tapahtuneen kehityksen valossa ole perusteltua. Teknisen kehityksen seuraaminen, soveltaminen hallintoon ja itse ajokoiraharrastukseen on välttämätöntä. Tiedonvälityksessä, hallinnossa ja paikannusjärjestelmien käytössä SAJ:n on kuljettava ajan hermolla kehityksessä mukana. Kehityksen avulla voidaan kustannusten kasvua samalla hillitä.

6. Ohjelman toimeenpano ja vastuutus

Suomen Ajokoirajärjestö 2025 -ohjelma ja strategiakaavio on työvaliokunnan hallituksen ohjauksessa valmisteleva. Ohjelmatyön lähdeaineistona ovat olleet syksyllä 2019 tehty jäsenkysely ja suomenajokoiran jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) 2020-2024. Hallitus esittää ohjelman vuoden 2021 vuosikokouksen hyväksyttäväksi. Vuosikokouksen hyväksyessä ohjelmaa ryhdytään toimeenpanemaan välittömästi. Vuoden 2021 toimintasuunnitelmaa valmistellaan ohjelman pohjalta.

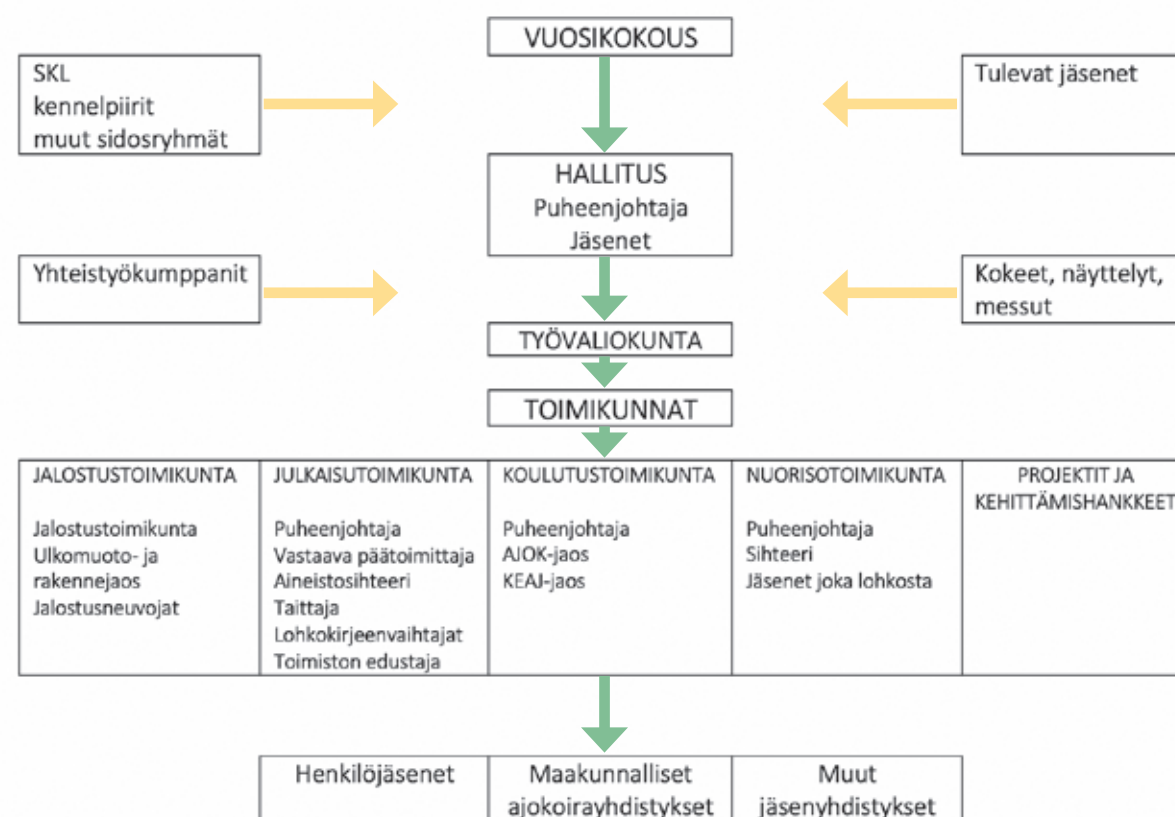
- Hallitus sääntöjen mukaisesti johtaa yhdistyksen toimintaa, hoitaa sen taloutta ja omaisuutta. Lisäksi se edustaa yhdistystä, hoitaa viranomaistyötä, ottaa ja erottaa henkilökunnan sekä valmistelee vuosikokoukselle päätettäväksi tulevat asiat.
- Puheenjohtaja johtaa toimintaa, hallintoa ja koko edunvalvontaa. Varahenkilönä toimii tarvittaessa ja sovittaessa varapuheenjohtaja.
- Toimikuntien puheenjohtajat johtavat toimikuntien työtä ja vastaavat hallitukselle yhdessä muiden toimikunnan jäsenten kanssa toimialansa asioiden valmistelusta, toimeenpanosta ja edunvalvonnasta.
- Toimistosihteerin valmistelee ja toimeenpanee hallitukselle asioita puheenjohtajan ohjauksessa sekä vastaa käytännössä toimiston tehtävien hoitamisesta yhteistyössä hallintoelinten ja -henkilöiden kanssa.

- Työvaliokunta valmistelee yhteisiä asioita hallitukselle, toimeenpanee niitä päätösten jälkeen sekä sopii ja toimeenpanee yhteiset asiat.
- Hallituksen jäsenet osaltaan päättävät käsiteltäväksi tulevista asioista, hoitavat tiedonkulusta maakunnallisiin yhdistyksiin ja välittävät niiden esityksiä hallitukselle sekä kokonaisvaltaisesti vastaavat yhteistyön sujumisesta SAJ:n ja maakuntien ajokoiraväen välillä.

Kokoontumistavat, päätökset, viestintä

Järjestön vuosikokous järjestetään vuosittain maaliskuussa siinä kennelpiirissä, missä kuluvan vuoden Kilpa-ottelu järjestetään, jolloin kierron pituus on 16 vuotta. Hallitus on kokoontunut säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Teams-järjestelmän käyttöönoton jälkeen hallitus ja toimikunnat ovat kokoontuneet useammin, tehokkaammin ja kuluja säästäen. Päätökset ja tiedotteet julkaistaan Ajokoiramies-lehdessä ja järjestön kotisivuilla. Muu viestintä tapahtuu nyt valtaosin sähköisesti, esimerkiksi sähköpostia tai muita sosiaalisen median viestimiä käyttäen. Valmisteilla olevista ajankohtaisista asioista pyritään järjestämään eri puolilla maata avoimia informaatio- ja keskustelutilaisuuksia.

Suomen Ajokoirajärjestön toimintakaavio

Keski-Savon Ajokoiramiehet ry

Keski-Savon Ajokoiramiesten palkittuja jäseniä vuosikokouksessa parin vuosikymmenen takaa.

Keski-Savon ajokoiramiehet ry:n perustava kokous on pidetty 30.3.1976 Hotelli Savonsolmussa Pieksämäellä. Paikalla oli 25 ajokoiratoiminnasta kiinnostunutta harrastajaa. Yhdistys päätettiin perustaa ja se on kirjattu yhdistysrekisteriin jo 4.8.1976. Erillisiä jaostoja emme ole valinneet vaan kaikesta toiminnasta vastaa hallitus. Toiminnan keskuspaikaksi on muotoutunut Pieksämäen seutu naapurikuntineen, vaikka säännöissämme mainittu toiminta-alue onkin koko Suur-Savon Kennelpiiri.

Alkuajan jäsenmäärä lähenteli 200 jäsentä ollen tällä hetkellä hieman yli sata.

Mainittakoon, että pienestä jäsenmäärästämme huolimatta, yhdistyksemme jäsenen omistama koira on kisannut viisitoista kertaa kilpaottelussa. Kahdesti on ajokuninkuus matkannut Keski-Savoon ja Imatran Kilvassa 2010 saavutettiin jopa kaksoisvoitto.

Toiminnan tarkoitus

Toiminnan tarkoituksena olemme pyrkineet tekemään jäsenkunnalle sen kaikkein tärkeimmän eli järjestämään koulutusta, kokeita ja näyttelytoi-

mintaa. Joka syksy olemme järjestäneet palkintotuomareiden perus- ja jatkokoulutustilaisuuden. Lähes kaikilla jäsenillämme onkin palkintotuomaripätevyys. Näillä toimilla olemme pyrkineet saamaan harrastajakuntaa innostumaan muustakin ajokoiratoiminnasta kuin metsästyksestä.

Tiedottaminen

Toimitamme jäsenistöllemme vuosittain heinä-lokuun vaihteessa jäsentiedotteen, jossa kerrotaan edellisen toimintakauden tapahtumat ja tulokset sekä tulevan syksyn koe ja kurssitoiminta.

Jäsenistön tukeminen ja palkitseminen

Ottelut, joihin yhdistyksemme on lähettänyt edustajan maksetaan kulukorvausta. Vuosittain palkitsemme valionarvon saavuttaneet ja muutoin menestyneet koirat.

Toimet nuorten ja uusien harrastajien mukaan saamiseksi

Olemme esitelleet nuorille niitä mahdollisuuksia mitä kenneltoiminta tarjoaa eri muodoissaan. Uusien harrastajien mukaan saamiseksi tuomme toi-

mintamme esille eri kenneltapahtumissa. Liittymis- ja jäsenmaksut ovat myös maltilliset. Ne eivät muodostu esteeksi harrastuksen aloittamiseen.

Harrastukseen

vaikuttamismahdollisuudet eri tasoilla

Yhdistyksemme jäseniä on Suur-Savon Kennelpiirin hallituksessa ja ajokoirajaostossa. Tällä hetkellä myös SAJ:n hallituksessa on yhdistyksemme jäsen edustamassa suur-savolaista ajokoiraväkeä.

Toiveita SAJ:n,

Kennelliiton ja Metsästäjäliiton puoleen

Mielestämme olisi herättävä puhumasta maakunnallisista ajokoirayhdistyksistä. Maakunnalliset yhdistykset toimivat varmaan ihan hyvin pienissä maakunnissa, joissa harrastajat ovat lähtökohtaisesti lähempänä toisiaan. Pinta-alaltaan suurissa maakunnissa harrastajat ovat laajalla levällään ja välimatkat pitkiä. Keskuspaikkojen "vastalaidalla" ollaan usein täysin tietämättömiä toiminnasta. Tätä on jatkunut jo kymmeniä vuosia ja tulokset ovat näkyvissä. Tästä on kokemuksia Suur-Savossakin, vaikka täällä on kaksi maakunnalliseksi luokiteltua yhdistystä.

Mielestämme näissä pinta-alaltaan suurissa maakunnissa voisi olla kolme ajokoirayhdistystä

tai vastaavaa, jolloin ne kattaisivat paremmin koko harrastajakunnan toiminnan.

Suurpeto tilanteeseen olisi pystyttävä vaikuttamaan enemmän valtakunnan tasolla toimivien järjestöjen kautta. Ongelmaa kenneltoiminnalle aiheuttaa pääasiassa kasvava susikanta. Jos kehitys jatkuu nykyisen kaltaisena on ajokoiratoiminta vaarassa supistua edelleen tai jopa loppua kokonaan.

Millaisia etuja ja/tai haasteita

alueellanne on ajokoiraharrastusta ajatellen

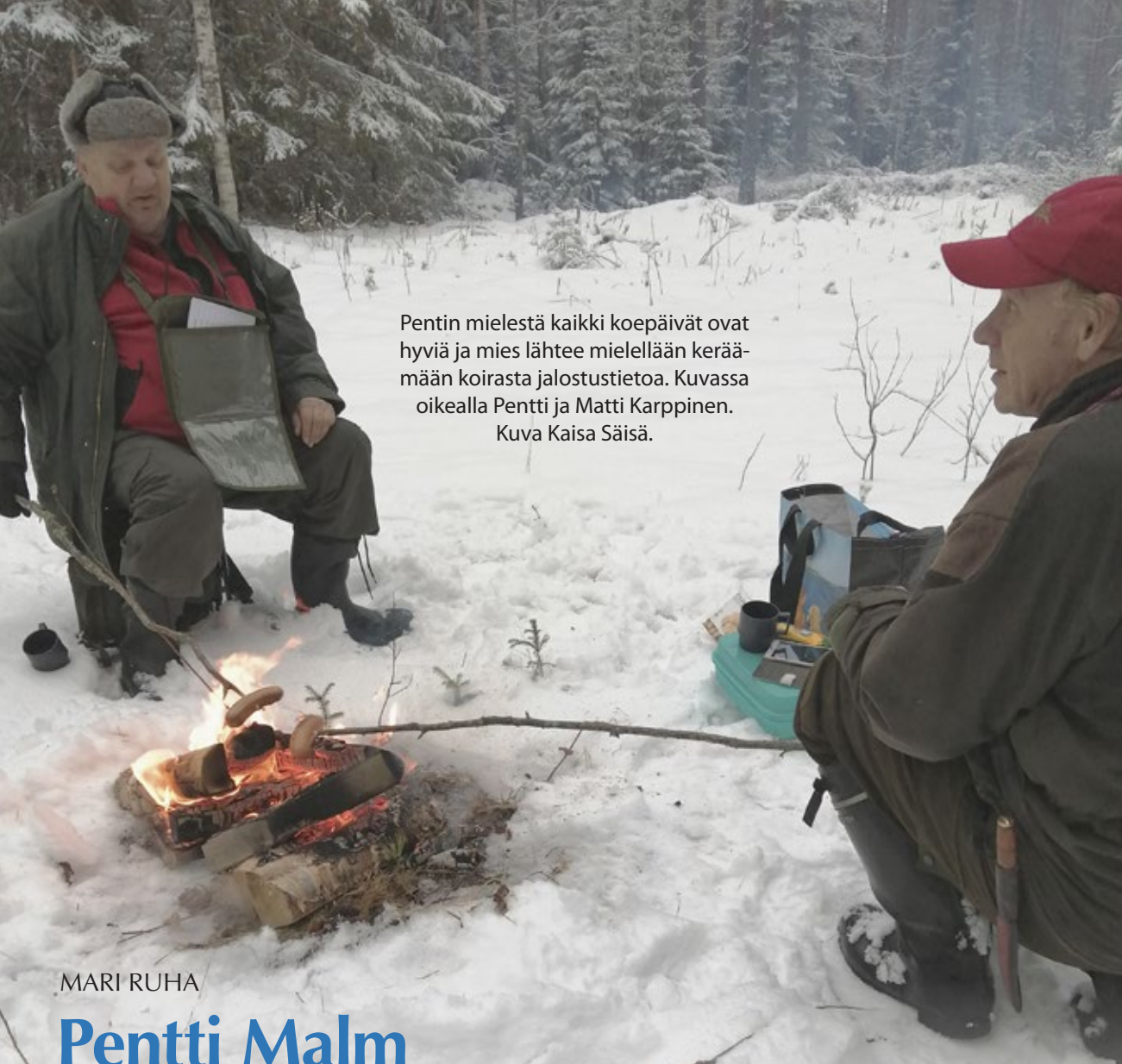
Ajokoiraharrastusta ajatellen meillä on hyvät koirien koulutusalueet. Rungas metsäautotieverkosto helpottaa maastoihin pääsyä, mutta samalla tietyt vaikeuttaa koirien työskentelyä. Alueellamme voimakkaasti runsastuva susikanta tulee aiheuttamaan suuria ongelmia ajokoiratoiminnassa. Kuluneena koekautena on jouduttu kolme koetta siirtämään tai pitämään toisella paikkakunnalla siviilaaran takia.

Haastamme mukaan

Keski-Suomen Ajokoirayhdistys ry:n.

Ylituomariyhmä maastokäynnillä syksyllä 2019. Kuvassa vasemmalla Antti Vehviläinen, keskellä Tuomo Hytönen ja oikealla Tatu Partti.

Pentin mielestä kaikki koepäivät ovat hyviä ja mies lähtee mielellään keräämään koirasta jalostustietoa. Kuvassa oikealla Pentti ja Matti Karppinen. Kuva Kaisa Säisä.

MARI RUHA

Pentti Malm taitaa ajokoetuomaroinnin

Pohjois-Savon Vieremällä asuvaa Pentti Malmia voi hyvällä syyllä puhutella vihkiytyneeksi ajokoiraharrastajaksi. Harrastuksen parissa vietetyn kolmen vuosikymmenen aikana hän on mm. toiminut jäniksenajokokeiden palkintotuomarina yli 600 kertaa, joten kokemusta ja näkemystä jalostustiedon pääasiallisesta keräysmuodosta ja eri suomenajokoirista on miehelle kertynyt roppakaupalla. Tämän lisäksi Pentti treenaa ja tarvittaessa ohjaa kokeissa Ajotaiturin kennelin koiria. Metsäpäiviä kertyy kauden aikana aina kun keli ja olosuhteet sen sallivat, vähintään sata päivää kaudessa, joten miehen kokemus suomenajokoiralla metsästyksestä on melkoinen.

Mies ei elä hirvenlihalla

Pentti suoritti metsästyskortin vuonna 1965. Metsästyskoiraharrastus alkoi lintujen metsästyksellä suomenpystykorvilla. Tuolloin metsäkanalintuja oli Pohjois-Savossa runsaasti. Jäniksen metsästyksen saloihin hän tutustui omalla beaglella. Myöhemmin myös hirven metsästyksessä kiinnosti innokasta metsämiestä. Pentti hankki hirtvikiväärin ja luvat, mutta miehen reissutyö esti harrastamisen. ”Ite kukkii pystyy järjestämään lomansa päätäkseen pelipaikoille”, oli metsästyksen johtaja tokaissut kiireiselle hirtvimiehen alulle. Tuolloin Pentti tuumi, että hän ei elätä itseään pelkällä hirvenmetsästyksellä ja jäi pois kuvioista.

Maisa ajokoekipinän sytyttäjänä

Ajokoiraharrastus sai alkunsa Pentin tutustuessa samalla paikkakunnalla asuvaan Kauko Korhoseen, jolla oli vuonna 1989 syntynyt suomenajokoiranarttu Maisa. Maisalle ammuttiin useita satoja jäniksiä ja tavaraa olikin metsissä tuolloin paljon. Kauko oli jo käyttänyt Maisaa kokeissa ja siltä puuttui vielä kaksi ykköstulosta käyttövalion arvosta. Maisalla oli hyvä ja kuuluva haukku ja koira oli palkintotuomareille toivottu arvostelun kohde. Kaukon mukana Pentti pääsi tutustumaan ajokokeeseen. Miesten kokemattomuus koiranohjaajina näkyi ja pian Pentti päätyi palkintotuomarikurssille tietääkseen koetoiminnasta enemmän.

Kova kunto pelasti tuomarihukilta

1990-luvulla Pentin viikonloput alkoivat kulua tuomarointitehtävissä. Alusta alkaen miehen mielessä on ollut pääasiallinen ajokokeiden tarkoitus eli jalostustiedon keräys. Koemaastossa Pentti oli usein se, joka kulki ajon mukana. Miehen kunto oli kova. Vaikka tutkia ei ollut, tuomarihukilla tuli erittäin harvoin. Maastoon sijoittumisella oli tärkeä tehtävä ajon seuraamisessa. Ryhmä halkaistiin ja pyrittiin sijoittumaan ajon kulkupaikoille. Myös tuulen suunnalla oli suuri merkitys; ajo kuului kauas tuulen alapuolelle, ja vastaavasti vain parisataa metriä tuulen yläpuolelle.

Ajotaiturin ajurien treenari

Koepaikoilla Pentti tutustui Ajotaiturin kennelin kasvattajan Ari Säisän kanssa. Samalla paikkakunnalla kun asuttiin, ehdotti Ari Pentille yhteistyökuvioita koiriensa treenaamiseen ja kokeissa

käyttämiseen. Tuo yhteistyö on kantanut näihin päiviin. Pentti treenaa Ajotaiturin koiria, kulkee Arin mukana ympäri maata tuomaritehtävissä ja tarvittaessa useamman Ajotaiturin koiran osallistuessa kokeeseen, on Pentti koiranohjaajana. Miehet suunnittelevat yhdessä treenaus aikataulun, koepaikat ja -koirat. Treeneissä Pentti kulkee mielellään ajon mukana ja kerää arvokasta tietoa koiran ominaisuuksista ja taidoista. Tämä auttaa tulevien pentueiden suunniteluissa. Uros valintoja pohditaan yhdessä ja myös koirien astutusreissut jäävät välillä Arin kiireiden takia Pentin hoidettaviksi. Pentti ihannoit Ajotaiturin kennelin isännän rehellistä otetta kasvatustyössään.

Koiran etua ajatellen

Pentin mielestä kokeeseen omalla koirallaan osallistuvan tulisi olla selvillä kokeen säännöistä ja ihanne olisi, jos ohjaajalla olisi palkintotuomarikortti suoritettuna. Tuomaroidessaan mies kyllä tarvittaessa ohjeistaa koiran ohjaajaa eikä jätä eri vaihtoehtoja kertomatta. Päätökset maastossa tehdään aina koiran etua ajatellen ja sääntöjä noudattaen. Koiran ohjaaja tuo vapaaehtoisesti koiransa kokeeseen kahden koulutetun tuomarin arvioitavaksi, jolloin hän saa vastineeksi rehellisen arvostelun koirastaan koepäivän kulun mukaisesti. Jalostusominaisuuksien tulee näkyä niin kuin ne todellisuudessa ovat, muuten koko koetoiminnasta putoaa pohja pois. Koiran ohjaajien joukkoon on sattunut myös vedättäjiä, jotka yrittävät keuhkonkein saamaan koiralleen parempaa tulosta kuin se päivän suorituksessaan ansaitsee. Pentin mielestä toiminta on valitettavaa ja murentaa kokeiden uskottavuutta. Osalle koeharrastajista koekäynnit ovat liian totista touhua, jolloin keskinäinen kilpailu ja ykköstuloksen saavuttamisen tärkeys on vienyt sijaa jalostustiedon keräykseltä.

Jalostustietoa eri vuosikymmeniltä

Koepäiviä, kokemusta ja näkemystä on kertynyt runsaasti. Ahkerimpana koekautena koepäiviä tuli 36 ja Pentti onkin voittanut Pohjois-Savon Ajokoirayhdistyksen vuosittaisen tuomaripäiväkilpailun jo lukuisia kertoja. Vuonna 2015 Pentti pääsi omassa maakunnassa järjestettävään Kilpaan tuomaroimaan ensimmäisenä ei ylituomarina. Yli 600 tuomarointikertaa sadoilla eri koirilla on kartuttanut miehen tietoutta suomenajokoiris-

ta. Pentti suosittaakin kaikille harrastajille palkintotuomarin uraa. Kerrallaan yhtä koiraa pitävällä jää helposti näkemys rodun kokonaistilasta valittavan suppeaksi. Miehen mielipiteitä eri koirista kyselevät myös useat koiran omistajat, jotka etsivät parituskumppania koirilleen.

Hyvän koekoiran kriteerit

Pentin mieleen on koira, joka saa jäniksen nopeasti taipaleelle. Ajovauhti on reipasta, mutta ei liian kovaa. Vauhdin koira osaa suhteuttaa tilanteen mukaan. Työskentelyssään hyvä koira on järkevä ja rauhallinen, jolloin ajo on sujuvaa eikä hukkaa juurikaan tule. Liian kovavauhtisille ajureille vauhti kostonautuu usein jäniksen kiinniottoina ja muilla kohtuuttomina häiriöinä. Myös mäkisessä maastossa kovalla vauhdilla kulkeva väsyttää helposti itsensä. Lisäksi kovavauhtisilla koirilla ajot tahtovat jäädä lyhyiksi. Pentin mielestä koiran hyvällä haukulla pelastetaan paljon. Koepäivästä jää vaisu maku, jos koiralla on huono haukku, vaikka ajo sujuisikin loistavasti ja ajettavaa nähdään usein. Koiralla tulee olla myös luonne kohdillaan eikä kiinniotossa ilmene ongelmia. Koepäivän käsitirjoitusta ei ole ennalta kirjoitettu ja päivä voi tuoda mukanaan mitä vaan. Koiran tulee työskennellä koko koetteluaika sinnikkäästi. Pentin mielestä kaksipäiväiset kokeet palvelevat jalostusta nimenomaan metsästysinnon mittarina.

Läpinäkyvä ja rehellinen toiminta kantaa pitkälle

Tänä päivänä palkintotuomarin tehtävät ovat GPS-laitteen ansiosta helpottuneet. Tuomarin tehtävä ei ole enää niin fyysistä, kun ajoa voi kuunnella myös gepsistä. GPS-seurannan ansiosta myös koiran turvallisuus on parantunut. Uusia palkintotuomareita tarvitaan joukkoon mukaan koeväen ukkoutuessa. Pentti ohjaa mielellään uusia tulokkaita tuomaroinnin alkutaipaleella. Tärkeimpänä neuvona uusille tuomareille hän sanoo koiran seuraamisen. Ei istuta autossa tai nuotiolla GPS-laitetta tuijottaen tai seurata laitteesta muun kuin koeteltavan koiran tekemisiä. Koiran ohjaaja on maksanut osallistumismaksun koiransa arvostelusta ja ansaitsee koiralleen asiallisen arvostelun. Arvostelussa ei tule olla liian itsevarma. Suhtautuminen koeryhmän kesken tulee olla hyvää ja toisia kunnioittavaa. Koeteltavan koiran etua ajatellaan

päätöksien teossa ja päivän toiminnassa. 120 minuutin ajoerä karttuu monella eri tavalla eri koirien toimesta. Ristiriitojakin saattaa syntyä etenkin, jos koirassa ilmenee negatiivisia ominaisuuksia. Erimielisyydet selvitetään aina puhumalla ennen maastosta pois lähtöä. Rehellinen, avoin ja sääntöjä noudattava toiminta kantaa pitkälle eikä toiminnasta jää tuolloin kenellekään mitään hampaankoloon.

Sari Rönkä

LIISA MIETTINEN

Korona -ajan ketunajokoe

Iitin Erä järjesti koekauden kolmannet ketunajokokeet 13.2. Koronasta huolimatta. Iitin Erän metsästysmaja on erinomainen paikka järjestää pienimuotoiset kokeet, pienelle porukalle. Kokeiden puuhamiehenä on toiminut järjestävän seuran Esko Häyhänen, Esko toimi tällä kertaa ylituomarina, ylituomarin kuljettajana ja keittiöhenkilökuntana. Sihteerinä toimi Saku Jalonen, myös järjestävästä seurasta. Kokeeseen ilmoittautui viisi suomenajokoiraa. Kaikki viisi koemaastoa sijaitsivat puolen tunnin ajomatkan sisällä. Maastot olivat täynnä rusakon ja ketun jälkeä ja taisi siellä sorkan jälkiäkin näkyä. Napakka tuuli peltoaukealla sai kääntämän selän tuulelle, koiran työskentelyä seurattaessa pellon ylityksessä. Kettu käytti kovasti teitä ajon aikana ja meni itseään kantavan lumihangon päällä, kun taas koira, vauhdin kiihtyessä upposi ja matkan teko oli selvästikin hankalampaa kuin ketulla. Kaikilla koirilla oli päivän aikana ketusta ainakin hajuja, ja ykköstuloksen ajoivat Pahkavaaran Netta Kotkasta ja Eräsuvun Kyllikki Konnevedeltä.

1. Pahkavaaran Netta, om Lotta Lehti	92,14p
2. Eräsuvun Kyllikki, Antti ja Tanja Poikonen	82,75p
3. Voittaja Patrik, Marko Heinonen	48,25p
4. Leminveera, Ilkka ja Tarja Hätinen	41,25p
5. Eräsuvun Rokka, Risto Laari	28,00p

Iitin Erän maja tarjoaa hyvät puitteet kenneltäpähtymille.

Keittolounas lämmitti mukavasti ruokailijoita viileän päivän jälkeen.

Ajokoiraharrastusta suoraan huipulle

Olen Jaakko Ellalla, 45-vuotias viiden lapsen isä. Kasvatan suomenajokoiria Jänesruoskan kennelin nimellä. Tällä hetkellä omistan ajokoirat kva Patopojan Ella M-20, joka on kennelini kantanarttu sekä Jänesruoskan Pulla 24129/20.

Muutimme perheeni kanssa Oulusta Iihin, vanhalle sukutilalleni vuonna 2010. Olin siihen saakka harrastanut jänismetsästystä ainoastaan kavereiden ja sukulaisten koirien kanssa, mutta nyt elämä oli harrastukseni kannalta kunnossa,

joten oli aika laittaa oma ajuri. Aloin seurata ajokoiranpentu -ilmoituksia, ja vuonna 2012 löysin Tornion pentueen, josta kiinnostuin. Olin jo aikaisemmin seurannut Käskevä Kennelin koiria ja ne kiinnostivat minua. Nyt Reijo Hiekkasen Patopojan Kenneliin oli tulossa pentuja, joiden isä oli Käskevä Erkki. Soitin sinne ja kysyin pentua, mutta Reijo ilmoitti, että kaikki pennut ovat jo varattuja. Kun pentujen luovutusaika oli käsillä, jätti yksi varaaja pentunsa hakematta. Kasvattaja

soitti minulle kysyen, olisinko halukas ottamaan pentua peruuntuneiden kauppojen takia. Totta kai olin ja niin hain hylätyn pennun itselleni. Pentu sai nimekseen Ella.

Mestariainesta

Ella on varhaiskypsä koira, joka syttyi jo nuorena ajamaan. Koeura aloitettiin 2,5-vuotiaana ja ensimmäisenä koekautena meriittilistalle tuli jo AJOK-1 tulos. Käyttövalion arvon koira saavutti 4-vuotiaana. Koira on menestynyt kokeissa hyvin ajaen 37 startista 24 ykköstä. Karsintojen kautta Kilpapaikan se on lunastanut kahdesti. Vuonna 2019 Kilpa-debyytti toi neljännen sijan ja heti seuraavana vuonna Ella lunasti itselleen Mestari-20 loimen.

Kaiken takana vahva narttulinja

Jalostuksesta puhuttaessa olen sitä mieltä, että ajurilla pitää olla vahva narttulinja, sillä sieltähän periytyvyyttä tulee. Oli selvää, että Ellan isää Käskevä Erkkiä käytettiin ylipäätään jalostuksessa kohtalaisesti, koska se paukutti huikeita tuloksia kokeissa. Erkki itse on voimakkaasti sukusiitetty Mettäjuntin Piikaan, mutta Reijon nartun Patopojan Nastan kautta sukusiitosprosentit tipahtivat kohtuutasolle.

Itse olen linjasiitoksen kannalla, vaikka Ellan ensimmäinen pentue vuonna 2017 oli vierassiitos kva Manusta. Pentueeseen syntyi kuusi pentua, joista kaksi on ykkösen ajureita ja toiselta, Jänesruoskan Nojolta, puuttuu käyttövalion arvosta vain yksi ykköstulos. Toinen Ellan pentue vuodelta 2020 oli taas voimakas sukusiitos (14,3 prosenttia) Alapörkän Iskusta. Tuolloin ensimmäinen urosvalinta ei onnistunut astutuksessa, joten minulla meni hiukan paniikinappula päälle. Ja niin päädyin kakkosurokseen Alapörkän Iskuun. Pentueeseen syntyi viisi pentua, ja aika näyttää mitä tämä pentue tuo tullessaan. Vierassiitokseen en enää jatkossa palaa. Itselläni on nyt kaksi Ellan pentua kasvamassa jälkimmäisestä pentueesta, Jänesruoskan Pulla ja Jänesruoskan Pilli.

Pennut koeharrastajille

Pentuja myydessäni, myyn pennun aina mieluiten ajokokeita harrastavalle henkilölle ja toivoisin, että pentuja viedään eteenpäin, jotta saataisiin jalostustietoa. Itselleni olen jättänyt pentueesta sen,

joka on ensimmäisenä karannut tarhasta, naureskelee Jaakko, sillä se on pennuista rohkein, toinen pennuistani jäi myös rakenteen ja värien vuoksi.

Kaksi silmäparia näkee enemmän

Mielestäni meillä on hyvät ajokoesäännöt enkä näe niissä mitään muutettavaa. Jotkut ovat jo yhden tuomarin kannalla, mutta minä en. Nyt kun puhutaan kovasti jänishavainnoista niin kaksi tuomaria näkee ja toteaa niitä paremmin kuin yksi, ja ryhmä voi hajaantua enemmän metsään havaintoja tekemään eikä seisoskella vain tiellä.

Jossakin vedotaan tuomaripulaan, mutta meillä täällä Pohjois-Pohjanmaalla on ollut tarjontaa hyvin eikä kokeisiin lähtö ole tyssännyt tuomareiden puutteeseen. Meillä on nyt Iissä hyvä jäniskanta, joten rutontorjuntaa voi nyt loppukaudesta harrastaa hyvillä mielin.

Sanna Ilkonen

Viiden kaksoisvalion pentue

Tietävästi ainut suomenajokoirapentue, jossa on samassa pentueessa viisi kaksoisvaliota, on nyt nähnyt päivänvalon. Alapörkän ns. P-pentue on yhdistelmä, jossa emänä on C.I.B C.I.T C.I.B.T POHJ MVA FI KVA FI MVA SE MVA NO MVA Alapörkän Lady FIN29871/08C ja pentueen isänä C.I.B FI KVA FI MVA EE MVA LV MVA LVV-14 M-14 Mehtäpellon Heinäsato FIN52358/08A. 30.3.2015 syntyi 8 pentua, 4 urosta ja 4 narttua. Jari Fors näki ja tunsu heti, että nyt syntyi harvinaisen kaunis ja elinvoimainen pentue. Pentueen kaikilla koirilla on myös erinomaiset luonteet.

Yksi pentu miellytti Jaria erityisesti tasapainoisuudellaan, voimakkuudellaan ja kauneudellaan. Tuosta koirasta kasvoi ja kehittyi lähes kaiken näytelypuolella voittanut Alapörkän Pilvi, jonka omistaa Pekka Karjaluohto Yppäristä, aivan kasvattajan naapurista. Jarilla on Pilveen myös jalostusoikeus.

Pilven upeasta ulkomuodosta ja luonteesta kertovat seuraavat saavutukset: SAJ:n päänäyttelyn ROP, RYP ja näyttelyn kaunein vuonna 2017, Messukeskuksen Voittaja vuosina 2016 ja 2017, Maailman voittaja vuonna 2017 ja JMV 2016.

Pilvi syntyi ajamaan 6 kuukauden ikäisenä. Jo ensimmäisenä vuonna merkit olivat hyvät. Ajoitaitoa ja metsästysintoa tuntui olevan, ainoa heikkous tuossa vaiheessa oli liiallinen tiukkuus, joka on piinannut lähes koko pentuetta. Pilvi on ollut myös luontainen tieajuri, jota vielä edesauttaa se, että Pekka treenaa koiraansa lähes yksinomaan merenrantamaastoissa, joissa riittää vaikeusastetta. Pilvi saavutti käyttövalion arvoon oikeuttavat tulokset 5 koekäynnillä. Pilvellä on tähän mennessä teetetty yksi pentue, joista kahdella nartulla on SERTti näyttelystä ja yhdellä uroksella on yksi AJOK 1 ajettuna kokeissa.

Koirat vasemmalta, A-Parru, om. Heikki ja Henri Jokinen, Sastamala, A-Pontus, om. Aimo Keinänen, Tampere, A-Panu, om. Pertti Pudas, Kuivaniemi, A-Pilvi, om. Pekka Karjaluohto, Pyhäjoki, A-Pinsessa, om. Jussi Kaltiainen, Joensuu.

Alapörkän Pilvi.

Alapörkän Pinsessa.

Alapörkän Pontus.

Alapörkän Panu.

Alapörkän Pinsessa Jussi Kaltiainen Joensuusta pääsi valitsemaan koiransa ensimmäisenä. Hän kiintyi Pinsessaan heti ensi silmäyksellä. Pinsessa on tämän yhdistelmän herkkähaukkuisin, mutta kuitenkin täysin rehellinen sekä haulalla että ajolla. Pinsessa ajoi ensimmäisenä tästä pentueesta AKOK ykkösen alle kaksivuotiaana aivan normi kokeessa. Pinsessa on kookas 57 – 58cm korkea narttu, mutta rakenteeltaan ja mittasuhteiltaan erinomainen. Se saavutti FI KVA arvon 9:llä koekäynnillä. Tällä hetkellä Pinsessa asustaa kasvattajan luona ja on astutettu 12.2.2021 nuorella lupauksella Alapörkän Zimillä.

Alapörkän Pontuksen omistaa Aimo Keinänen Tampereelta. Pontus syntyi ajamaan noin 5 kuukauden ikäisenä ja ajoikin jo suhteellisen hyviä ajoja ensimmäisenä vuonna. Toisena syksynä ajoon tuli vauhtia hieman liikaa. Koska tiukkuus oli myös Pontuksen harmina, ajot olivat katkonaisia ja päätyivät herkästi teille ja muihin esteisiin. Jäniksiä Pontus saa aina silloin tällöin kiinni, ja sehän ei ole tämän homman tarkoitus. Fors antaa omistajalle täydet pisteet, sillä Aimolla ei missään vaiheessa usko horjunut Pontuksen kykyihin.

Pontus on käynyt näyttelyissä myös ulkomailla hyvällä menestyksellä saavuttaen C.I.B arvon sekä SERTit myös Ruotsista ja Norjasta. Kokeissa Pontus on käynyt ahkerasti, kaikkiaan 24 kertaa, joista AJOK 1 on tullut 6 kertaa. Kaksoisvalion arvon Pontus saavutti tämän pentueen ensimmäisenä. Pontuksella tullaan varmasti kilpailemaan myös tulevana syksynä. Pontuksella on käynyt vierailulla yksi narttu ja pennut ovat vielä nuoria.

Alapörkän Panun omistaja Pertti Pudas valtuutti kasvattajan valitsemaan hänelle pennun, eikä käynyt sitä edes katsomassa ennen kuin tuli hakemaan pentua. Jari muistaa hyvin Pertin sanat, kun hän soitti ja varasi pennun: ”Valitse sinä minulle pentu ja riittää, kunhan siitä tulee kaksoisvalio.” Tyytyväinen on Pertti ollut valintaan. Panu on käynyt näyttelyissä 9 kertaa ja saanut joka kerta SA:n, 3 kertaa VARA-SERTtin, 3 kertaa SERTtin, 3 kertaa ROPin ja kerran CACIBin.

Kokeissa Panu on käynyt 6 kertaa, joista tuloksena 5 kertaa AJOK 1 ja yksi luopuminen (syy: tutka lakkasi toimimasta). Panu on saanut astua yhden nartun ja pentueesta tuli kauniita ja ajavia koiria, joista yksi uros Syysaamun Raiku on Pertillä itsellään. Raiku sai kolmella näyttelykäynnillä 3 SERTtiä.

Viimeisenä, mutta ei vähäisimpänä kaksoisvalion arvon saavutti **Alapörkän Parru**, omistajat Heikki ja Henri Jokinen, Häijää. Tästä tiukahkos-
ta pentueesta, kaikista tiukin on ollut Parru. Muut osa-alueet Parrulla ovatkin sitten priimaa. Parrulla on aivan huippu luonne, se kotiutuu mihin vaan, ei kitise eikä valita ja on kaikkien kaveri. Parrulla on erittäin kestävä rakenne ja sammumaton metsästysinto. Kuluneena syksynä Parrun kestävyttä oikein tarkoituksella testattiin. Koira oli Puolangalla joulukuun alussa 4 päivän ”turneella” ja lunta oli jo tuolloin 30-40cm. Parru laskettiin joka päivä ensimmäisenä metsään ja illalla viimeisenä pimeässä otettiin kiinni eikä kertaakaan Parru tullut anelemaan kotiinlähtöä. Parru saavutti käyttövalion arvon viidellä koekäynnillä.

Parru on myös vasta menettänyt poikuutensa, joten perästä kuuluu.

Pentueen kolmea muuta koiraa ei ole käytetty kokeissa varmaankin siitä syystä, että ne eivät ole ajaneet tarpeeksi hyvin omistajien mielestä. Huhuja on kuitenkin kuulunut, että ainakin yksi näistä kolmesta on ruvennut ajelemaan siihen malliin, että

Alapörkän Parru.

voi vielä kokeisiin lähteä. Näyttelyissä nämä kolme koiraa ovat kaikki käyneet ja saaneet sieltä vähintään ERIn. Voi siis sanoa, että ulkomuoto on tässä pentueessa lähes täydellinen.

Lopuksi Jari Fors haluaa muistella kokeneen kasvattajan Hallakorven kennelin isännän Arvo Kumpumäen sanoja, kun tämä kävi katsomassa 6 viikon ikäistä pentuetta. ”Jos nämä koirat alkavat ajamaan, niin tähän pentueeseen tulee vähintään 5-6 kaksoisvaliokoiraa.”

JUNNUKETJU

Sinä nuori alle 20-vuotias, tule mukaan iloiseen ajokoiraharrastukseen. Kasvattajilta on mahdollisuus saada metsästyskaveri junnuketjun kautta. Laita vapaamuotoinen hakemus alla olevaan sähköpostiin. Junnuketjuun pennun lahjoittava kasvattaja valitsee hakemuksista yhden onnellisen nuoren ja tukee häntä koiran elämän ajan. Junnuketjuun kuuluu kaikki SAJ:n rodut.

Kasvattajat !!

Junnuketjuun voi lahjoittaa pennun ja nuorisotoimikunta auttaa etsimään nuoren harrastajan pennulle. Ilmoittaudu mikäli suunnittelet pentuetta tai jo syntynyt pentue.

SAJ:n nuorisotoimikunta
eveliinajaako@hotmail.com

Nuorisotoimikunnan keväinen kuvakilpailu!

Osallistumisohjeet:

-Jaa Instagramiin keväinen kuva tai kuva menneeltä jahtikaudelta

-Seuraa tiliä @sajnuoret instagramissa

-Täggää kuvaan #sajnuoret #sajkevätkilpailu

#suomenajokoirajärjestö

-Palkintoina nuorisotoimikunnan tuotteita!

-HUOM! Kilpailu suunnattu alle 20-vuotiaille

-Kilpailu päättyy 30.4.2021

KUVAKILPAILU

Pitkän käyttöiän kaksoiskäyttövalio

FI KVA & FI KVA-KEAJ AFTHSBAN MUN SYLI-VAUVA saavutti kaksoiskäyttövalion, jänis ja kettu, arvon seniori-ikäisenä 11,5-vuotiaana vuoden 2020 marraskuussa arvokisaputkensa koetteluissaan, joissa koira selvitti tiensä aina Kettukilpaan saakka si-joittuen yhteistuloksissa hienosti neljänneksi. Jänis-käyttövalion (KVA) arvo tuli vuotta aiemmin. Koi-ran, kotiolioissa Sylvi, omistaa Hannu Kinnarinen Oulaisista ja kasvattaja on Eeva Viitaniemi.

Sylvin vaikea kennelnimi koostuu kaikista kasvat-tajan eri roduista mitä hänellä on. Sylvi tuli minulle kuusivuotiaana, kun juuri ajatuskauden kynnyksel-lä oma viisivuotias ajuri kuoli imusolmukehyypään. En viitsinyt pentua siihen hätään alkaa laittaa vaan aloin etsimään valmista koiraa, Hannu kertoo. Olin aikaisemmin käynyt Eevan tykönä kylässä Martti Mannersuon kanssa. Soitin hänelle ja kerroin, että nyt tarvitsen valmiin ajokoiran. Kasvattaja kertoi, että yksi saattaisi tulla myyntiin. Koiralla on vahva luonne ja se oli alkanut dominoimaan koirataloa, eikä päästänyt muita koiria sinne.

Sylvi tuli minulle elokuussa 2015. Koira vaikutti lupaavalta, joten otin jo heti syksyllä ensimmäisen ajakoestartin, jossa se ajoi ykkösen. Sylvi voitti alue-

karsinnat, mutta piirinmestaruudesta emme eteen-päin päässeet. Kaiken kaikkiaan Sylvi on startannut 21 jänispuolen- ja 8 kettupuolen koetta. Sutta ja ilvestä se on myös ajanut. Into ja ajotaito on pysy-nyt kiitettävänä koko ajan eikä koira ole sairastellut mitään. Lonkat (A/A) ja kyynärät (0/0) on kuvattu koiran ollessa 2-vuotias. Sylvin rakenne on nartuksi vahva ja ronski. Metsää koira on saanut välillä jopa liikaakin. Jälkeenpäin olen harmitellut, että näin pit-kän käyttöiän omaavaa tervettä koiraa ei tullut peni-koitettua, mutta se olisi pitänyt tehdä heti 2015.

Plottinajokoira, plott hound, plotti

Alkuperämaa USA

FCI:N LUOKITUS: Ei FCI-rotu

SKL: ryhmä 6 Ajavat ja jäljestävät koirat

Plottinajokoiran historia alkaa 1750-luvulta. Tuol-loin Johannes Plott muutti Saksasta Pohjois-Ame-rikkaan tuoden mukanaan hannoverinvihikoiran tyyppisiä koiria. Aluksi näillä metsästettiin Pohjois-Carolinan Creat Smoky-vuoristossa kaikenlaista riistaa. Ne olivat etenkin karhunmetsästyksessä taitavia.

1920-luvulla rodun geenipohjaa haluttiin laajen-taa risteyttämällä sitä toisella paikallisella rodulla. Tuloksena oli rohkea, tarkkakuonoinen suurpeto-koira, joka pyrkii pysäyttämään ajamansa elukan. Kotimaassaan rotua käytetään pesukarhun ja mus-takarhun lisäksi villisialle.

Ensimmäiset Plottinajokoirat tulivat Suomeen vuonna 2007 Amerikasta ja Ruotsista. Tällä het-kellä plotteja on rekisteröity Suomen Kennelliiton rekisteriin 546 koiraa.

Suomessa rotua käytetään pääasiassa suurpeto-pyyntiin; karhu, ilves, ahma, susi ja villisika. Myös pienpetopyynnissä käytetään plotteja; kettu, supi, mäyrä ja pienemmätkin esim. näätä kiinnostavat. Rodunjalostuksessa pyritään jatkamaan hyviä kar-hulle pelaavia sekä muita suurpetolinjoja ennen kaikkea.

YLEISVAIKUTELMA: Metsästyskoira, plottinajo-koira on älykäs, tarkkaavainen ja itsevarma. Virkeä, kestävä, ketterä ja metsästäessään erittäin kiihkeä. Voimakas ja lihaksikas, silti sulavalinjainen. Koiras-sa yhdistyvät rohkeus ja toiminnallisuus. Luusto on yleisvahva. Koira on voimakas, mutta kuitenkin no-pea ja ketterä.

MITTASUhteet: Rakenne ja korkeus ovat keske-nään tasapainossa

ULKONÄKÖ: Paino (metsästyskunnossa) uros 23-27kg, narttu 18-25kg

SÄKÄKORKEUS: Uros 51-63,5cm, narttu 51-58 cm

VÄRITYS: brindle, brindle mustalla satulalla, mus-tabrindle-merkein ja musta sallitaan, musta pienin valkoisin merkein, myös harvinaisenpi riistanväri sallitaan.

KARVAPEITE: Sileä, hienolaatuinen, kiiltävä, kui-tenkin riittävän tiheä suojaamaan tuulelta ja vedeltä. Joillakin yksilöillä on kaksinkertainen karvapeite. Karvanlaatu parempi kuin suomenajokoiralla. Plotti viihtyy talvellakin hyvin ulkotarhassa, missä läm-pöeristetty on koppi/lämmityslaite käytössä kovilla pakkasilla.

KORVAT: Keskipitkät, pehmeän tuntuiset, melko leveät ja isot, kohtuullisen ylös kiinnittyneet.

SILMÄT: Ruskeat tai pähkinänruskeat

HAMPAAT: Leikkaava purenta

KÄYTTÄYTYMINEN JA LUONNE: Kotiolioissa erittäin ihmisystävällinen ja lapsirakas. Miellyttä-mishaluinen, uskollinen, älykäs ja tarkkaavainen. Tulee toimeen toisten koirien kanssa, joskin ruo-kailu ja oma kuppi on ”pyhä” asia, silloin syödään yksin. Luonne yleensä tasainen ja rauhallinen, mut-ta voi vaihdella eri linjoissa. Metsällä ollessa luonne

välinpitämätön ja ystävällinen toisia koiria kohtaan. Voivat työskennellä sovussa yhdessä vieraittenkin koirien kanssa. Koska plotteja on käytetty aikojen alussa myös lauma-ajureina, ne soveltuvat isompaankin koiralaumaan. Erittäin harvoin löytyy vihasia yksilöitä. Koira keskittyy omaan työhönsä metsällä ja on kiihkeä, rohkea ja peloton metsästäjä. KOULUTETTAVUUS: Normaali, ei vaikeaa, (joskin kovapäisiä joitakin yksilöitä löytyy). Metsää paljon ja tilanteita, mutta nuorelle koiralle sopivassa määrin. Halutun riistan jäljen liinaaminen on hyvää harjoitusta ja se, että koira oppii merkkamaan jäljen jollain tapaa käytöksellään esim. karhun jäljellä ollessa.

Opi lukemaan koiraasi ja sen käyttäytymistä eri tilanteissa. Huomaat, milloin se on henkisesti valmis. Aluksi nuori koira voidaan laittaa kylmille jäljille, jossa karhu on jo kaukana jäljistä. Tällöin on turvallisempaa, ettei pentu törmää eläimeen. Suurpedon kohtaamisessa saattaa tulla takapakkia kehitykselle. Myöhemmin nuoren koiran voi laskea ensimmäisiä kertoja tuoreille jäljille vanhemman toimivan koiran kanssa, jolloin taustatukea saatavilla. Suurpedon yöjäljelle tulee laittaa ainoastaan kokenut koira, joka on pimeässä tottunut työskentelemään.

Plotti ei ole sorkkavapaa syntyessään, mutta on koulutettavissa sorkalta pois! Jos lasket vapaalle

hauke koiran, jota ei ole koulutettu sorkkavapaaksi, luultavasti ajossa on hirvi, peura tai poro. Tämän takia varsinkin poronhoitoalueella suurpetoja metsästäessä on koulutettu, tottelevainen ja käskystä pois metsästä saatavissa oleva Plotti omistajansa ylpeyden aihe!

TAIPUMUKSIA: Ajava koira, jolla on komea ja kuuluvaa ääni. Eroja on eri yksilöissä, milloin antaa ääntä, onko tiukka vai löysä. Toiset herättelevät jäljen löytäessä silloin tällöin ulahtelemalla ja toiset aloittavat haukkumisen heti kuumalla jäljellä ollessaan tai vasta lähellä/näkö elukalla. Plotti pysäyttää riistan ja haukkuu seisonthaukkua.

Plotit ovat usein kovia uimaan, joten vesiesteet eivät ole esteenä pedon perässä mentäessä. Pentuikäinen veteen totuttaminen ja uittaminen on eduksi. Myös autossa matkustamista on hyvä harjoitella pennusta alkaen. Useimmiten se sujuu luonnostaan ja tyytyväinen tuhuina kuuluu takapoksista. Jotkut huutavat autossa, mutta sekin on pois opetettavissa. On äänekkäitä kavereita ja hiljaisia autossa, niin kuin metsässäkin. Jokainen on oma persoona. Taipumuksia on monenlaisia, sellaisiakin, mihin tuskin tarvitsee opettaa. Plotti on myös mainio sisäkoira. Nukkuu soffalla tai isännän kainalossa enemmän kuin mielellään!

Sallassa kaato syksyllä 2020 ploteille Piparemyrens Joker ja Clyde. Uroskarhu 80 kg.

JUULIA KINNUNEN

Vaikeuksien kautta voittoon karhujahdissa 2017

Syksy alkoi saapua ja näin myös karhujahdi lähestyä, kun Petri ja Miki lähtivät kahden plottinajo-koiran Pompan ja Lätin kanssa suuntaamaan 17. elokuuta kohti Nurmesta, tarkemmin Kuohattia. Parina päivänä ennen jahdin alkua miehet tutustuivat metsästysmaastoihin sekä etsivät karhun jälkiä ja jätöksiä, joita runsaasti löytyikin.

Ensimmäinen jahtipäivä 20. elokuuta aloitettiin aikaisin aamuyöllä liinaamalla ja ajelemalla metsäteitä. Kuumia jälkiä ei kuitenkaan vielä aamuyön tunteina eikä vielä päivälläkään löytynyt, joten metsästäjät siirtyivät takaisin metsästysmajalle. Illalla metsästyksenjohtaja sai soiton kyläläiseltä, joka oli nähnyt karhun ylittävän Kuohatin run-

kotien. Petri lähti suorintatietä liinaamaan kohtaa mistä karhu oli tien ylittänyt. Kiire oli tällöin kova ja miehet asettuivatkin nopeasti omille passipaikoilleen. Ensin jäljille päästettiin Pompa ja se löysi karhun heti. Sen jälkeen Lätti päästettiin myös irti.

Ajo lähti etenemään kohti Kuohatin runkotietä. Mikille oli kerrottu karhun kulkupaikan sijaitsevan runkotiellä olevan mäen kohdalla, joten hän lähti etenemään kohti mäkeä. Kun karhu oli ylittämässä tietä noin 50 metrin päässä, avautui Mikille ensimmäinen ampumamahdollisuus. Ampumisen jälkeen hän juoksi ampumapaikalle luultuaan, että karhu oli kaatunut ojaan, koska koirat jäivät ojan varteen. Hetken päästä koirien ajo jatkui ja Petri nousi Mikin kyytiin sanoja säästelemättä. Hetken tuumaamisen jälkeen jahtia oli jatkettava. Seuraava ampumamahdollisuus avautuikin pian toiselle metsästäjälle, mutta karhua ei pystytty tällöin ampumaan, koska koirat olivat karhun molemmin puolin. Kolmaskaan ampumatilanne ei tuottanut tulosta, koska karhu kulki auton ja ampujan välillä. Ajo alkoi siirtyä naapuriseuran puolelle ja näin myös ajateltiin, että jahti kuihtuu kokoon.

TUULA KILPIVAARA

Kurtinvaaran outo kulkija

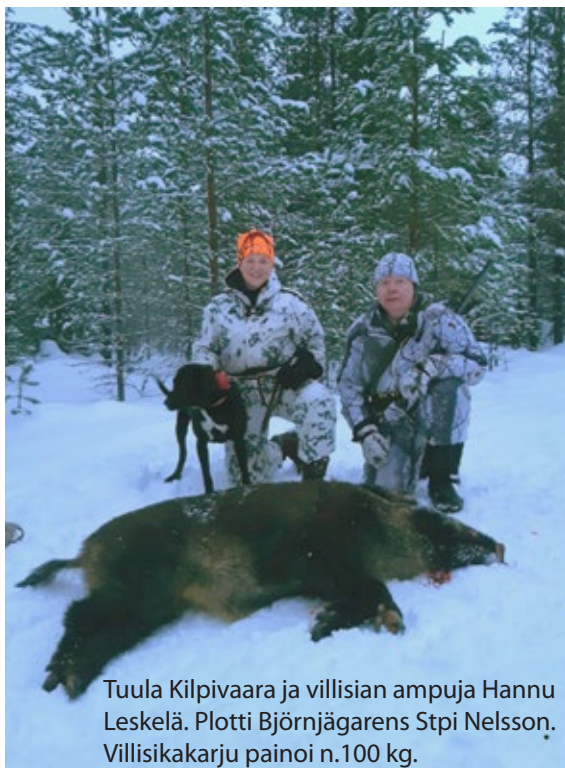
Oli syksy 2019 hirvenmehtuun aikaa. Outo tapaus sattui Kurtinvaarassa, Käylän alueella, sukulaispojan Jämptille. Koira oli normaalilla hakulenkillä, omistajasta reilun kilometrin päässä. Tutkasta näkyi nopea eteneminen. Mentiin lujaa muuan sata metriä oudon elukan kanssa. Metsässä tapahtui jotain! Koira hakeutui itse jonkin ajan kuluttua tielle, verivana kyljestä valuen. Tuli kiire viedä revitty koira paikattavaksi Posiolle eläinlääkäriin. Vammat näyttivät vaaralliselle; kyljessä oli rintaonteloon asti ulottuva n.20cm pitkä viiltohaava kylkiluiden välissä. Tikkejä ommeltiin haavaan n.30. Eläinlääkäri ei oikein osannut sanoa

Petri ja Miki lähtivät ajamaan kohti Kuhmontielä, josta ottaisivat koirat kiinni. Pian parivaljakko saa puhelun metsästyksenjohtajalta, joka kertoi, että heille on myönnetty lupa jatkaa jahtia naapuriseuran Ronkelin metsästysseuran puolella ja sieltä liittyisi metsästäjiä heidän avukseen. Koirat eivät tulleetkaan Kuhmontielle, vaan jäivät Mustilaisvaaraan seisontahaukkuun, jonne Petri ja Miki lähtivät suuntaamaan. Matkaa oli noin. 1,3 kilometriä. Miehet pysähtyivät kahdensadan metrin päähän haukusta, koska ajo alkoi siirtyä heitä päin. Jälleen Mikille koitti mahdollisuus ampua karhu ja tällä kertaa ampuminen onnistui. Karhu kaatui sille paikalle. Miki ja Petri ilmoittivat metsästyksenjohtajalle karhun kaatuneen ja metsästysporukka alkoi kerääntyä paikalle. Jahtipäivä sai vihdoinkin toivotun lopun. Kaatunut naaraskarhu painoi 143 kg.

Tämän jahtireissun jälkeen koirillemme on saatu monia hyviä tilanteita ja kaatoja.

Kennel Bear Patrol toivoo hyvää ja antoisaa jahtikautta 2021!

Gemlinge Mossens Batman ja Muska.

Tuula Kilpivaara ja villisian ampuja Hannu Leskelä. Plotti Björnjägarens Stpi Nelsson. Villisikakarju painoi n.100 kg.

varmasti, mikä elukka oli vammat aiheuttanut. Koira toipui kuitenkin yllättävän hyvin koettelemuksesta. Koira toimii metsällä entiseen malliin ja hirviäkin on sille kaadettu. Myöhemmin jäljistä selvisi, että kyseessä oli Villisika!

Alkoi kuulumaan huhuja, että possu olisi jo aiemmin kuleksinut myös Jyrävän seuduilla. Myös Virranniemeltä oli havainto. Jälkiä alkoi näkymään, kun luntakin oli jo maassa. Joku saattoi viedä evästä kulkureitille siinä toivossa, että possu nähtäisiin. Sallantiellä autoilija näki mystisen vaeltajan kaukaa. ”Oli kuin iso musta soffa olisi tielle tippunut”, hän kertoi. Silloin varmistui, että se on possu, eikä ihan pienikään.

Näillä leveysasteilla ja Kuusamon korkeudella on erittäin harvinaista tavata villisikaa. Liekkö Venäjältä tänne tullut.

Aika kului ja kuinka ollakaan possu ilmestyi majailemaan Kurtinvaaraan aivan meidän kotikonnuille. Ensimmäinen kaivanto löytyi vaarasta, eikä kovinkaan kaukana tiestä. Vanhoja haudattuja kalanperkuu/kalan jätteitä oli möyrinyt ilmeisesti nälissään. Laitoimme lisää evästä ja kameran. Yhden ainoan kerran possu kuvautti itsensä, eikä sen jälkeen paikalle tullut. Kaivantoja alkoi ilmestymään useampia rannan puolelle metsikköön.

Metsämiehillä kyti ajatus, josko saisimme jahdin toteutettua lähiaikoina. Possu liikkui öisin pimeällä ja se kulki Kurtinvaarasta Sallan tien yli sahantielle ja kaivosalueen maastossa. Kulkureitti oli aika lailla säännöllinen poikkeillen maatilojen takasia tonkimassa. Elettiin joulukuun 11. päivää. Naapurin mieheltä tuli tieto, että possu olisi nyt vaarassa ns. ajetun kelkkarinkulan sisässä. Pienellä porukalla koirien kanssa etsimme elukkaa, mutta se oli päässyt livahtamaan ringistä. Jäljet sotkeutuivat ja se päivä oli hut. Uudeksi jahtipäivä sovittiin lauantai 14.12.

Kiinnostus villisikajahtiin heräsi yhdellä suntoisella ukolla. Olihan kyseessä outo ja vaarallinenkin elukka. Poishan se oli saatava. Tulijoita jahtiin olisi ollut tulossa kauempaakin koirineen, mutta Käylän metsästysseura rajasi osallistujat. Vain oman seuran miehet ja naiset sekä oman seuran koirat. Pienellä porukalla järj. estetään jahti.

Aamulla Korhosen Juha soitti minulle: ”Oletko valmiina, plotit pääsee töihin?”. Lähdimme ajamaan kohti kaivostietä, missä oli viimeisin

havainto possusta lähimaastossa. Miehet olivat hiihtäen paikan varmistaneet missä possu oli makuulla. Ei lähtenyt liikenteeseen, vaikka useamman kerran jo hiihtomiehet yrittäneet sitä aiemmin samalla viikolla. Passimiehet olivat jo paikoillaan, kun hiihtomies lähti viemään hihnalla yhtä plottia jäljelle. Päätimme laittaa Nelson ensin ja Martha jäi autoon. Tieto oli, että possu lerautui paikallaan pusikossa jonkun matkan päässä. Siitä koira lähti jälkeä etenemään herätellen ja harvaksen haukkuen. 800 m:n päästä löytyi possu. Sitteen alkoi komea, uliseva kuuluva haukku ja possu lähti liikkeelle! Koira ajoi possua kiihkeästi ääntä antaen jonkin matkaa ja pysäytti possun seisontahaukkuun. Koira kiersi rinkkiä elukan ympärillä ja huuto oli kovaa. Possu koiran ahdistamana päätti ottaa spurtit ja suuntasi hurjaa vauhtia kohti sahantietä kääntyen tutulle reitilleen kelkkauralle. Koira ajoi sopivan matkan päästä koko ajan ääntä kuuluvasti antaen. Näin passimiehetkin tiesivät tilanteen, kuinka lähellä kaksikko oli. Passimiehistä Leskelän Hannu oli oikealla paikalla oikeaan aikaan valmiina. Sika tuli kovaa vauhtia kelkkareittiä suoraan kohti! Hannu laski metrejä, kuinka lähelle uskaltaisi päästää elukan. 20 m:stä hyvä osuma haulikolla. Possu putosi polvilleen ja kintturoi hetken paikoillaan. Varmistus laukaus vielä ja kuollut oli! Vaaratilanteita ei onneksi tullut ja koirakin tuli kaadolle pian ampumisen jälkeen iloisena ja tohkeissaan. Jahti meni hienosti ja nopeasti näin ensikertalaisille villisian pyytäjille. Hyvä kun itse kerkesin passipaikalleni asettumaan, kun tuli soitto Juhalta...possu nurin! Plotti Nelsson sai kehuja hyvästä työstä, ja ampuja sekä seuran miehet yhteistuumiin. Lupasivat taljan koiralle! Se on nyt olohuoneen seinällä muokattuna, ja komea on!

Villisikakarju painoin n. 100 kg. Lihat jaettiin trikiinitestauksen jälkeen jahdissa mukana olleiden kesken. Päivä oli mieleenpainuva, ja hieman jännittäväkin. Kiitos Käylän metsästysseuran miehille, etenkin Juhalle, kun pääsin jahtiin mukaan koirani kanssa! Possuja saa tulla lisää, me olemme valmiita!

Tuula ja Nelson

Kesäkausi kuluu leväten ja treenaten Syksyksi kuntoon

Lepokaudella koiran elimistö palautuu metsästyskauden rasituksesta ja fyysisen levon lisäksi koiran tulee levätä psyykkisesti. Kuva Tiina Loimupalo.

Alkuperäinen julkaisu: Pystykorva 3/2020. Samat treenauksen ja koiran hyvinvoinnin lainalaisuudet koskevat myös ajokoiria.

Pystykorvien metsästyskausi saattaa parhaimmillaan kestää elokuusta maaliskuun loppuun ja jatkua haitallisten vieraslajien pyynnissä vielä pitkälle kevääseen ja kesään. Koira ei voi olla huippukunnossa koko kautta, mutta oikealla treenaamisella ja peruskunnon luomisella se jaksaa aktiivista käyttöä pitkän kauden ajan.

Metsästyskoiran vuoteen tulisi jaksottua aktiivikauden lisäksi lepokausi sekä treenikausi, jolloin luodaan ensin peruskuntaa ja sitten kestävyttä.

- Lepokaudella koiran elimistö palautuu metsästyskauden rasituksesta ja fyysisen levon lisäksi koiran tulee levätä psyykkisesti. Hyvä mitta lepokaudelle olisi noin pari kuukautta. Koiran ei pitäisi kuitenkaan jäädä sohvalle makaamaan, vaan sen kanssa olisi hyvä liikkua monipuolisesti, mutta kevyesti, kertoo kotieläintieteilijä Sanna Kumpulainen, joka on opiskellut Helsingin Yliopistossa kotieläintieteitä (MMM, jalostusagronomi) ja on opinnoissaan perehtynyt myös koiran fysiologiaan, treenaamiseen ja ruokintaan.

Alkuun peruskuntaa

Seuraavaan jahtikauteen valmistautuminen alkaa peruskunnon luomisella. Koiran treenaamisella on hyvät vaikutukset myös omistajan kunnon kehitykseen. Samalla kun koiran hengitystehoa parannetaan, saattaa isännänkin puuscutus tasaantua syksyyn mennessä. Harjoitukset ovat alkuun matalatehoisia ja pitkäkestoisia, jolloin tähdätään kunnon kohoamiseen ja lihasmassan kasvuun.

- Tavoitteena on vahvistaa koiran hengitys- ja verenkiertoelimistön kuntoa ja lisätä hiussuoniverkostoa. Näin parannetaan koiran kykyä vastata lisääntyneeseen rasitukseen sydämen pumppaus- tehoa ja syketaajuutta nostamalla ja myös hapenotto- kyky paranee. Samalla koiran tukikudokset vahvistuvat, sillä peruskuntokauden treeni antaa sopivasti ärsykeitä. Treenaaminen on rasittavuudeltaan kevyttä eli harjoittelun tulisi tapahtua aerobisella sykealueella. Tällöin lihaksiin ei muodostu maitohappoa, Kumpulainen neuvoo.

Hyviä liikuntamuotoja peruskuntokaudelle ovat ravilenkit pyörän kanssa ja uiminen. Juoksua harastava omistaja pystyy lenkillä rasittamaan metsästyskoiraa sopivassa määrin. Kumpulainen neuvoo, että peruskuntokaudella tulisi treenata usein, mutta ei vielä täydellä teholla. Koiran elimistö tot-

tuu harjoitteluun 4–8 viikossa. Mentaalissa syksy kohti, siirrytään vauhti- eli kestävyys- harjoitteluun ja treenin rasittavuus nousee. Mikäli harjoitteluvastetta ei nosteta, kunnon kehitys loppuu.

- Treenin edetessä siirrytään aerobiselle alueelle. Lenkit pitenevät ja vauhdit kasvavat. Harjoittelu on rasittavampaa ja kovatehoisempaa, kuin peruskuntokaudella ja lihaksiin muodostuu maitohappoa. Jos tavoitteena on esimerkiksi lokakuussa alkava hirvi- jahti, on alkusyksyllä vielä aikaa luoda kestävyyskuntaa. Mikäli aloittaa karhujahdilla 20. elokuuta, on kestävyyskunta luotava jo tätä ennen, Kumpulainen muistuttaa.

Treeniä myös jahtikaudella

Kun odotettu jahtikausi alkaa, ei treenaamista sovi unohtaa täysin, vaan se sovitetaan yhteen metsässä kulutetun ajan kanssa. Riippuu jahdissa käyntien määrästä ja reissujen rasittavuudesta, kuinka paljon koira tarvitsee muuta liikuntaa.

- Metsästäjien ja heidän koiriensa jahtifrekvenssi ja jahdin rasittavuus vaihtelevat hyvin paljon. Myös samalla koiralla samalla kaudella. Toiset jahtaavat vain viikonloppuisin 1-2 päivää, toiset useammin. Välillä voidaan lähteä metsästyksreissuun, jossa olla useampia päiviä peräkkäin metsällä. Fyysisessä rasittavuudessa on isoja eroja, jos esimerkiksi verrataan koiraa, joka haukkuu seisovaa tai rauhallisesti liikkuvaa hirveä 6 tuntia koiraan, joka juoksee karkkohirvien perässä 6 tuntia.

Kumpulaisen mukaan metsästyspäivä kerran viikossa ei riitä ylläpitämään koiran kuntoa, vaan

hän suosittelee kahta fyysisesti riittävän rankkaa suoritusta viikossa ja muina päivinä lepo sekä palauttavaa kevyttä lenkkiä.

Ylikunto uhkana

Koiran treenaamisessa pitää muistaa, että maltti on valttia ja koira, kuten ihminenkin, voi mennä ylikuntoon liiallisella jumppaamisella. Koira ei välttämättä ilmaise, vaikka sitä ei huvittaisi enää lähteä isännän matkassa hölkkäämään. Kiputilat sen kroppassa voivat näkyä vasta sitten, kun ongelma on jo pitkällä. Treenaamisen kanssa käsikädessä kulkevat lepo ja ruokinta.

- On hyvä muistaa kolme tärkeää osa- aluetta: riittävä treeni, jossa syntyy harjoitusvastetta, riittävä lepo eli palautuminen ja oikea ravitsemus. Levon aikana treenin aiheuttamat kudosten mikroauriot paranevat. Samalla tapahtuu harjoitusvastuksen aiheuttama lihaskudosten muutosprosessi eli kansankielellä koira kasvattaa lihasta. Hyvä nyrkki- sääntö on, että yhtä fyysisesti suorituskyvyn ääri- rajoilla menevää rankkaa metsästyspäivää seuraa kaksi lepopäivää, jolloin tehdään vain palauttavaa kävely- ja hölkkälenkkiä sekä lihashuoltoa. Ja kahta vastaavaa metsäpäivää seuraa neljä palautuspäivää, opastaa Kumpulainen.

Vertailtaessa eri liikuntamuotoja, kertoo Kumpulainen uinnin olevan erinomainen vaihtoehto. Se on rasittavuudeltaan ylivoimainen, mutta myös viilentää kuumalla.

- Ravilenkit pyörän kanssa ovat hyviä ja useim- mille mahdollinen treenausmuoto kauden ulko-

Ravilenkit pyörän kanssa ovat hyviä ja useimmille mahdollinen treenausmuoto kauden ulkopuolella. Kuva Markku Sippari.

Parasta olisi, jos koira voisi säännöllisesti juosta vapaana luonnollisella alustalla. Kuva Tiina Loimupallo.

puolella. Parasta olisi, jos koira voisi säännöllisesti juosta vapaana luonnollisella alustalla. Joillakin on isoja koira-aitauksia tai aidattuja pihapiirejä, mutta esimerkiksi koirapuistoja kannattaa hyödyntää. Uinti on erinomainen liikuntamuoto. Koiraa voidaan uittaa helteelläkin veden viilentävän vaikutuksen vuoksi. Uiminen on tehokasta ja työlukuna voidaankin pitää, että uimisen rasittavuus on noin kolminkertainen ravivauhtiin nähden. Eli 20 minuutin uiminen vastaa 60 minuutin hyvätempoista ravilenkkiä. Uiminen parantaa erityisesti hapenottookykyä.

Useimmiten koiraa lenkitetään pyörän vierellä hiekkateillä tai pientareella. Etenkin peruskuntokaudella koiran tulisi ravata, mutta spurtteja voi lisätä vauhtiharjoitteluun, kunhan pyöräilijä pysyy vauhdissa turvallisesti mukana. Pyöräilykypärää ei sovi päästänsä unohtaa.

- Ravissa liikkeen tulisi olla symmetristä. Hyvinvoiva koira, jota ei ”kinnaa” mistään, ravaa suorassa ja suoraan. Mikäli koira juoksee naru löysällä vinosti kylkimyrryä tai peitsaa, kannattaa harkita lihahuoltoa tai muuta kehonhuoltoa ja ottaa tarvittaessa yhteyttä eläinlääkäriin. Olisi myös hyvä, että koira ravaa naru löysällä. Jos se jatkuvasti vetää sivuun, liikemekanikka ei ole enää symmetristä ja koira saattaa kipeytyä, Kumpulainen summaa.

Energiavarastot kuntoon

Metsästyskoiran kohdalla ei voi liikaa korostaa ravitsemuksen tärkeyttä. Ravinnon sulavuus, ruokinnan ajoitus ja riittävä nesteytys ovat keskeisessä asemassa, jotta koira pysyy hyvässä kunnossa ra-

Uiminen on tehokasta ja työlukuna voidaankin pitää, että uimisen rasittavuus on noin kolminkertainen ravivauhtiin nähden. Kuva Anne Vornanen.

sittavankin jahtikauden ajan. Treeniin tai metsälle lähdetään tyhjällä vatsalla niin, että edellisestä ruokinnasta on kulunut 12 tuntia. Kumpulainen opastaa juottamaan koira heti treenin jälkeen ja ruoka tarjotaan 1-2 tunnin kuluttua, jotta koira pääsee taas täyttämään elimistönsä energia- ja ravintoainevarastoja. Kuiva ja laiha koira, jolla selkänikamat ovat esillä, ei ole huippukunnossa, vaan aliravittu.

Kumpulainen on työskennellyt pitkään koirien ravitsemuksen alueella ja hän kertookin, että korkealuokkainen ravinto, josta koira saa riittävästi energiaa, on koiran kunnan luomisessa ja palautumisessa erittäin tärkeä. Ruoan tulee sisältää laadukasta sulavaa proteiinia, jota koira tarvitsee muun muassa lihasten rakennusaineeksi sekä riittävästi vitamiineja- ja kivennäisaineita.

- Vitamiinien ja kivennäisaineiden tarve nousee metsästyskaudella kovassa fyysisessä treenissä jopa 3-5 kertaiseksi normaalitarpeisiin nähden. Tämän vuoksi ravinto kannattaa valita energiatarpeen mukaan aktiivisille tai erittäin aktiivisille koirille, sillä korkeaan energiasisälliseen tuotteeseen usein myös vitamiini- ja kivennäisainepitoisuudet ovat korkeammat. Tarvittaessa koiralle voi käyttää myös palautusjuomia.

Painon kanssa jojoilu ei ole terveellistä koiralle sen enempää kuin omistajallekaan. Vaikka herkuttelu lomaan usein kuuluukin, kannattaa koiran ruokinnassa olla jämäpti.

- Huolehdi koiran oikeasta lihavuuskunnosta koko vuoden ympäri. Älä anna sen lihoa loppokaudella. Treenaaminen on haastavampaa aloittaa, kun koira tulee laihtumaan ensin. Liika paino

rasittaa niveliä ja jänteitä sekä elimistöä lisäämällä lämpökuormaa rasituksessa. Koiran lihavuuskunto on oikea, kun kylkiluut tuntuvat pehmeän rasva-kerroksen alta helposti käteen. Kylkiluut eivät saa näkyä yhtään erityisesti roduilla, joilla on metsästyspystykorvien tyyppinen karva. Lyhytkarvaisilla roduilla kuten ajokoirilla, taaimmat kylkiluut saavat kuultaa karvapeitteen läpi.

Lämpö lisää vedentarvetta

Työskentely lämpimässä ilmassa kannattaa ottaa huomioon jo treenikaudella. Loppukesän- ja alkusyksyn jahtipäivät ovat usein lämpimiä. Karhujahdin aloituksessa voi aamuyön lämpötila olla jo toistakymmentä astetta. Pystykorvaisille metsästyskoirille siedettävä ilman lämpötilan yläraja rasituksessa on +10-12 asteen tietämillä. Mitä kosteampi ilma sitä rasittavampaa työskentely elimistölle on.

- Hyvä peruskunto ja treenivaiheessa koiran elimistön totuttaminen lämpimään auttavat asiaa. Kesäiltoina juoksuttaminen totuttaa koiran elimistöä lämpimään. Juoksulenkillä ei kuitenkaan tule lähteä, jos lämpötila on yli +15 astetta. Koiraa tulee tarkkailla liian lämpörasituksen merkeiltä. Nuoret ja vanhat koirat ovat alttiimpia lämmölle, Kumpulainen muistuttaa.

Vaikka nesteytys on oleellista metsästyskoiran hyvinvoinnille ympäri vuoden, on se erityisen tärkeää rasituksessa lämpimällä kelillä.

- Mitä lämpimämpi jahtikeli, sitä huolellisemmin koira tulee nesteyttää ennen metsästysreissua jo edellisenä päivänä. Vettä kannattaa tarjoilla koiralle säännöllisesti 1-2 desiä kerralla lämpimällä treenattaessa ja mahdollisuuksien mukaan kesken jahdin.

Syksyllä hyväkuntoinen jahtikaveri

Hyvä valmistautuminen auttaa koiraa jaksamaan metsässä. Hyväkuntoinen koira keskittyy tekemiseensä ja kestää paremmin jahdin tuomaa painetta, kuin väsynyt ja heikossa kunnossa oleva koira. Myös loukkaantumisen riski pienenee, kun jänteet ja nivelsiteet ovat saaneet vastetta metsästyskauden ulkopuolella.

- Lopullinen jahtikunto saadaan, kun koiraa pääsee treenaamaan metsään kiinnipitoajan loputtua 20.8. Metsän pinnan muotojen ja maapeitteen/alustan vaihtelut tuovat oman muutoksensa ja rasituksensa koiran liikkumiselle: loikkia, pomppuja,

epätasaista reittiä, väistöliikkeitä, matalana menoa risujen alta. Metsästyskoirallekaan ei ole haittaa, mikäli joku perheestä innostuu kevään ja kesän aikana käymään sen kanssa agilitytreeneissä tai rallytokossa. Ne ylläpitävät kuntoa ja kehittävät muun muassa ketteryyttä, joka ei metsässäkään ole pahitteeksi. Metsässä liikkumisesta poikkeavat liikuntamuodot auttavat kehittämään ja tasapainottamaan koiran lihaksistoa.

Hyväkuntoinen koira keskittyy tekemiseensä ja kestää paremmin jahdin tuomaa painetta, kuin väsynyt ja heikossa kunnossa oleva koira.

Kuva Heikki Kinnunen.

FAKTALAATIKKO

- Lepokausi 2 kk: kävelyä, kevyttä juoksua, potkurakkelailua, hiihtämistä, ei tavoitteellista, terveys kuntoon!
- Peruskuntokausi 3-4 kk: matala teho, pitkä kesto, pyöräily, uiminen, juoksu
- Kestävyysharjoittelu: teho kovenee, rasittavuus nousee, pitkää lenkkiä, kovavauhtista lenkkiä, uimista
- Muista lepopäivät
- Treeniin tai metsälle lähdetään tyhjällä vatsalla niin, että edellisestä ruokinnasta on kulunut 12 tuntia.
- Muista nesteytys
- Lämpöhalvauksen oireita: voimakas läähätys, levottomuus, hoipertelu, limakalvoilla sinertävä tai voimakas punainen väri

Koira valokuvaus

Vinkkejä älypuhelimella kuvaamiseen

Viime numerossa oli ammattilaiskoiravalokuvaajan ohjeita koiran kuvaamiseen. Seuraavassa vinkkejä kännykkäkuvaamiseen.

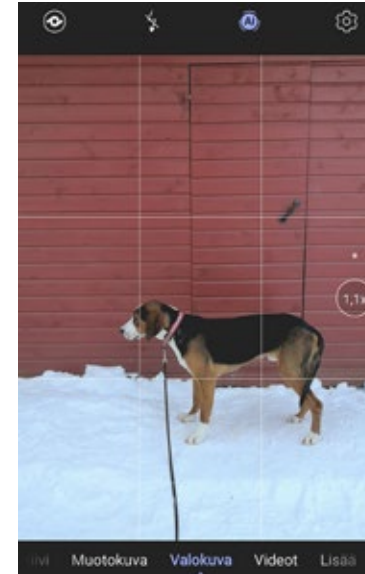
Älypuhelimet ja niiden kamerat kehittyvät jatkuvasti. Vaikka ne eivät ole ammattitason järjestelmäkameroita, niiden etuna on se, että ne ovat lähes aina mukana.

Monissa älypuhelimissa on nykyään hieno kamera mahdollisesti useammalla objektiivilla varustettuna. Jos olet kiinnostunut valokuvaamisesta, kannattaa uutta puhelinta ostaessa kiinnittää huomiota myös kameran.

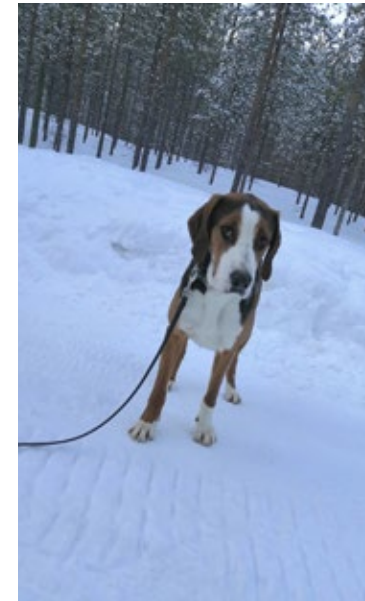
Kameran valinnassa ei ainut asia ole pikseleiden ja resoluution mahdollisimman suuri määrä, vaan myös objektiivin laadulla on suuri merkitys. Mitä enemmän megapikseleitä, sitä korkeampi resoluutio ja enemmän yksityiskohtia. Tämä on tärkeää jos haluat tulostaa isokokoisia kuvia tai julkaista kuviasi painotuotteissa. Puhelinta/kameraa valitessa kiinnitä huomiota myös kameran objektiivin valovoimaan (kameran suurimpaan aukkoon, joka ilmaistaan pienimmällä f-numerolla esim. f/2.2). Mitä suurempia valovoima (pienempi f/) ja kennon herkkyys ovat, sitä nopeammilla suljinajoilla voi kuvata. Heikossa valaistuksessa kamera haluaa käyttää korkeaa ISO-arvoa parantaakseen kuvien valoisuutta mutta kuviin saattaa myös tulla kohinaa. Huomioi myös akun kapasiteetti. Mitä suurempi mAh-luku on, sitä kauemmin akku kestää yhdellä latauksella.

Muutamia vinkkejä älypuhelimella kuvaamiseen

- Sääda kamera käyttämään suurinta kuvakokoa. Isoa kuvaa voi aina pienentää mutta pienestä kuvasta/tiedostosta ei saa hyvää isoa esim. julkaisujen käyttöön.
- Pidä objektiivi/objektiivit – niitä on nykykameroissa useampia – puhtaana. Saat parempia kuvia jos objektiivissa ei ole runsaasti pölyä/roskia tai rasvatahroja. Objektiivia voit puhdistaa esim. silmälasien puhdistusliinalla tai muulla pehmeällä nukkaamattomalla kankaalla.
- Kuvien tärähtämisä voi vähentää säätämällä puhelimen asetuksista äänenvoimakkuuspainikkeen toimimaan kameran laukaisimena, jolloin puhelimesta saa paremman otteen. Myös puhelimen ajastinta voi käyttää kuvan vakauttamiseen, mutta harvoinhan sitä aikaa kuitenkaan on.
- Vältä tärähtäneitä kuvia tukemalla kättä/puhelinta johonkin tukevaan; seinään, pöytään tms. Huomioi, että usein tukena käytetyt puhelin- ja sähköpölväät yms. eivät oikeastaan koskaan ole suorassa...
- Aseta kameran asetuksista apuruudukko näkymään kuvaustilanteessa. Se helpottaa pitämään kuvan pystylinjat ja horisontin suorassa ja välttää kuvissa häiritseviä vinouksia. Ruudukko auttaa myös kuvan sommittelussa.
- Pidä kamera suorassa apuviivojen avulla, koiran tai muun kohteen mittasuhteet saattavat venähtää arvaamattomasti jos kamera on killissä joka suuntaan tai

Apuruudukko helpottaa pitämään kuvan pystylinjoja ja horisontin suorassa. Vältä kuvissa häiritseviä vinouksia.

kun esim. laajakulmalla mennään lähelle kohdetta.

- Tarkastele myös koiran taustaa. Tummaselkäisen koiran selkälinja ei erotu kovin hyvin esim. tummista vaatteista.
- Vaihda kuvakulmaa ja sommittelua.
- Paras kuvaussää on puolipilvinen, jolloin kirkas auringonvalo ei tee kovin tummia varjoja ja toisaalta liian valoisia - ns. puhkimenneitä - paikkoja kuvaan. Jyrkässä auringonvalossa voi käyttää salamaa tasoittamaan valoisuuseroja.
- Vastavalossa kuvattaessa turhia heijastuksia voi vähentää varjostamalla objektiiveja kädellä.
- Useimmissa kännykkäkameroissa on automaattitarkennus, mutta aina se ei tarkenna niin kuin haluaisit. Silloin voi käyttää manuaalista tarkennusta. Useissa älypuhelimissa tarkennuksen voi valita painamalla näytöllä kohdetta, jonka haluat olevan tarkka. Näytölle ilmestyy silloin ympyrä tai neliö, joka tarkoittaa, että kohde on tarkennettu. Samaa menetelmää voi käyttää halutessa valottaa kuva esim. varjopaikan mukaan. Lukittaessa tarkennus tiettyyn kohtaan, kamera yleensä valottaa sen mukaisesti.
- Keinovalossa kuvatessa voi joillakin puhelimilla ja tableteilla säätää valon värilämpötilaa saadaksesi oikeanvärisiä kuvia.
- Kokeilkaa erilaisia asetuksia ja kuvatkaa runsaasti, se ei diginä maksa mitään.

Ahkera kuvaaja täyttää puhelimen ja muistikortin nopeasti. Suurella koolla otetut kuvat vievät runsaasti tilaa. Kuvat kannattaa siirtää usein pois puhelimesta arkistoihin esim. johonkin pilvipalveluun tai erilliselle irtokovalevyille. Kuvista voi tilata myös tulosteita ja kuvakirjoja. Jakamalla kuviasi netissä tms. muistot säilyvät.

Monesti puhelimen virta hiipuu juuri silloin kuin sitä eniten tarvitsi. Jotta suuret hetket eivät jäisi ikuistamatta hanki varavirtalähde. Pitämällä kylmällä säällä virtapankki lämpöisessä taskussa pidät puhelimesi toiminnassa vaikka koko päivän.

Parhaat kuvat kannattaa usein vielä jatkokäsitellä esim. puhelimen mukana tulleeella helpolla perusohjelmalla, joilla jo voi tehdä paljon. Vaativampi kuvankäsittely on helpompaa tehdä tietokoneella isommalla näytöllä.

...

Puhelimien ja tablettien teknisistä tiedoista kiinnostuneet voivat vertailla laiteita esim. <https://www.gsmarena.com>

Laajakulma objektiivillä läheltä kuvattaessa kohteen mittasuhteet saattavat venähtää yllättävästi.

Koiran kuvaaminen yläviistosta piilottaa sen raajat ja kuvaa lähinnä selkää ja päätä. Mene koiran tasolle kyykkyyn saadaksesi edustava sivukuva tai nosta koira vaikka kopin katolle. Tarkkaile myös koiran taustaa.

In Memoriam

Oiva Nevalainen

Vuosi 2021 vaihtui surullisissa merkeissä, kun pitkän linjan ajokoiramies Oiva Nevalainen siirtyi viimeisille metsästysmaille 27.12.2020. Vai pitäisikö tässä sanoa, että viimeisille Ajokoiramaille. Oiva kasvatti suomenajokoiria Kellolan kennelin nimellä. Ohessa Erja Pekkalan kirjoittama tarina vuodelta 2015 Oivasta.

”Varmasti hyvin monelle Messarin kävijälle suomenajokoirakehän reunalta on jäänyt mieleen tuttu näky - jo harmaantunut, aina hymyilevä ja vaatimattoman oloinen mies hoivaa hellästi koiriaan ja seuraa niiden menestystä kehässä. Tuo pitkänlinjan ajokoiramies oli Oiva Nevalainen Nurmeksesta, Kellolan kennelin isäntä. Pakostakin herää nöyrä kunnioitus ja arvostus pitkää työtä kohtaan tämän hienon rodun parissa. Ja vieläpä enemmän siitä syystä, että Oiva oli sekä se salojen metsästäjä, että myös arvosti ulkomuodoltaan kaunista koiraa niin paljon, että jaksaa vuodesta toiseen reissata pitkiä matkoja tuodakseen niitä myös esille. Kellolan koirille Messari-viikonloppu on suonut hienoa menestystä.

Oivan kertomaa 2015

”Kaikki alkoi siitä kun yksi kaveri oli velkaa, eikä sillä ollut millä maksaa. Hän tarjotteli käytettyä haulikko. Sain näin isältäni nimen aseeseen ottoon vuonna 1957. Haulikko oli yksipiippuinen 16 kaliiberin Zapala Hermanos”, aloittaa Oiva tarinaansa. Alkuun metsästyskaverina oli sekarotuisia pystykorvia. Ensimmäisen oman suomenajokoiran Oiva hankki vuonna 1964. Sen kanssa hänellä tuli käytyä myös näyttelyissä. Ikävä kyllä koira katosi keväällä 1966 karkureissulla. Uusi koira piti hankkia heti tilalle kesällä 1966 ja siitä lähtien ei ole ollut koiratonta vuotta.

Ensimmäinen pentue tuli vuonna 1974, josta kotiin jäi narttu Minna (SF25106H/74). Sil1ä Oiva kilpaili kokeissa ja näyttelyissä ilman sen suurempaa tulosta. Minna teki kaksi pentuetta, joista ensimmäisen FI KVA Rikun (SF15919169) kanssa.

Kellolan isäntä Oiva Nevalainen ja valioviisikko vasemmalla:

FIN MVA FIN KVA Kellolan Dina,
C.I.B FIN MVA DK MVA HR MVA EUJV-06 EUV-07 V-08 V-09
PMV-09 MV-10 Kellolan lipi,
FIN MVA Kellolan Nita,
HeW-14 FI MVA Kellolan Veera ja
FI MVA Kellolan Liinu.

Tähän pentueeseen syntyi Jery (SF10801A/78), josta tuli kennelin ensimmäinen käyttövalio jo 3.5-vuotiaana. ”Sitten ostin 7-vuotiaan nartun Ruson Peli, joka oli yhtä ykköstä vaille käyttövalio. Sain koiran käyttövalioksi. Yhdistelmästä Ruson Peli ja Jery syntyi uros MVA Jere. Harmillisesti koira kuoli nuorena tapaturmaisesti ja tällöin suku katosi käsistä”, Oiva kertoo. Vuonna 1999 Kellolan kennelin nimiin rekisteröitiin ensimmäinen pentue yhdistelmästä Tienhaaran Raju x Vekelän Nana.

Omistajat ovat vieneet koiria hienosti eteenpäin ja saaneet koiria valioiksi. ”Kasvattajasta on harmi, kun koiria jää nurkkajuuriin. Kehutaan vaan kuinka monta jänistä on ammuttu”, harmittelee Oiva. Ostokoiria Oivalla on ollut 3: XX Ruson Peli, XXX Tienhaaran Marina ja XXX V-03/ V-04/SEV -05 Tienhaaran Meiju. Omassa tarhassa on omia kasvatteja 11 ja kotona on ollut 14 valiokoiraa. ”Jalostusvalinnassa ja koiran ulkonäössä pidän tärkeänä koiran oikeaa rakennetta, siinä sivussa tulee kauneus mukana, käyttöpuolta unohtamatta. En ole lähtenyt hakemaan minuutin kerääjiä. samassa puskassa lakuttajia vaan koiria, jotka sekä toimivat, että ovat myös kauniita katsella. Näyttelykoiran maineen tuntuu saavan, jos käy näyttelyssä kaksi tai useamman kerran. Näillä puskankiertäjillä käydään hakemassa pakollinen H ja se on siinä. Näyttelymatkoille tulee lähdettyä kauemmaksikin, koska kotiin niitä sertejä ja titteleitä ei tuoda. Vuonna 2002 Marina aloitti ja Meiju ja Iipi jatkoivat aina vuoteen 2010 saakka. Sen jälkeen Ville ja Kapteeni ovat jatkaneet voittajattitteleitä”, kertoo ajatuksistaan Oiva Nevalainen.

Oiva oli pidetty henkilö, jolle Suomenajokoira oli lähes kaikki kaikessa. Hän piti erittäin hyvää huolta koiristaan, siivosi häkit ja pesi ruokakupit joka päivä.

Valioita kennelin pentueista tullut 13 MVA, 7 KVA & MVA ja 1 KVA.

Oivan palkintokaapissa on pokaaleja monta sataa ja ruusukkeita kuution laatikko. Pokaaleissa on esim. palkinto Kroaateista saatu pysti, jolla on kokoa ja näköä. Löytyi myös monta vihkoa, joihin Oiva on käsin tehnyt koirien sukutauluja, seuraten sukua 50-luvulle asti. Koirien kohdalla on myös omistajan nimet. Voi vain kuvitella montako iltaa on mennyt noita sukuselvityksiä tehdessä. Oivan poika Pasi sanoikin, että joka ilta Oiva selasi vuosikirjoja ja kirjoitti jotain vihkoihin. Aikaa tietysti olikin, kun Oivalla ei ollut televisiota. Nurmeksessa olikin sanonta, että jos et tiedä jostain koirasta, kysy Oivalta, hän luettelee suvut ja omistajat. Toivon Oivalle hyvää matkaa tuonpuoleiseen ja toivottavasti siellä on kaverina se täydellinen suomenajokoira, kaunis ja sulavasti ajava.

Kirjoittaja on Juha Nevalainen, joka ei ole sukua Oivalle, mutta jolla on sama geenivirhe kuin Oivalla. Geenivirhe ilmenee sairaalloisena suhtautumisena Suomenajokoiraan 😊

Erja Pekkalan kirjoittama alkuperäisjuttu ”Kellolan kennelin tarinaa” on julkaistu Ajokoiramies-lehdes-
sä 1/2015.

Oiva, koirankynnen leikkaaja.

Uudet valiot

Ilmoitushinnat v. 2021

Uusi valioilmoitus 20 euroa

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, että erääntyneitä laskuja ei ole maksamatta.

Ilmoituksen hinta maksetaan tilille FI57 4600 2020 0011 21. Laita viestikenttään valioilmoitus, koiran nimi.

Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

n. Ajoketun Hipsu FI54973/17 saavutti kettukäyttövalionarvon Kokemäellä 21.2.2021.
i. FI KVA-K Haka-Ahon Wallu e. FI KVA-K Ajoketun Bändi Kasv. Jari Virta, Kokemäki
Om. Vesa Virtanen, Kokemäki puh. 0400-590416.

n. Haavankannon Hila fi32708/14 saavutti muotovalion arvon 2.2.2021 Laitilassa pistein 88,71 L.
i. XXX Alapörkän Gara fi29183/12 e. XXX Jokirinteen Elli FIN 47181/07 Kasv. Sikilä Heikki Mynämäki
Om. Vehmanen Jaakko Mynämäki 0400 183943.

n. Haka-ahon Halla FI28860/16 saavutti käyttövalion arvon 21.11.2020 Rautalammilla.
i. KVA Ajotaiturin Peetu e. Haka-ahon Hulda
Kasvattaja ja omistaja Reijo Ahonen, Nilsä, 0500 139097.

u. Eräjätjän Rambo FI42594/17 saavutti käyttövalion arvon 3.1.2021 Ristijärvellä tuloksella 97.00p.
i. FI KVA Tanni-Onnin Roku e. FI KVA Eräjätjän Sissi
Omistajat: Arto & Karoliina Mehtonen, Vieremä
Kasvattaja: Antti Haataja, Kajaani.

u. Mulonsalon Raju FI37864/15A/A saavutti käyttövalion arvon 24.11.2020 Joensuussa.
i. FI KVA FI MVA Puistorinteen Late e. FI KVA Mulonsalon Bätmis Kasv. & om. Martti Räsänen, Mulonsalon kennel, Reijola puh. 0400 374 815.

u. Pakki FI 48460/16AA saavutti käyttövalion arvon 30.10.2020 Seinäjoella
i. C.I.B pohj.MVA FI KVA FIMVA SE MVA RO MVA EUV-12 MV-13 Jänispölyn Hakki e. Keltamaa Siiri
Om. Sinikka ja Veikko Ylänen 0400-330610.

FI KVA-AJOK FI MVA Kunkunplikka FI40263/15 A/A an saavutti kaksoisvalion arvon Seinäjoella 5.12.2020.
i. FI KVA FI MVA C.I.B EE MVA LV MVA LV-14 M-14 Mehtäpellon Heinäsato e. FI KVA Puskajussin Vilma
Kasv. Miika Kukkula, Lavia O. Heikki Jokinen, Sastamala

u. C.I.B. POHJ MVA FI KVA-AJOK FI MVA DK MVA NO MVA EE MVA LV MVA LT MVA BY MVA BYV-16 KBHV-16 BALTV-16 SEV-16 LTV-17 EEV-17 LVV-17 DEV-17 Pate FI44652/13 saavutti kaksoisvalion arvon 27.11.2020 Teuvalla.
i. FI KVA FI MVA SE MVA Risöns Simba e. Räsäpellon Haltia Kasv. Eija Broman 0405860399 Om. Jere & Eija Broman, Sastamala.

u. C.I.B FI MVA Alapörkän Wallu FI37523/17 saavutti käyttövalion arvon 30.12.2020 Pyhäjoella.
i. Alapörkän Gara C.I.B. C.I.T. C.I.B.T. POHJ MVA FI KVA FI MVA DK MVA SE MVA EE MVA RU MVA RU GR MVA EEV-15 V-15 MV-16 MV-17 e. Alapörkän Lady C.I.B C.I.T.C.I.B.T.POHJ MVA FI KVA FI MVA SE MVA NO MVA Kasv. Jari & Reetta Fors, Yppäri om. Jari ja Ari Tahvanainen Ilomantsi.

FI KVA-AJOK FI MVA EE MVA Alapörkän Parru FI26926/15 B/C 0/0 Polvilumpio 0/0 an.vanh mukaan saavutti kaksoisvalion arvon Pyhäjoella 12.2.2021. i. FI KVA FI MVA C.I.B EE MVA LV MVA LV-14 M-14 Mehtäpellon Heinäsato e. FI KVA FI MVA C.I.B C.I.T C.I.B.T POHJ SE NO MVA Alapörkän Lady Kasv. Reetta ja Jari Fors, Pyhäjoki Om. Heikki ja Henri Jokinen

FI MVA Linnuskorven Loiri FI42803/16 B/B 0/0 an.vanh mukaan saavutti muotovalion arvon ajokokeessa Parkanossa 27.12.2020
i. FI KVA FI MVA C.I.B EE MVA LV MVA LV-14 M-14 Mehtäpellon Heinäsato e. Tivakan Tiitu Kasv. Janne Jokinen, Sastamala om. Heikki Jokinen, Sastamala.

FI KVA-AJOK Korpikojun Into FI27097/16 B/B 0/0 an
saavutti käyttövalion arvon suomussalmella 10.11.2020.
i. FI KVA Korvenkätkön Lordi e. Korpikojun Rani
Kasvattaja Olli Pohjola, Ylikiiminki
Omistaja Janne Jokinen, Sastamala.

n. Tuomaalan Minttu FI26323/15 saavutti käyttövalion
arvon 30.10.2020 Ylivieskassa.
i. FI KVA MVA Puistorinteen Late e. FI KVA MVA Villipuron
Mallu Kasv. Marko & Sirpa Mustonen Sotkamo.
Om. Mika Hosionaho, Nivala 0405913618.

Jalostusurosilmoitus

Haluatko käyttää omistamaasi urosta jalostukseen? Jos uroksesi täyttää alla mainitut, jalostusurokselle asetetut vähimmäisvaatimukset, täytä SAJ:n nettisivuilla oleva Jalostusurosilmoituslomake. Yritä lomakkeessa kuvata koirasi ominaisuuksia mahdollisimman tarkasti ja todennukaisesti.

Lomakkeen tiedot välitetään SAJ:n nimeämien jalostusneuvojen käyttöön, jotka saavat käyttää niitä pelkästään jalostusneuvonnassa. Kaikki tiedot käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti. Lähettämällä lomakkeen, annat suostumuksesi siihen, että jalostusneuvoja voi välittää nimi- ja yhteystietosi jalostusneuvontaa pyytävälle nartunomistajalle.

Lomake on tarkoitettu Suomen Ajokoirajärjestön jäsenille. Jäseneksi liittyminen tapahtuu helpoiten täyttämällä järjestön kotisivuilla olevan liittymislomakkeen osoitteessa <https://www.ajokoirajarjesto.fi/jarjesto/liity-jaseneksi/>

Ilmoitettavan uroksen vähimmäisvaatimukset:

- Uroksella on oltava näyttelystä 15 kk H vähintään
- Lonkat ja kyynärät kuvattu
- Kokeesta ykköstulos
- Huomioi, että toisesta astutuksesta lähtien on täyttyvä PEVISA-määräykset: Suomenajokoiran

rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.1.2014-31.12.2021) : Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Koiralla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 150 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Täytä lomake SAJ:n kotisivuilla osoitteessa: <https://www.ajokoirajarjesto.fi/jalostusurosilmoitus/>

Lomakkeella kerätään tietoja ominaisuuksista, joita ei koepöytäkirjoista tule ilmi.

JALOSTUKSEEN

FI KVA FI MVA RÄNTÄAAMUN PAAVO FI38256/15

- Tiivis runko
- Hyvät käpälät
- Erinomainen metsästysinto
- Hyvä laaja hakija
- Kuuluva ja kertova haukku
- Hyvä tieajotaito
- Lonkkanivel B/B
- Kyynärnível 0/0
- Ataksia vapaa vanhemmista

Ajokoe tulokset

- 83,54 P
- 96,75 L
- 67,33 L
- 88,83 P
- 44,08 P
- 90,96 L
- 85,75 L

Isä: FI KVA FI MVA PERÄMEREN POJU FI35894/11
Emä: FI KVA FI MVA SE MVA RÄNTÄAAMUN TESSA FIN17217/07
Tiedustelut: TOMI KOIVISTO 0407570761 KEMI

Jalostukseen u.Riistapiiska Tel-la FI KVA FI34714/14

i. FI KVA Koivukulman Bravo-Jytty FI28406/11
e. KVA Tähtivalio FIN34619/07 Riistapiiska Manta Mainio
Lonkkanivel vasen B oikea B Kyynärnível vasen 0 oikea 0

KAIKKI KOKEET

12.11.-19	Vieremä	94,63 L
1.12.-19	Kiuruvesi	97,25 L
31.08.-20	Vieremä	71,63 P
26.09.-20	Kiuruvesi	95,13 P
3.10.-20	Siilinjärvi	71,33 P
4.10.-20	Siilinjärvi	3 3,96 P
24.10.-20	Kiuruvesi	79,46 P

Näyttely: EH
Luonne Hyvä
Hyvä ylösottaja
Rehellinen Hyvä haukku

Heikki Eskelinen, Vieremä
puh. 0500224494

Jalostukseen C.I.B. POHJ MVA FI KVA-AJOK FI MVA XXX Pate FI44652/13 B/B an

i. FI KVA FI MVA SE MVA Risisöns Simba
e. Räsäpellon Haltia

Pate:
- huippuluonne
- rehellinen
- sorkkavapaa
- hyvä ylösottaja
- hyvä tieajotaito
- upea rakenne ja väri
- kestävät tassut

Kasvattaja Eija Broman 0405860399
Omistaja Jere & Eija Broman

Kennel & kasvattajasivu

Kennelistalla voit yhteystietojesi lisäksi kertoa onko sinulla pennutus suunnitelmia vuodelle 2021. Tule mukaan ja saat näkyvyyttä koko vuodeksi kuuteen (6) lehden numeroon. Kennel / kasvattaja-ilmoituksen hinta 30 € maksetaan tilille FI5746002020001121. Viestikenttään ”kennelilmoitus 2021 ja kennelin nimi”. Maksa ilmoitus tilille ja lähetä tiedot sähköpostilla os. lehti@ajokoirajarjesto.fi

Meripojan kennel

Pasi Liikanen
Tornio
0400744847
• Pentue suunnitteilla keväällä

Metsäkestin kennel

Nina ja Jorma Tolvanen
Oripää
0400 864 917
nina.m.tolvanen@gmail.com
• Ajokoirapentue suunnitteilla vuodelle 2021

Kahvanahon kennel

Marja Kuivas
Mauri Kuivas
Seinäjoki / Oulu
0451236150 / 0400978692
Hurjuli2005@msn.com
• Pentue suunnitteilla 2021

Kennel Sammalrinteen

Liisa Miettinen
0445449335

Mäkikallion kennel

Martti Heikkilä
puh. 0400254502

Tulipätsin kennel

Sari ja Olli Pirkkanen
Eurajoki
p. 044 5355775 (Sari)
p. 044 3055262 (Olli)
s.pirkkanen@gmail.com
• Ajokoirapentue suunnitteilla 2021

Alapörkän kennel

Reetta ja Jari Fors
86170 YPPÄRI
+358400290982

Pökänpalon Kennel

Jari Siltala, Laihia
Seppo Vuorenmaa, Lapua
• Pentue suunnitteilla.

Kennel Lempeen - eestinajokoirat

Jukka ja Annukka Päätaalo, Varkaus
puh. 0503043563 / 0445760000
lempeenkennel@gmail.com
www.lempeen.net

P. 050 528 1790 / ARI
ARI & MARIA PÖLÖNEN, PUUMALA
WWW.RUUNAJOENKENNEL.FI

Havukkakallion kennel

Raimo Hämäläinen
Ilomantsi
050 3828809
• Pentue suunnitteilla keväälle

Allun kennel

Erkki Allen
litti
0404187433
patunsani@gmail.com
• Voit kysyä eri-ikäisiä suomenajokoiria, pentuja tai aikuisia

Räntäaamun kennel

Eeva Remes
96190 ROVANIEMI
eeva.remes@gmail.com
+358407670518
• Pentue suunnitteilla 2021

Vitikon Kennel

Veli Viitikko
Valkeakoski
Puh 0400971508
• Pentue suunnitteilla 2021 keväällä

Mettäjuntin kennel

Erkki Juntti
Tornio
0400871888
erkki.juntti@gmail.com
www.mettajuntin.weebly.com
• Ajokoirapentue suunnitteilla keväälle 2021

"KOIRAT KEHHUU KENNEL REHHUU!"

Kennel-Rehulta edullisesti:

- pakastetut liha- ja kalatuotteet
- luut & rustot
- kypsät lihatuotteet
- teollisuuden tuotteet
- kuivatut tuotteet ja kasvikset
- öljyt ja lisäravinteet

KAIKKI PAKASTELIHA- JA LUUTUOTTEEMME OVAT 100 % SUOMALAISET!

Kevyemmin kesää kohti:

SYDÄN-JAUHELIIHA
(nauta)
5 KG, 18 €

BROILERI
(luullinen)
5 KG, 15 €

KALKKUNA
(jauhettu)
10 KG, 30 €

Katso kaikki tuotteet osoitteesta kennelrehu.fi!

1.
TILAA TUOTTEET
verkkokaupasta
tai soita tilaus
puh. (05) 343 1031

2.
NOUDA TILAUS
jakeluvuorolta.
Reitit & aikataulut:
www.kennelrehu.fi

TEHTAANMYYMÄLÄMME
PALVELEE: ma-pe 8-17, la 10-14
Teollisuuskatu 7
49220 Siltakylä, Pyhtää
Myymän puh. 044 775 0202

www.kennelrehu.fi

Tulevia pentueita

ILMOITTAJA: Lähetä tiedot tulevasta pentueesta kotisivun lomakkeella. Ilmoituksen hinta on 12 €. Maksa ilmoitus SAJ:n tilille FI57 4600 2020 0011 21, BIC: ITELFIHH. Ilmoita maksun viesti-kohdassa nartun nimi. Ilmoitus julkaistaan kotisivuilla sivulla ja seuraavassa Ajokoiramies-lehdessä.

Uusi kaksiosainen luokitus (esim. 1/B), painottaa käyttöominaisuuksia erottaen ne perinnöllisestä monimuotoisuudesta ja terveydestä omaksi luokitukseksi (A,B,C,-).

Luokituksen osa 1 (käyttöpuoli) kriteerit ovat seuraavat:

- 1 Molemmat vanhemmat käyttövalioita
- 2 Toinen vanhemmista käyttövalio ja toisella AJOK1 tai KEAJ1 tulos
- 3 Molemmilla vanhemmista koetulos
- 4 Toisella vanhemmista koetulos
- 5 kummallakaan vanhemmista ei koetulosta

Luokituksen osa 2 (perinnöllinen monimuotoisuus ja terveys) A, B tai C sen mukaan, miten hyvin yhdistelmä täyttää suomenajokoiran jalostusentavoiteohjelman (JTO) suositukset.

- A-yhdistelmä on yhdistelmäsuositus ja se on JTO:n suositusten mukainen.
- B-yhdistelmä täyttää JTO:n suositukset merkittävien osin.
- C- yhdistelmä poikkeaa JTO:sta useassa kohdassa. Mikäli molemmilta tai toiselta vanhemmalta puuttuu koetulos, yhdistelmä merkitään aina C-yhdistelmäksi.

Luokitus esim. 1/B, tarkoittaa että, molemmat vanhemmat ovat käyttövalioita ja muuten JTO toteutuu merkittävilä osin.

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.1.2014 - 31.12.2021):

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Koiralla ei saa pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 150 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

ASTUTUKSET				
Uros Hane	Narttu Tik	Nartun omistaja Ägare	Astutuspäivä Parningsdatum	Yhdistelmä-luokitus
Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An vanh. mukaan	FI KVA FI MVA Mannikarin Ani FI32257/13B/B	Esa Lehtikainen, Raikuvan Kennel, Joensuu, 0407082913	28.02.2021	2/B
Puron Poku FI21082/15A/A An vanh. mukaan	Tervakorven Veera FI30103/14A/A An	Ari kekkonen, Tervakorven kennel, Siilinjärvi, 0407763130	24.02.2021	3/B
FI KVA-AJOK Pökänpalon Ponu FI29723/16A/A An vanh. mukaan	Huolettoman Sarabi FI35539 /15B/B An	Reija Pulkkinen, Jalotassun kennel, Vuokatti, 0405244625	24.02.2021	2/A
FI KVA Hulivili FI49349/13B/B An	Jänistäjän Kerttu FI35335/16C/C An vanh. mukaan	Mika Elgland, Jänistäjän kennel, Kauhava, 050 567 4983	17.02.2021	3/B
FI MVA FI KVA-AJOK Rantaaamun Paavo FI38256/15B/B An vanh. mukaan	Huolettoman Merida FI22113/14B/A An vanh. mukaan	Puustinen Sanna / Huolettoman kennel, Nilsia (Kuopio), 0445631581	16.02.2021	2/B
FI KVA-AJOK FI MVA EE MVA Alapörkän Parru FI26926/15B/C An	Zenetta´s Fanta FI45050/16B/C Ei ataksiatutkittu	Antti Waltonen , Torpparin kennel, Jalasjärvi, 0400 210003	15.02.2021	4/C
Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An	FI KVA AJOK Ajotaiturin Pami FI25333/15B/B An vanh. mukaan	Samuli Parviainen, Vesanto, 0451290860	14.02.2021	2/B

Alapörkän Zimi FI27817/18B/B An vanh. mukaan	FI KVA FI MVA Alapörkän Pin-sessa FI26932/15B/B An vanh. mukaan	Jari ja Reetta Fors, Alapörkän Kennel, Yppäri, 0400 290982	12.02.2021	2/B
FI KVA-KEAJ Kuutarhan Kunin-gaskulkureitten FI26669/15B/B An	Piippuvitikon Tähdä FI46475/14D/D Ei ataksiatutkittu	Risto Nikula, Piippuvitikon, Ylikiiminki, 0408200898	12.02.2021	4/C
FI KVA-AJOK Hukattoman Häijy-Poju FI22426/18A/A An vanh. mukaan	Meripojan Lumi FI27755/14 ei lonkkakuvattu An vanh. mukaan	Liikanen Pasi, Meripojan kennel (Terho Humaloja), Tornio, Pyhäjärvi, 0400 744847 tai Terho Humaloja 040 9386199	11.02.2021	2/C
Vekelän Jaromir FI26738/19 ei lonkkakuvattu An vanh. mukaan	Puskajussin Tella FI32537/17B/B An vanh. mukaan	Pauli Sornikoski, Puskajussin kennel, Haapajarvi, 0442668024	10.02.2021	3/A
FI KVA Mikinnevan Kalle FI36291/14B/B An	Pikijussin Elsa FI36943/16 ei lonkkakuvattu An vanh. mukaan	Kujanpää Antti, Rautamullan kennel, Lapua, 040-5649674	10.02.2021	2/B
Taikavuoren Köpi FI32130/18A/A Ak	Luolavaaran Isla FI13179/17B/B an vanh. mukaan	Jani Kyllönen, Luolavaaran kennel, Suomussalmi, 0442108618	09.02.2021	3/A
FI KVA-AJOK Hukattoman Häijy-Poju FI22426/18A/A An vanh. mukaan	FI KVA Ruunajoen Rahka FI32633/15A/A An	Aku Karhunen, Kirjalan Kennel, Puumala, 0400256025	06.02.2021	1/A
FI KVA-K Sarastuksen Eppe FI34775/16B/B An vanh. mukaan	FI KVA-K Viikkineva Pipsa FI50154/12A/A An vanh. mukaan	Ahti Pitkäjärvi (Viikkineva), Kortesarvi, 0400263591	05.02.2021	1/B
Vaarankylän Aku FI26535/15 ei lonkkakuvattu An vanh. mukaan	Elma FI53533/18 ei lonkkakuvattu An vanh. mukaan	Sisko Karhu, Taipalsaari, 050 3546296	30.01.2021	3/B
FI KVA Intolan Nemo FI25812/12C/C An vanh. mukaan	Mehtäpirun Idän-Helmi FI30721/13B/B An vanh. mukaan	Kari-Jussi Kinnari, Mehtäpirun kennel, Joensuu, 0500758294	30.01.2021	4/C
Jäniksenhaukun Hiski FI25373/16A/A an vanh. mukaan	Tuomaalan Taiga FI51233/14B/B an vanh. mukaan	Marko Mustonen, Tuomaalan kennel, Sotkamo, 0504301173	26.01.2021	3/C
KK-17 FI KVA-K FI MVA Viikkineva Humu FI50156/12A/A an vanh.mukaan	FI KVA-K Jalovinaan Kata FI40882/14C/B an	Stefan Skrabbe, Pietarsaari, 0400 798970	23.01.2021	1/B
FI KVA-AJOK FI KVA-KEAJ Meripojan Roki FI28102/16B/B an vanh. mukaan	Vicky FI36682/13B/B An	Jenni Jauhainen, Savukallion Kennel, Juankoski, Tiedustelut; Jussi Heiskanen 0452695444	20.01.2021	3/B
KK-17 FI KVA-K FI MVA Viikkineva Humu FI50156/12A/A An vanh. mukaan	Tähtivalio-K FI KVA-K Lissu FI45737/12C/B Ei ataksiatutkittu	Marko Lehto, Vimpeli, 0401350467	19.01.2021	1/B
FI KVA, Tähtivalio Eräjätkän Härski FI42596/14C/B Ak	Jäniksenhaukun Ritu FI20581/18A/A An vanh. mukaan	Jarmo Turunen, Puropolun Kennel, Sotkamo, 040 7781084	16.01.2021	4/B
FI KVA-AJOK Hukattoman Häijy-Poju FI22426/18A/A An vanh. mukaan	FI MVA Kahvanahon Heleenora FI36465/13C/B An vanh. mukaan	Marja ja Mauri Kuivas, Seinäjoki / Oulu, 0451236150	13.01.2021	2/B

KASVATTAJA!

Liitä pennunostajat pentuejäseniksi hintaan 11 €. Ilmoita toimistolle pentue ja uusien jäsenten yhteystiedot sekä maksa tilille 11 € /jäsen. Pentuejäsen liitetään vuosijäseneksi ja saa kaikki ko. vuoden Ajokoiramies-lehdet. Seuraavana vuonna jäsen maksaa itse jäsenmaksun. Tilinumero FI58 4600 2020 0009 09 BIC ITELFIHH.

Kiitokset kasvattajille:
Lauri Majasuo
Heikki Räsänen, Korpijaakon kennel
Juha Sekki, Jänövaaran kennel

Lisää sukkaohjeita

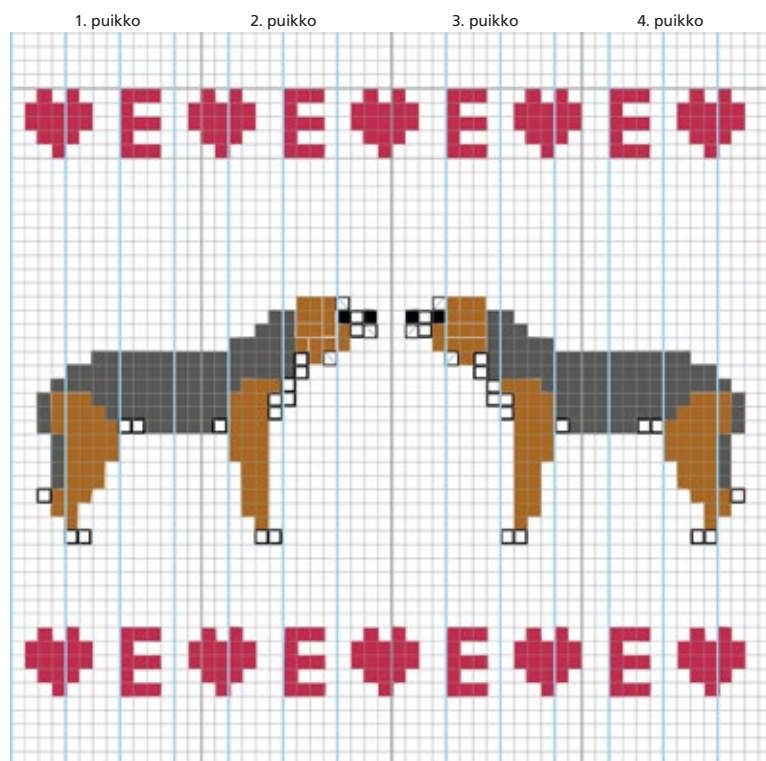
Lehden ilmestymisen jälkeen tuli yhteydenotto toimistolle saisiko suomenajokoira -sukas- ta mallia. Eija Hokkaselta malli saatiin ja on nyt käytettävissä su- kantekijöille.

Kuvio-osa neulottu tikapuu- tekniikalla = intarsianeule pyö- röneuleena. Googlettamalla tikapuutekniikka löytyy videoita, miten neulotaan. Sydänkuvion kohdalla ja taustan kohdalla kuljetetaan yhtä lankaa mukana nurjalla puolella. Koiran kohdalla 2 väriä nurjalla.

Joustinneule 2o2n 20krs
4 krs pohjavärillä ennen kuviota intarsianeule aloitetaan 3. krs:lla (langankierto)
4. krs:lla nurja silmukka kuviovä- rillä. 5. krs:lla aloitetaan ruutu- malli.
□ neulotaan pohjavärillä, neu- lalla silmuk oita jäljitellen.
■ neulotaan pohjavärillä, teh- dään pisto viistoon neulalla
N = nurja silm.
Alimman sydänrivin jälkeen 4 krs:ta pohjavärillä
2 krs:lla nurjat silm punaisella
3. krs:lla 4s neulomatta, nurja silmukka pohjavärillä. 4. krs:lla kavennetaan nurja S ja seuraava S 2 o yhteen.
Aloita kantalappu.

Koko sukan kudontaohje löytyy <https://www.novitaknits.com/fi/perusvillasukat-novita-7-veljesta>

56 silmukkaa, 14 s / puikko koko 43

"Eränkävijän rakkaus"

JÄRJESTÖN TUOTESHOP ALAN HARRASTAJILLE!

**Vihreitä RUSSELL-
vetoketjuhuppareita**
koko XXXL

45 €

• **UUSI Naisten collegetakki**
M-koko
21 €

• **UUSI Olkalaukku**, ruskeaa
keinonahkaa (27 x 25 x 8 cm)
36 €

• **UUSI Pieni olkalaukku**,
harmaa polyester
(23 x 17 x 7 cm)
29 €

• **T-paidat**
Oliivi tai sininen, koot L & XL
13 €

• **Musta kesälippis**
12 €

• **Hihamerkki** kankainen
3,50 €

• **Tarra ja ikkunatarra**
2,50 €

Tuotteiden hintaan lisätään toimituskulut.

Tilaa toimistolta puh. 044 311 0330 (ma-pe klo 10-14) tai sähköpostilla toimisto@ajokoirajarjesto.fi
Laita tilaukseen tuotteet, kpl-määrä, väri, koko sekä nimi, osoite, puhelinnumero.
Saat vastauksena maksuohjeen.

